

แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
ของสถานศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

อมรเทพ พุกนัต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
พ.ศ. 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

วิทยานิพนธ์ : แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของสถานศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ชื่อผู้วิจัย นายอมรเทพ พุกนัต **รหัสนักศึกษา** 654140129

ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชัย ช้วนา **ปีการศึกษา** 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาสภาพและปัญหา (2) เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหาร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน (3) หาแนวทางการบริหาร และ (4) การประเมินแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า F-test : One-way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการบริหาร โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยสูงสุดบุคลากร) และปัญหาแบ่งออก 3 ด้าน คือ 1) บุคลากร ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูแกนนำยังไม่ต่อเนื่อง 2) การจัดสภาพแวดล้อม ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ยังไม่ครอบคลุม 3) ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง ยังไม่ครอบคลุม (2) การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหาร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน (3) หาแนวทางการบริหารด้านบุคลากร ขับเคลื่อนการศึกษาเชิงบูรณาการ พัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ออกแบบและพัฒนาให้สวยงาม มีประโยชน์และทันสมัย มีเทคโนโลยีและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก สร้างเครือข่ายร่วมกัน ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (4) การประเมินแนวทางการบริหาร พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

คำสำคัญ : แนวทางพัฒนาการบริหาร/หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/สถานศึกษาพอเพียง

Dissertation Title: The Guidelines to Develop Self-Sufficiency Schools to be Learning Centers
Based on The Philosophy of Sufficiency Economy for Education of Chakangrao
Consortium under Kamphaeng Phet Secondary Educational Service Area Office

Researcher: Mr. Amornthep Puknat; **Student ID:** 654140129

Degree: Master of Educational Administration (Educational Administration)

Advisor: Dr. Khwanchai Khuana, Assistant Professor; **Academic Year:** 2024

Abstract

The purposes of this research were to (1) study conditions and the problems, (2) compare the administrative condition classified by working experience, (3) find the administrative guidelines, and (4) evaluate the guidelines to develop self-sufficiency schools to be learning centers based on the philosophy of sufficiency economy for education. The samples consisted of 205 school administrators and teachers. The research instruments were a questionnaire, focus group note, and quantitative form. The data were analyzed using frequency percentage, mean, standard deviation, F-test, and One-Way ANOVA.

The results revealed that (1) in general, the administrative condition was at the high level. The highest mean was the personnel. The problems were divided into 3 aspects: 1) for the personnel, the highest mean showed that the job assignment of teacher leaders was uncontinuous, 2) for the environmental management, the highest mean showed that planning for involving teachers and students in maintaining the environment was not comprehensive, and 3) for the relationship with outside organization, the highest mean showed that the planning to serve as mentors in developing other schools in sufficiency schools was not comprehensive. (2) The comparison of administrative condition classified by working experience was found that there was no difference. (3) The administrative guidelines were found that for the personnel, integrated education should be promoted. The personnel development should be well-managed. For the environmental management, the environment should be designed and developed in an aesthetically pleasing functional and modern manner. Technology should be used for the management. All sectors should participate in the management. For the relationship with outside organizations, network should be set. Technology should be operated in learning development and evaluation continuously. 4) The evaluation of administrative guidelines was found that the appropriateness and the utility were at the highest levels. The possibility was at the high level.

Keywords: Administrative guidelines, The Philosophy of Sufficiency Economy, Self-Sufficiency Schools

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชัย ขวณา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุพันธ์ ขวัญแน่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมัน ดร.ธนายุทธ คลังวงษ์ ดร.ยุพธนา หงสไกร และ ดร.ละมุล เหล่าทอง ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย รวมถึงขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน และ คณะครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากำแพงเพชร ทุกท่านที่ให้ข้อมูลต่างๆ ที่เอื้อต่อการทำงานวิจัย ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จนทำให้ งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่มและ ประเมินแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเพิ่มสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของสถานศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร รวมทั้งขอเสนอแนะที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ

อนึ่ง ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์ คุณค่า และประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย ในครั้งนี้ ขอมอบส่วนดีให้เหล่าคณาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาจนงานวิจัยนี้สำเร็จ ผู้วิจัยขอน้อม บูชาในคุณของบุพการี อาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีพระคุณทุกท่าน สำหรับ ข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียว และยินดีรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้ เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อมรเทพ พุกนัต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
แนวคิด ทฤษฎี หลักการบริหาร.....	17
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	25
นโยบายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา.....	32
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา.....	44
บริบทกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตซากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	
กำแพงเพชร.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	74

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
	ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และการเปรียบเทียบการบริหารเพื่อพัฒนา สถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร.....	76
	ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขต ชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร.....	81
	ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขต ชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร.....	83
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
	ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	87
	ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขต ชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร.....	89
	ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษา พอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร.....	102
	ตอนที่ 4 ผลการหาแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร สหวิทยาเขตชากังราว.....	106
	ตอนที่ 5 ผลการประเมินคุณภาพของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร.....	125

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	135
สรุปผลการวิจัย.....	136
อภิปรายผลการวิจัย.....	143
ข้อเสนอแนะ.....	164
บรรณานุกรม.....	167
ภาคผนวก.....	172
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	173
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	176
ภาคผนวก ค ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม.....	189
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	201
ภาคผนวก จ แบบสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย.....	203
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	217
ภาคผนวก ช รูปภาพการสนทนากลุ่ม.....	223
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	225

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	78
2	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	88
3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนาศาสนศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดยภาพรวม.....	89
4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนาศาสนศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ด้านบุคลากร.....	90
5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนาศาสนศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ.....	93
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนาศาสนศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก.....	95
7	แสดงปัญหาการการพัฒนาศาสนศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ด้านบุคลากร.....	97
8	แสดงปัญหาการการพัฒนาศาสนศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม.....	99
9	แสดงปัญหาการการพัฒนาศาสนศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก.....	101
10	แสดงผลการทดสอบการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาศาสนศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวม.....	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	แสดงผลการทดสอบความแปรปรวนสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวม..... 104
12	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพการบริหารเพื่อพัฒนา สถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ..... 105
13	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพการบริหารเพื่อพัฒนา สถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงาน ภายนอก..... 105
14	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสอดคล้อง ความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาของโรงเรียน โดยรวม..... 126
15	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสอดคล้อง ความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาของโรงเรียน ด้านบุคลากร..... 127
16	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสอดคล้อง ความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาของโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม..... 130
17	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสอดคล้อง ความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาของโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก..... 132

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	75
2 แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา.....	164

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษา รวมทั้งการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถบูรณาการเข้ากับการเรียนรู้เพื่อสร้างสมดุลและความยั่งยืน การใช้เทคโนโลยีควรมุ่งเน้นความพอดี โดยเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้เรียนควรได้รับการปลูกฝังความพอประมาณ เช่น ไม่พึ่งพาเทคโนโลยีจนเกินไป แต่ควรเรียนรู้ที่จะใช้เพื่อพัฒนาตนเองและชุมชน การศึกษาในยุคดิจิทัลควรเน้นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางความคิด เช่น การเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์และคัดกรองข้อมูลที่ต้องจากสื่อออนไลน์ รวมถึงการมีเหตุผลในการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างมีคุณธรรม การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเช่นนี้จะช่วยสร้างผู้เรียนที่มีความรู้ ทักษะ และจิตสำนึกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งต่อตนเองและสังคมในโลกยุคดิจิทัล เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง เป็นความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักวิชาการ และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2560, หน้า 15)

การกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่างๆ มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด 4 ประการ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกันบนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์เงื่อนไขระดับประเทศและระดับโลก และศักยภาพของทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้มีความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมดุลในมิติต่างๆ ทั้งความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง ความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนในแต่ละพื้นที่ และความสมดุลทางธรรมชาติเพื่อให้คนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืนรวมถึงการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางวิชาการที่รอบด้านและพิจารณาด้วยความรอบคอบ ควบคู่กับการยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และมุ่งมั่นผลักดันให้การพัฒนารรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566, หน้า 1)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีแนวคิดการจัดการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยึดหลักการแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมอย่างพอเพียง เท่าทันและเป็นสุข การศึกษาจึงต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้มีทักษะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอก โดยยึดหลักความพอประมาณ ที่ไม่ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีการตัดสินใจที่มีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ และมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ซึ่งเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลง ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ มีความตระหนักในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต อดทน พากเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญได้กำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาได้แก่ ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาคมีคุณธรรมที่เป็นลักษณะนิสัยและคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม และคุณลักษณะที่คาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ ได้แก่ ผู้เรียนรู้เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (Competency) ที่เกิดจากความรู้ความรอบรู้ด้านต่างๆ มีสุนทรียะ รักและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต

เพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพบนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม โรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญในการผลิตพลเมืองที่มีคุณภาพของชาติ เป็นแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และทางด้านสังคม ซึ่งในปัจจุบันเกิดภาวะประชากรสูงอายุในประเทศไทยมีสาเหตุมาจากการที่คนไทยมีอายุยืนมากขึ้น ประกอบกับการลดลงของภาวะเจริญพันธุ์หรือการเกิดน้อยลง ส่งผลให้ประชากรวัยเด็กหรือประชากรวัยเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง การเป็นสังคมสูงวัยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงสูงขึ้น การจัดการศึกษาจึงต้องวางแผนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีทักษะและสมรรถนะสูง และปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้บูรณาการกับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต โรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและสร้างองค์ความรู้ต่างๆ ให้เกิดกับนักเรียน และสามารถเรียนรู้ในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข เมื่อนักเรียนมีความรู้ คุณธรรมตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565, หน้า 10)

จากความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงทำให้กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายมุ่งพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่ง ให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืนจึงต้องมีการพัฒนาสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เป็นแหล่งศึกษาดูงานให้กับหน่วยงานและผู้สนใจ (กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค, 2565, หน้า 1)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยมุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพสามารถพึ่งพาตัวเองได้ตามหลักพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว โดยมีคุณธรรมและความรู้เป็นกรอบในการดำเนินชีวิต ตลอดจนนำไปสู่การต่อยอดแนวทางการพัฒนาบริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาและมุ่งหวังให้สถานศึกษาพอเพียงขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาต่อยอดเป็นศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งในปี พ.ศ. 2567 โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำนวน 32 โรงเรียน ได้ผ่านการประเมิน

เป็นสถานศึกษาพอเพียงโดยมีโรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์เพียงหนึ่งโรงเรียนที่ผ่านการประเมิน ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาและในปี พ.ศ. 2567 มีโรงเรียน ระหานวิทยาได้ขอยื่นเข้ารับการประเมินซึ่งในกลุ่มของสหวิทยาเขตซากังราวทั้ง 8 โรงเรียน ยังไม่มี โรงเรียนใดส่งเข้ารับการประเมินเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ปัญหาที่โรงเรียนมัธยมศึกษาไม่สามารถพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์ การเรียนรู้ อาจมาจากความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ยังไม่ลึกซึ้ง รวมถึงการขาด งบประมาณ ทรัพยากร การสนับสนุนจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง นโยบายที่ไม่ต่อเนื่องและความท้าทาย ในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่เป็นอุปสรรคสำคัญ ทศนคติที่ไม่เปิดรับการเปลี่ยนแปลงยังทำให้ แนวทางนี้ไม่ได้รับการยอมรับในบางโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร, 2566, หน้า 10) ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงมีความ ต้องการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยมีการศึกษาแนวทางพัฒนาการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตซากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เพื่อให้โรงเรียนภายในสหวิทยาเขต ซากังราวได้แนวทางในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา และทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษาและนักเรียน มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน การประเมินดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จ เกิดคุณค่า ความเข้าใจ และการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในสถานศึกษา และประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตอย่างเป็นรูปธรรมและอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ เป็นแนวทางการพัฒนาวางแผนปรับปรุงให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ผู้เรียน และชุมชนอย่างยั่งยืน สืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตซากังราว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตซากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกประสบการณ์ในการทำงาน

3. เพื่อหาแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

4. เพื่อประเมินแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

สมมติฐานของการวิจัย

สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานมีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหาและการเปรียบเทียบการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยในครั้งนี้

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ที่จะทำการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารได้ดังนี้

1. ด้านการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ (กองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาในภูมิภาค, 2565, หน้า 10) ดังนี้

1.1 ด้านบุคลากร

1.2 ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

1.3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

2. ด้านทฤษฎีการบริหาร โดยใช้กระบวนการ POCCC (ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมคล, 2564, หน้า 16) ได้แก่

2.1 P = Plan การวางแผนการดำเนินงาน

2.2 O = Organize การจัดองค์กร

2.3 C = Command การบังคับบัญชา

2.4 C = Coordinate การประสานงาน

2.5 C = Control การควบคุม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 205 คน แบ่งออก ได้ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร, 2566, หน้า 37)

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตชากังราว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 คน โดยศึกษาจาก ประชากรทั้งหมด

1.2 ครูผู้สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 189 คน

1.3 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-608) และใช้วิธีการ สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) แบบเป็นสัดส่วน โดยใช้โรงเรียนและตำแหน่ง เป็นตัวแปรสำหรับการแบ่งชั้นภูมิ กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิ โดยได้ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 205 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่

1. ตัวแปรต้น

การเปรียบเทียบประสบการณ์ในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ประกอบด้วย ประสบการณ์ในการทำงานดังนี้

1.1 ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี

1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี

1.3 ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี

2. ตัวแปรตาม

สภาพและปัญหาการบริหารการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการหาแนวทางพัฒนาพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งผู้วิจัยนำผลการศึกษาสภาพและปัญหาจากขั้นตอนที่ 1 มากำหนดเป็นขอบเขตด้านเนื้อหาในการหาแนวทางพัฒนาตามกรอบแนวคิดพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน (กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค, 2565, หน้า 10)

1. ด้านการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ (กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค, 2565, หน้า 10) ดังนี้

1.1 ด้านบุคลากร

1.2 ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

1.3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

2. ด้านทฤษฎีการบริหาร โดยใช้กระบวนการ POCCC (ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมคล, 2564, หน้า 16) ได้แก่

2.1 P = Plan การวางแผนการดำเนินงาน

2.2 O = Organize การจัดองค์กร

2.3 C = Command การบังคับบัญชา

2.4 C = Coordinate การประสานงาน

2.5 C = Control การควบคุม

ขอบเขตด้านแหล่งผู้ให้ข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน โดยพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และเชี่ยวชาญด้านพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางด้านการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีผลงานเด่นด้านการบริหารจัดการการศึกษาในสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 2 คน
2. ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน
3. อาจารย์ผู้สอนในระดับมหาวิทยาลัย ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารการศึกษาหรือพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำนวน 2 คน
4. ครูผู้สอนที่มีหน้าที่พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีประสบการณ์ในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และมีผลงานเด่นด้านการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 3 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากงิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร

**ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็น
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร**

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินคุณภาพของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งผู้วิจัยนำผลจากการหาแนวทางประเมินคุณภาพของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ขั้นตอนที่ 2 มากำหนดเป็นขอบเขตด้านเนื้อหาในการประเมินคุณภาพของแนวทางพัฒนาตามกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

1. ด้านความสอดคล้องของแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
2. ด้านความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
3. ด้านความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการประเมินคุณภาพของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 30 คน ซึ่งพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และเชี่ยวชาญด้านพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้บริหารการศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางด้านการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีผลงานเด่นด้านการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์

2. ศักขานนเทศก์ที่รบัผดชอบเกยวกับการบริหารจัดการสถานศกษาโรงเรียน
มัธยมศกษาาระดบัชำนาญการพเศษซนไป และมประสบการณการทำงานไมนอยกวา 5 ป

3. นกวิชากรหรืออาจารย์สอนในระดับมหาวิทยาลัย ที่มีวุฒิทางการศกษาาระดบั
ปริญญาโทซนไป และมีความรู้ความสามารถดานการบริหารการศกษาหรือพัฒนาศูนยการเรียนรู
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดานการศกษา

4. ครูสอนที่มีหน้าที่พัฒนาศูนยการเรียนรูตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ดานการศกษา ประสบการณในการพัฒนาศูนยการเรียนรูตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ดานการศกษา และมีผลงานเดนดานการพัฒนาศูนยการเรียนรูตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ดานการศกษาเป็นที่ประจักษ์

ขอบเขตดานตัวแปร

ตัวแปรที่ศกษาได้แก่ ความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทาง
พัฒนาศูนยการเรียนรูตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดานการศกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขต
ชากังราว สังกัดสำนังานเขตพื้นที่การศกษามัธยมศึกษาำแพงเพชร

นียมศัพทเฉพาะ

1. การบริหารสถานศกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมต่างๆ
ภายในโรงเรียน ดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกยวข้องทุกฝ่ายโดยอาศัย
ทรัพยากรที่มีอยู่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศกษาให้ได้มากที่สุด เพื่อเป้าหมายที่สำคัญคือ
ผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารสถานศกษาพอเพียง หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในการจัดกิจกรรม
ต่างๆ ภายในโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้บริหาร
ครู และผู้ที่มีส่วนเกยวข้องทุกฝ่ายโดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัด
การศกษาให้ได้มากที่สุด เพื่อเป้าหมายที่สำคัญคือผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ และมี
ประสิทธิภาพให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรสถานศกษาที่กำหนดไว้ โดยเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยให้
ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุล ทั้งด้านวัตถุ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้
สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และนำไปสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน

3. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของ
ประชาชนในทุกะดบั ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหาร
ประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลก
ยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้อง

มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

4. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา หมายถึง สถานศึกษา ที่พัฒนาตนเองจนเป็นแบบอย่าง ขยายผลสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาได้เป็นอย่างดี และมีคุณภาพผ่านการประเมินเกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามเกณฑ์ระดับ 4 ขึ้นไปทั้ง 3 ด้านและผ่านการประกาศรับรองโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.1 ด้านบุคลากร หมายถึง ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สหวิทยาเขต ขากังราว

4.2 ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ สารความรู้ ชิ้นงาน ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา และศาสตร์พระราชา สื่ออุปกรณ์ของฐานการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เอกสารการประเมิน สื่ออุปกรณ์สำหรับการเรียนรู้และการขยายผล เป็นต้น ตลอดจนมีการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการเสริมสร้างค่านิยมในการเทิดทูนและแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

4.3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก หมายถึง การจัดกิจกรรมหรือการร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและหน่วยงานหรือองค์กรอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

5. สถานศึกษาพอเพียง หมายถึง โรงเรียนที่ผ่านการประเมินด้วยเครื่องมือและเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวม 5 ด้านและมีผลการประเมินในระดับ 3 ขึ้นไป 5 ด้านและนำความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปพัฒนาและผ่านการประกาศรับรองโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. สภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา หมายถึง ลักษณะที่เป็นจริงของสถานศึกษาพอเพียงที่มีการพัฒนาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านบุคลากร 2. ด้านการจัดการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ 3. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต ชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

7. ปัญหาการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านบุคลากร 2. ด้านการจัดการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ 3. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต ชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

7.1 ปัญหาด้านบุคลากร หมายถึง อุปสรรคในการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสหวิทยาเขต ชากังราว

7.2 ปัญหาด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง อุปสรรคในพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ ในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง

7.3 ปัญหาความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก หมายถึง อุปสรรคในการจัดกิจกรรมหรือการร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและหน่วยงานหรือองค์กรอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

8. แนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร หมายถึง ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในเรื่องแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

9. คุณภาพของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องประเด็นดังนี้

9.1 ความเหมาะสม หมายถึง ความถูกต้องและความสมควรในการนำแนวทางศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาไปใช้ในการบริหารศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

9.2 ความเป็นไปได้ หมายถึง โอกาส ความน่าจะเป็นที่จะทำให้เกิดผลความสำเร็จในการนำแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

9.3 ความมีประโยชน์ หมายถึง สิ่งที่เป็นผลดี ผลที่ได้ตามต้องการ เกิดผลความสำเร็จจากการนำแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาไปใช้ในพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

10. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

11. ครู หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้สอนในโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

12. คณะกรรมการสถานศึกษา หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตชุมชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน

13. กระบวนการ POCCC หมายถึง หลักการของ ฟาโยล์ ในการกำหนดกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นเรื่องความมีเหตุผล ความสม่ำเสมอของการดำเนินงานและได้นำกิจกรรมด้านการจัดการ มาเป็นส่วนสำคัญพื้นฐานของการจัดการ ประกอบด้วยตามกระบวนการ POCCC ได้แก่ P = Plan การวางแผนการดำเนินงาน O = Organize การจัดองค์กร C= Command การบังคับบัญชา C= Coordinate การประสานงาน C= Control การควบคุม

13.1 P-Plan หมายถึง การกำหนดแผนปฏิบัติการหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติงานไว้ตั้งแต่ต้นจนจบ ให้ครอบคลุมทุกกระบวนการ เป็นแนวทางที่วางไว้สำหรับการทำงานในอนาคต ซึ่งการวางแผนนี้จะเกิดขึ้นจากวิสัยทัศน์บวกกับจินตนาการในการบริหารจัดการที่คาดการณ์ล่วงหน้า ซึ่งจะถ่ายทอดออกมาเป็นแผนปฏิบัติการการทำงานและเป้าหมายที่จะต้องบรรลุสู่ความสำเร็จ

13.2 O-Organize หมายถึง การจัดองค์กรการกำหนดตำแหน่งงาน ภาระ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนจำนวนคน ให้ครอบคลุมการทำงานครบทุกกระบวนการ รวมถึงการจัดโครงสร้างตำแหน่ง โครงสร้างองค์กร เพื่อจัดลำดับการบริหารและสั่งการด้วย หากองค์กรมีการจัดการองค์กรที่เป็นระบบระเบียบ แบ่งงานชัดเจน ไม่ทับซ้อน มีหน้าที่ครบ มีปริมาณคนพอกับที่ต้องการ ก็ย่อมทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และโอกาสบรรลุผลสำเร็จที่สูง

13.3 C-Command หมายถึง การบังคับบัญชาสั่งการการจัดองค์กรตลอดจนจัดโครงสร้างการทำงานนั้นจะทำให้เราเห็นสายบังคับบัญชาที่ชัดเจน เห็นลำดับความสำคัญ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ในการสั่งการ เพราะการทำงานหมู่มากจำเป็นต้องมีผู้บังคับบัญชาเพื่อให้งานดำเนินไปได้อย่างราบรื่น มีคนคอยควบคุม สั่งการ ดูแลพร้อม ตลอดจนสอดส่องปัญหาเพื่อหาทางแก้ไขให้ไวที่สุด

13.4 C-Coordinate หมายถึง หน้าที่ในการเชื่อมโยงงานตลอดจนการปฏิบัติการทุกอย่างรวมไปถึงกำลังคนที่หน่วยให้ทำงานเข้ากันได้ กำกับให้มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน อำนวยให้เกิดการทำงานที่ราบรื่น เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามที่วางไว้

13.5 C-Control หมายถึง การกำกับตลอดจนบริหารจัดการทุกอย่างให้สำเร็จลุล่วงไปตามแผนที่วางไว้ ประครองการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบที่กำหนด ทั้งในเรื่องของกรอบเวลา มาตรฐานการปฏิบัติการ ขั้นตอนการทำงาน ไปจนถึงการประสานงานทุกฝ่ายให้เกิดความราบรื่น การควบคุมนี้ยังรวมถึงการบริหารที่ไม่ใช่ทรัพยากรบุคคลอีกด้วย แต่รวมถึงทรัพยากรที่เป็นวัตถุดิบ เครื่องจักร ผลผลิตที่ได้ ตลอดจนงบประมาณในการดำเนินงานทั้งหมดด้วย เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพที่สุด

14. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดูแลโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

15. วิทยาเขตชาวกังราว หมายถึง การรวมกลุ่มของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยประกอบด้วยไปโรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยฯ โรงเรียนวัชรวิทยา โรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม โรงเรียนหนองกองพิทยาคม โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ โรงเรียนโกสัมพวิทยฯ

16. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พ.ศ. 2566 แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปีและประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงสภาพ และปัญหาพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ตลอดจนได้แนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร และครูผู้สอนสามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนานักเรียนเพื่อสร้างพลเมืองที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำไปพัฒนาชุมชน สังคม อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร สามารถนำไปใช้ในการวางแผนกำหนดนโยบายและการวางแผนการจัดการศึกษารวมถึงเพื่อขับเคลื่อน

สถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
เพื่อเป็นแนวทางพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีทักษะ ความรู้ความสามารถ โดยดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้
อย่างมีความสุขและเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวทางพัฒนาการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของสถานศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชรผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการประเมิน โดยแยกเป็นหัวข้อดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎี หลักการบริหาร
 - 1.1 ทฤษฎีการบริหาร
 - 1.2 ทฤษฎีการบริหารทรัพยากร
 - 1.3 หลักการบริหาร
2. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.1 ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.2 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.3 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา
3. นโยบายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
 - 3.1 การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
 - 3.2 การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ
 - 3.3 การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
 - 4.1 ศูนย์การเรียนรู้
 - 4.2 หลักเกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
 - 4.3 มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
5. บริบทกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎี หลักการบริหาร

การบริหารที่มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีหลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ นักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาได้กล่าวถึงแนวคิดหลักการบริหารการศึกษาไว้ ดังนี้

พินิจา ธรรมสิทธิ์ (2557, หน้า 17) กล่าวว่า แนวคิดการบริหารประกอบไปด้วยงานของผู้บริหารที่เป็นพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นสิ่งที่มีรวมถึงการเลือกงาน และกิจกรรมจำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร เป็นการวางแผนวิธีการปฏิบัติงานและเป็นการชี้แจง สิ่งที่ควรปฏิบัติให้กับบุคลากร กิจกรรมของการวางแผนมุ่งสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ผ่านแผนทั้งหมดหน่วยงานปฏิบัติงานดำเนินไปด้วยดีการวางแผนจะเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการดำเนินการเพื่อให้สามารถพัฒนา กิจกรรมงาน ภายใต้การวางแผนสำหรับบุคคลหรือกลุ่มต่างๆ ภายในองค์กร เพื่อสร้างกลไกจากแผนไปสู่การปฏิบัติโดยคณะบุคคลภายในองค์กร โดยการกำหนดงานที่จะทำให้ไปถึงเป้าหมาย กิจกรรมงาน จะถูกตรวจสอบผลลัพธ์จากการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลอันจะส่งผลต่อความสำเร็จของแผนฝ่ายและองค์การตามลำดับ

3. การสร้างอิทธิพล (Influencing) เป็นพื้นฐานทั่วไปของการทำงานภายใน กระบวนการบริหารงานเหล่านี้คือ การกระตุ้น (Motivating) การนำ (Leading) การอำนวยการ (Directing) เป็นสิ่งเกี่ยวข้องที่สำคัญเพื่อกระตุ้นให้บุคคลภายในองค์กรทำงาน การสร้างอิทธิพลสามารถจำกัดความได้ว่า เป็นการแนะนำกิจกรรมขององค์การให้กับสมาชิกในทิศทางเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้องค์กรเดินไปข้างหน้าและบรรลุเป้าหมาย

4. การควบคุม (Controlling) คือ งานบริหารสำหรับผู้บริหารซึ่งได้แก่ การรวบรวมข้อมูล ข่าวสารเพื่อวัดค่าการปฏิบัติงานขององค์กร เปรียบเทียบแสดงถึงการปฏิบัติงานกับ มาตรฐานการปฏิบัติงานที่ตั้งไว้การเปรียบเทียบรูปแบบนี้จะนำไปสู่การตัดสินใจ ถ้าหากว่าองค์การ ควรจะมีการแก้ไข เพื่อให้ได้มาตรฐานที่ตั้งไว้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557, หน้า 12) ได้กล่าวถึง แนวคิดการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนไว้ว่า ประกอบด้วย

1. กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และกฎของโรงเรียน เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน
2. กำหนดกลยุทธ์และมาตรการที่นำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์และดำเนินงานเป้าหมายของโรงเรียน
3. จัดตั้งและประสานงานในองค์กรเพื่อการนำนโยบาย แผนงาน โครงการไปสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีที่ทำให้บุคลากรเข้าใจระบบงาน
4. จัดหาแหล่ง สนับสนุนทรัพยากร รวมถึงการบริหารทรัพยากรและงบประมาณให้เพียงพอและประสบผลสำเร็จ
5. สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและสร้างการยอมรับในการบริหารจัดการ
6. บริหารจัดการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างประหยัดและคุ้มค่า

สุนทร โคตรบรรเทา (2560, หน้า 17) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการในการปฏิบัติงานกับคนและโดยคนเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายขององค์กร

สัมมนา ธนินิธย์ (2560, หน้า 36) กล่าวว่า ทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นการบริหารที่ต้องเข้าใจสถานการณ์ในอนาคตโดยการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และข้อจำกัดของหน่วยงานปัจจุบันเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์หรือสภาพในอนาคตที่ต้องการให้เด่นชัดโดยเน้นคุณภาพการแข่งขันการประสบผลสำเร็จแบบเอาดีเอาเด่น เป็นเยี่ยมหรือเป็นเลิศ มีการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสม มีการวางแผนและบริหารตามแนวกลยุทธ์ที่ได้กำหนดไว้

ทรงพล เจริญคำ (2562, หน้า 207) กล่าวว่า เวเบอร์ (Weber) ได้อธิบายความหมายของระบบราชการไว้ว่า องค์กรมีการทำงานโดยต่อเนื่องอย่างเป็นทางการตามขอบเขตของกฎหมาย ผู้ปฏิบัติที่มีความสามารถชัดเจน รวมถึงข้อผูกพันที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ มีการทำงานอย่างเป็นระบบให้อำนาจผู้ดำรงตำแหน่งจึงต้องปฏิบัติตามหน้าที่เหล่านั้น อย่างชัดเจนและการใช้อำนาจอยู่ภายใต้เงื่อนไขชัดเจน ตามสายการบังคับบัญชา

ภูมิพัฒน์ รักพรหมมงคล (2564, หน้า 17) กล่าวว่า ฟาโยล (Fayol) นักวิศวกรเหมืองแร่ชาวฝรั่งเศสเป็นผู้เสนอแนวคิดพฤติกรรมและหน้าที่งานที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติ แนวคิดของฟาโยลเป็นแนวทางสำคัญที่ก่อให้เกิดความร่วมมือในการบริหารงานและกระบวนการบริหารประกอบด้วยไว้ล่วงหน้า

1. การวางแผน หมายถึง การคาดการณ์การทำงานโดยจัดวางแผนงาน ปฏิบัติงาน

2. การจัดหน่วยงาน หมายถึง การเสริมสร้างองค์การด้านคนและวัตถุ สิ่งของ ออกไปตามหน้าที่ของหน่วยงาน

3. การออกคำสั่งบังคับบัญชา หมายถึง การออกคำสั่งบังคับบัญชาให้บุคคล ในองค์การดำเนินงานตามที่ต้องการโดยผู้สั่งต้องมีความรู้เรื่องของคน

4. การประสานงาน หมายถึง การร่วมมือการทำงานเพื่อให้กิจกรรมทุกอย่าง

5. การควบคุมงาน หมายถึง หรือตามคำสั่งที่กำหนดไว้การควบคุมดูแลให้งาน ทุกสิ่งทุกอย่างดำเนินไปตามกฎเกณฑ์

ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล (2564, หน้า 37) กล่าวว่า บาร์นาร์ด (Barnard) ได้กล่าวถึง ความหมายขององค์การไว้ดังนี้

1. องค์การคือระบบที่มีเจตนาจะประสานการกระทำของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป
2. องค์การที่เป็นทางการ หมายถึง การร่วมมือระหว่างคนที่เกิดขึ้นโดยเจตนาและมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน

3. คนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญขององค์การ

4. การที่คนมารวมกันเป็นองค์การ จึงจำเป็นที่ต้องมีความตั้งใจที่จะร่วมมือกันทำงานและต้องมีเป้าหมายของการมาร่วมมือกันด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า แนวคิด ทฤษฎี หลักการบริหาร นักการศึกษามีความเห็น สอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ว่า การบริหารที่มีประสิทธิภาพต้องมีหลักการวางแผน จัดองค์การ สร้างอิทธิพล และควบคุมอย่างเหมาะสม ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และประสานงาน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา ต้องบริหารทรัพยากรและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อ การยอมรับ การบริหารควรมุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด ควรใช้แนวคิดเชิงกลยุทธ์ โดยวิเคราะห์จุดแข็ง-อ่อน โอกาส-ข้อจำกัดเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ องค์การต้องมีระบบ มีเจตนาร่วมมือ และมีเป้าหมายชัดเจนในการทำงานร่วมกันของบุคลากร

ทฤษฎีการบริหาร

การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ผู้บริหาร จะต้องมีความรู้และเข้าใจในการบริหารที่มีประสิทธิภาพ นักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารการศึกษาได้กล่าวถึงทฤษฎีการบริหารสถานศึกษาดังนี้

การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิง

ชยูนันท์ ศิริกิจเสถียร และคนอื่นๆ (2557, หน้า 9) กล่าวว่า วงจร PDCA หรือ วงจรการบริหารงานคุณภาพ มีรายละเอียดดังนี้

1. P (Plan = การวางแผน) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ในการดำเนินงาน วิธีการ และขั้นตอนต่างๆ ให้ชัดเจน สอดคล้องตามนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ

ของหน่วยงานเพื่อให้กิจกรรมต่างๆ สามารถดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนจำเป็นต้องกำหนดวิธีการทำงานหรือเกณฑ์มาตรฐานต่างๆ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ระบุไว้ในแผนหรือไม่

2. D (Do = การลงมือปฏิบัติ) หมายถึง การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผน วิธีการและขั้นตอนที่กำหนดไว้ ผู้รับผิดชอบดำเนินงานก่อนนำไปปฏิบัติควรศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่างๆ ของงานอย่างถ่องแท้ หากยังไม่เข้าใจหรือเป็นงานใหม่ควรจัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อให้การดำเนินงานตามแผน เป็นไปตามเป้าหมายมีการเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินในขั้นตอนต่อไป

3. C (Check = การตรวจสอบ) หมายถึง การประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผนหรือไม่ การติดตาม ตรวจสอบและการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการควบคู่กันไป เพื่อให้ทราบข้อมูลที่จะใช้ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงานต่อไปเกิดปัญหาแบบเดิม

4. A (Act = การปรับปรุง หมายถึง การกำหนดเป็นมาตรฐานและปรับปรุงวิธีการทำงานให้ต่างจากเดิมหรือให้ดียิ่งขึ้น หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาและเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องแก้ไข

อังคณา วงศ์อ้าย (2559, หน้า 22) กล่าวว่า วงจรคุณภาพของเดมมิง PDCA ประกอบด้วย

1. P = Plan คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น
2. D = Do คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้เขียนไว้อย่างเป็นระบบ
3. C = Check คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด
4. A = Action คือ การปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหาหรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จเพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไปเมื่อได้วางแผน (P) นำไปปฏิบัติ (D) ระหว่างการปฏิบัติที่ดำเนินการตรวจสอบ (C) พบปัญหาก็ทำการแก้ไขหรือปรับปรุง (A) การปรับปรุงก็เริ่มจากการวางแผน ก่อนวนไปได้เรื่อยๆ จึงเรียกวังจร PDCA

ชัยญลักษณ์ วีระสมบัติ (2561, หน้า 32-33) ถ้าถามถึงต้นกำเนิดของ PDCA ก็ต้องบอกว่า PDCA เป็นลูกครึ่งผสมระหว่างฝรั่งและญี่ปุ่น เพราะผู้คิดค้นเป็นชาวอเมริกันชื่อเดมมิง (Deming) แต่หลักการบริหาร PDCA ถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลาย เพื่อพัฒนาคุณภาพและมีประสิทธิภาพการผลิตของประเทศ ญี่ปุ่นซึ่งจำเป็นต้องเร่งฟื้นตัวเองจากสภาวะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 การจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับ PDCA แก่ผู้บริหารในบริษัทชั้นนำในประเทศญี่ปุ่น เช่น โซนี่ นิสสัน

มิตซูบิชิ และโตโยต้า ได้รับความนิยมนอย่างมาก เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายว่าในการบริหารงานให้มีคุณภาพ ฝ่ายต่างๆ ในอุตสาหกรรมการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายงานสำคัญๆ เช่น ฝ่ายการออกแบบ ฝ่ายผลิต ฝ่ายขาย และฝ่ายวิจัยจำเป็นต้องมี PDCA ซึ่งเป็นการทำงานอย่างสัมพันธ์และต่อเนื่องกันโดยอาศัย 4 ขั้นตอนหลักในการทำงาน คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติงาน (Do) ตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) 4 ขั้นตอนนี้จะช่วยให้เกิดการพัฒนาและควบคุมคุณภาพสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าเป็นสำคัญ PDCA ได้รับความนิยมนอย่างกว้างขวางว่าเป็นแนวทางที่ช่วยปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตจนเกิดรางวัล Deming Prize หรือ Deming Award ขึ้นในประเทศญี่ปุ่น โดยเป็นรางวัลที่มอบให้แก่องค์กรที่มีความสามารถปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ และประสิทธิภาพการผลิต จะเห็นได้ว่าหัวใจหลักของ PDCA ไม่ได้เน้นเรื่องการวางแผนเพียงอย่างเดียว การทำให้ดีที่สุดมีเพียงแผนอย่างเดียวจึงยังไม่เพียงพอ มากกว่าการทำให้ดีที่สุดของเดมมิง (Deming) จึงมีหัวใจสำคัญอยู่ที่ “การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ” อย่างสม่ำเสมอแน่นอน

ทรงพล เจริญคำ (2562, หน้า 198) กล่าวว่า ฟาโย (Fayol) ได้กำหนดหน้าที่การบริหารจัดการพื้นฐาน (Basis Management Functions) เน้นเรื่องความมีเหตุผลความสม่ำเสมอของการดำเนินงานและได้นำกิจกรรมด้านการจัดการ มาเป็นส่วนสำคัญพื้นฐานของการบริหารงาน เรียกว่า “The Elements of Management” ประกอบด้วยกิจกรรม 5 ประการ เรียกว่า POCCC ดังนี้

1. การวางแผน (To Plan) คือ การวางแผนปฏิบัติการในอนาคตไว้ให้สำเร็จ เขียนแผนปฏิบัติขึ้น เขายังระบุว่าความสามัคคี ความต่อเนื่อง ความยืดหยุ่นและความเที่ยงตรง เป็นลักษณะกว้างๆ ของแผนปฏิบัติที่ดี
2. การจัดองค์กร (To Organize) คือ การจัดหา การใช้ทรัพยากรร่วมกัน การสร้าง โครงสร้างคู่ (มนุษย์อุปกรณ์) เพื่อให้ภารกิจสำเร็จลุล่วง
3. การบังคับบัญชา (To Command) หมายถึง การคัดเลือก การประเมิน พลังงานการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้อย่างดีที่สุด การดำรงไว้ซึ่งกิจกรรมในหมู่บุคลากรขององค์กร
4. การประสานงาน (To Coordinate) ประกอบด้วย การทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การแก้ไขปัญหา การทำให้กิจกรรมและการทำงานเข้ากันด้วยดี
5. การควบคุม (To Control) ประกอบด้วย การตรวจสอบดูว่าทุกสิ่งเกิดขึ้น สอดคล้องกับแผนที่นำมาใช้ คำสั่งที่ออก หลักการที่ตั้งขึ้นหรือไม่ การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและข้อเบี่ยงเบนไปจากแผนที่กำหนดไว้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิงเป็น กระบวนการบริหารทรัพยากรที่พัฒนาประสิทธิภาพตลอดเวลา เมื่อพบจุดบกพร่องก็ปรับปรุง โดยเริ่ม

ในกระบวนการวางแผน การลงมือทำการตรวจสอบ และประเมินผล สามารถนำมาประยุกต์กับแนวคิดฟาโยล (Fayol) ในการจัดการบริหารประกอบด้วยตามกระบวนการ POCCC ได้แก่ P=Plan การวางแผนการดำเนินงาน O= Organize การจัดองค์กร C= Command การบังคับบัญชา C= Coordinate การประสานงาน C= Control การควบคุม เพื่อนำมาซึ่งการบรรลุผลสำเร็จของเป้าหมายที่ตั้งไว้

ทฤษฎีการบริหารทรัพยากร

การบริหารที่มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีหลักการและความเข้าใจในการบริหารที่มีประสิทธิภาพ นักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารได้กล่าวถึงทฤษฎีการบริหารทรัพยากร ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2556, หน้า 7) กล่าวว่า ทรัพยากร หมายถึง สิ่งที่มีค่า มีคุณภาพ และความมั่งคั่งทั้งหมดของประเทศและยังรวมไปถึงปัจจัยที่เป็นบ่อเกิดและที่เกิดของสิ่งที่มีค่าและความมั่งคั่งทั้งหมดด้วยไม่ว่าจะมีรูปร่างอย่างเช่น เงินตรา สมบัติพิสดาร ทรัพยากรในดิน สินในน้ำ หรือไม่มีรูปร่างสัมผัสไม่ได้เช่น ปัญญาความรู้ความสามารถความมีไหวพริบ ความฉลาดหลักแหลม ในการแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งประการหลังนี้ล้วนแต่เป็นคุณภาพและคุณสมบัติที่มีค่าอยู่ในตัวมนุษย์ทั้งสิ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2556, หน้า 1) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ทรัพยากรที่ไม่มีใช้เงิน (Non –financial Resources) และทรัพยากรทางการเงิน (Financial Resources) ในความหมายแรก ทรัพยากรที่ไม่มีใช้การเงินครอบคลุมปัจจัยหลักๆ คือ ที่ดิน แรงงานทุน และการประกอบการ ตามนัยนี้ทรัพยากรทางการศึกษาจึงรวมถึง บุคลากร ที่ดิน อาคาร สิ่งก่อสร้างวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และการผสมผสานการใช้ปัจจัยต่างๆ เข้าด้วยกัน และยังให้ความหมายในวงที่แคบว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยนำเข้า (Input) ที่นำไปใช้เพื่อการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทภายในสังคม ปัจจัยนำเข้านี้ส่วนใหญ่จะเป็นรูปของเงินงบประมาณทั้งด้านรายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประจำ เช่น เงินเดือนและค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายวัสดุ อุปกรณ์กับรายจ่ายด้านการลงทุน

พิมพกา ธรรมสิทธิ์ (2557, หน้า 25) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการบริหาร (Administrative Resource) หรือบางครั้งอาจเรียกว่า ปัจจัยทางการบริหาร (Administrative Factor) เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยในการบริหารงานขององค์การ ซึ่งจากการศึกษาของนักการศึกษาพบว่าทรัพยากรทางการบริหารหรือปัจจัยทางการบริหารเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของคุณภาพการศึกษา ดังนั้น การบริหารการศึกษาจึงได้ พิจารณานำทรัพยากรทางการบริหารมาดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายโดยมุ่งหมายสร้างผลงานให้ เกิดขึ้นทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ เพื่อนำพาองค์การและบุคลากรทุกคนบรรลุจุดมุ่งหมาย ร่วมกันได้โดยอาศัยทรัพยากร

ทางการบริหารกันออกไปบ้าง ดังนั้นซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงทรัพยากรทางการบริหารที่คล้ายคลึงและแตกต่าง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2561, หน้า 6) กล่าวว่า ทรัพยากรหมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกลางซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของคน วัสดุ เงิน หรือวัตถุอื่นๆ ที่จะเป็นเครื่องช่วยในการดำเนินงานขององค์การสำเร็จได้ ปัจจัยหรือทรัพยากรที่สำคัญในการบริหารจัดการหรือใช้ในการผลิตสามารถแบ่งตามหลักการบริหารจัดการออกเป็น 4 Ms ได้แก่ คน อุปกรณ์ วัสดุสิ่งของ และการจัดการ

ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล (2564, หน้า 480) กล่าวว่า ประเภทของทรัพยากรเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษานั้น อาจสรุปเป็นสองแนวคิด คือ แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ได้จัดทรัพยากรออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรการเงิน และทรัพยากรข้อสนเทศ และแนวคิดทางการบริหารแบ่งประเภทของทรัพยากรออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ คน เงิน วัสดุ และการจัดการ ซึ่งถ้าหากพิจารณาให้ดีแล้วจะพบว่าทั้งสองแนวคิดมีส่วนที่คล้ายคลึงกันมากโดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรการเงินส่วนที่คล้ายคลึงกันและอาจจะรวมเข้าเป็นประเภทเดียวกัน คือ ทรัพยากรทางกายภาพและทรัพยากรวัสดุ ส่วนประเภทที่แตกต่างกัน คือ ทรัพยากรข้อสนเทศและทรัพยากรวิธีการ ซึ่งถ้าหากพิจารณาให้ลึกซึ้งแล้วจะเห็นว่าทรัพยากรทั้งสองประเภทยี้จะเกี่ยวข้องกันค่อนข้างมาก คือ ทรัพยากรข้อสนเทศนั้นใช้เป็นข้อมูลแล้ว ผู้บริหารเลือกใช้วิธีการ โดยอาศัยข้อมูลนั้นพิจารณาดำเนินการหรือกิจกรรมของหน่วยงานหรือองค์การก็จะปราศจากประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารทรัพยากร

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ที่สำคัญมี 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Management) หรือที่เรียกโดยย่อว่า 4 M's โดยผู้บริหารการศึกษา ต้องสามารถนำทรัพยากรดังกล่าว มาใช้ให้คุ้มค่า เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของหน่วยงาน

หลักการบริหาร

การบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีหลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ นักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาได้กล่าวถึงแนวคิดหลักการบริหารการศึกษาไว้ ดังนี้

สุนทร โคตรบรรเทา (2560, หน้า 68) กล่าวว่า ฟาโยล กล่าวว่า ทฤษฎีหน้าที่การจัดการพื้นฐานของฟาโยลประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม

สัมมา ธรณิธย์ (2560, หน้า 94) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญในฐานะที่เป็นกระบวนการที่เป็นภารกิจหน้าที่หลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนและเทคนิคต่างๆ โดยทั้งศาสตร์และศิลป์ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับองค์การมาใช้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกัน ดำเนินการเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ถูกต้องและมีคุณภาพจากสถานศึกษาบรรลุตาม เป้าหมายที่วางไว้ของสถานศึกษานั้นๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติ

ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล (2564, หน้า 15) กล่าวว่า การศึกษาการทำงานของพนักงาน องค์การโดยสังเกตการณ์การทำงานของผู้นับถือโดยใช้นาฬิกาจับเวลาเป็นเครื่องมือในการศึกษา การทำงานให้อยู่ในท่าทางที่เหมาะสม และการทำงานในที่ที่เหมาะสมจะช่วยให้สามารถทำงานให้ดีขึ้น

ธีรศักดิ์ (อุปรมย์) อุปไมยอริชัย (2563, หน้า 30) กล่าวว่า การดำเนินงานของกลุ่ม บุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถและความเป็นคนดีที่หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลร่วมมือการพัฒนาคนให้มีคุณภาพซึ่งการพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้น จะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และ วัสดุครุภัณฑ์การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษาการปกครอง นักเรียนเพื่อให้คนเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่นๆ ซึ่งการงานเหล่านี้รวมเรียกว่าภารกิจทางการบริหาร การศึกษาหรืองานบริหารการศึกษา

ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล (2564, หน้า 15) กล่าวว่า ในการปฏิบัติงานมีการประกอบ การบริหารทั้งหมด 5 ประการ มีการวางแผนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุและวิธีการดำเนินงาน ให้ประสบผลสำเร็จมีความเป็นเอกภาพ ต่อเนื่อง ยืดหยุ่น กระชับ และชัดเจนในการจัดรูปแบบ ขององค์การเป็นการแบ่งหน้าที่ในการทำงานเพื่อให้องค์การดำเนินงานบรรลุผล การสั่งการ คือ การมอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการตามที่ต้องการผู้ที่จะสั่งจะต้องมีความรู้ในเรื่องของคนและจัด ผู้ที่ไร้ความสามารถออกไปจากองค์การ การประสานงานคือทำให้องค์การมีความกลมกลืนทำงาน เชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดเป้าหมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการบริหารการศึกษา เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่อาศัย การทำงานร่วมกันของกลุ่มคน เป็นการตอบสนองคนในองค์กรโดยใช้หลักการบริหารเพื่อควบคุม องค์กรในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จมีความเป็นเอกภาพต่อเนื่องและยืดหยุ่น ในกระบวนการ ทำงานที่ชัดเจนอาศัยหลักธรรมาภิบาลของผู้นำองค์กรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักการและแนวคิดที่ใช้บนพื้นฐานความพอเพียง โดยสามารถนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้กับทุกภาคส่วนรวมถึงภาคการศึกษาที่สามารถนำมาต่อยอดและพัฒนาองค์กรให้เกิดความสมดุลต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ดังนี้

ปรียานุช พิบูลสรารุช (2551, หน้า 3) กล่าวว่า กรอบแนวคิดเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์

เป้าหมาย

มุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคมสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

หลักการ

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็น ที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายใน

เงื่อนไขพื้นฐาน (ความรู้คู่คุณธรรม)

จะต้องอาศัยความรู้รอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และดำเนินการทุกขั้นตอน

จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2554, หน้า 150) กล่าวว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตเพื่อนำไปสู่ความพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของคนไทย สังคมไทยเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม ถ้าใช้หลักความพอเพียงเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ก็จะสามารถอยู่ได้อย่างรู้ทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ปรับตัวและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงได้

ค่านาย อภิปรัชญาสกุล (2558, หน้า 37) กล่าวว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่เป็นแนวคิดหลักการและแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคลและองค์กรทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชนและระดับประเทศทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยคำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพของตนเองและสภาวะแวดล้อมความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเองโดยใช้ความรู้อย่างถูกหลักวิชาการด้วยความรอบคอบและระมัดระวังควบคู่ไปกับการเป็นคุณธรรมไม่เบียดเบียนกันแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกันและร่วมมือปรองดองกันในสังคมนำไปสู่ความสามัคคีการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 7-8) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ และ 2 เงื่อนไขดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจรรยา และวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบรู้และรอบคอบ

3. ระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่

เงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจและการกระทำเป็นไปอย่างพอเพียง จะต้องอาศัยทั้งคุณธรรมและความรู้ ดังนี้

1. เงื่อนไขคุณธรรม จะต้องสร้างเสริมให้เป็นพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ประกอบด้วยด้านจิตใจ คือ การตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำ คือ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

2. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย การฝึกตนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบ และความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่างๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผน และในขั้นปฏิบัติ

มูลนิธิชัยพัฒนา (2560) กล่าวว่า ความพอเพียงโดยยึดหลักสำคัญของความพอเพียงไว้

5 ประการ

1. ความพอดีด้านจิตใจ ต้องเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้จิตสำนึกที่ดีเลือกอาหาร ประณีประนอมนึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวม
2. ความพอดีด้านสังคมต้องมีความช่วยเหลือเกื้อกูลกันสร้างความเข้มแข็งให้กับ ชุมชนรู้จักพัฒนากำลังมีกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากฐานรากที่มั่นคงและแข็งแรง
3. ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรู้จักใช้และจัดการอย่าง ฉลาดและรอบคอบเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด
4. ความพอดีด้านเทคโนโลยีรู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมสอดคล้องกับ ความ ต้องการและควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้านและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม
5. ความพอดีด้านเศรษฐกิจเพิ่มรายได้ลดรายจ่ายดำรงชีวิตอย่างพอควรพออยู่ พอกินตามอัตภาพและฐานะของตน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่เป็นแนวคิด หลักการและแนวทางปฏิบัติตนได้ทุกระดับดำเนินชีวิตในทางสายกลางโดยใช้หลักการความ พอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง และมี 2 เงื่อนไขคือ ความรู้คุณธรรม โดยใช้ ความรู้อย่างถูกหลักวิชาการด้วยความรอบคอบและระมัดระวังควบคู่ไปกับการเป็นคุณธรรมไม่ เบียดเบียนกันแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกันและร่วมมือปรองดองกันในสังคมนำไปสู่ความสามัคคี การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความสำคัญของการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการนำมาประยุกต์เพื่อให้ สอดคล้องและตระหนักถึงความสำคัญเพื่อพัฒนาประเทศชาติ โดยการประยุกต์สามารถนำไปใช้ได้ อย่างหลากหลายทั้งภาครัฐ เอกชน รวมถึงการศึกษา ซึ่งได้การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ได้ดังนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 10-12) ได้เสนอแนวทางการ ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในระดับต่างๆ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคล ครอบครัวเริ่มต้นจากการเสริมสร้างคนให้มีการเรียนรู้ วิชาการ และทักษะต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อให้สามารถรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ พร้อมทั้งเสริมสร้าง คุณธรรมจนมีความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันของ คนในสังคมและอยู่ร่วมกับ ระบบนิเวศวิทยาอย่างสมดุลเพื่อจะได้ละเว้นต่อการประพฤติดีมิชอบ ไม่ตระหนี่ เป็นผู้ให้ เกื้อกูล แบ่งปัน มีสติยังคิดพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจหรือกระทำการใดๆ จนกระทั่งเกิดเป็น ภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิต โดยสามารถคิดและกระทำบนพื้นฐานของความมีเหตุ มีผลพอเหมาะ

พอประมาณกับสถานภาพ บทบาทและหน้าที่ของแต่ละบุคคล ในแต่ละสถานการณ์แล้วเพียรฝึกปฏิบัติเช่นนี้ จนตนสามารถทำตนให้เป็นที่พักของตนเองได้ และเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ในที่สุด

1. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับชุมชน

ความพอเพียงในนิยามของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มิได้หมายความว่าเพียงแต่บุคคลพึ่งตนเองได้ (Self-Sufficiency) แต่เศรษฐกิจพอเพียง หรือ Sufficiency Economy มีความหมายกว้างมากกว่า เพราะเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่แนวทางสำหรับปรับใช้ได้เฉพาะบุคคล หรือเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่การหยุดอยู่กับที่แต่เศรษฐกิจพอเพียงใช้ได้ทั้งกับกลุ่มบุคคลชุมชนมีความเป็นพลวัตสามารถพัฒนาได้ตามเหตุผลให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปโดยสรุปคือ เศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ระดับ โดยระดับชุมชนเป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้าคือ ยกระดับความพอเพียงเป็นระดับกลุ่ม มีการรวมตัวทั้งความคิด ความร่วมมือ ความช่วยเหลือส่วนรวม รักษาผลประโยชน์ภายในชุมชน มีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนการจัดการและแก้ไขปัญหาาร่วมกันของคนในชุมชนมุ่งเน้นความสามัคคีและสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ชุมชนพอเพียง ประกอบด้วย บุคคล ครอบครัวต่างๆ ที่เฝ้าหาความก้าวหน้าบนพื้นฐานของปรัชญาแห่งความพอเพียง คือ มีความรู้และคุณธรรมเป็นกรอบในการดำเนินชีวิต จนสามารถพึ่งตนเองได้ บุคคลเหล่านั้นมารวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสถานภาพภูมิสังคมของแต่ละชุมชน โดยพยายามใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดผ่านการร่วมแรงร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลหลายสถานภาพในสิ่งที่จะสร้างประโยชน์สุขของคนส่วนรวมและความก้าวหน้าของชุมชนอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยสติปัญญาความสามารถของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและบนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต อดกลั้นต่อการกระทบกระทั่ง ขยันหมั่นเพียรและมีความเอื้อเฟื้อ เพื่อแผ่ช่วยเหลือแบ่งปันกันระหว่างสมาชิกชุมชนจนนำไปสู่ความสามัคคีของคนในชุมชน ซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีของชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาของชุมชนที่สมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ จนกระทั่งสามารถพัฒนาไปสู่เครือข่ายระหว่าง (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, 2567)

2. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับประเทศ

ความพอเพียงในนิยามของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มิได้หมายความว่าเพียงแต่บุคคลพึ่งตนเองได้ (Self-Sufficiency) แต่เศรษฐกิจพอเพียง หรือ Sufficiency Economy มีความหมายกว้างมากกว่า เพราะเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่แนวทางสำหรับปรับใช้ได้เฉพาะบุคคล หรือเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่การหยุดอยู่กับที่แต่เศรษฐกิจพอเพียงใช้ได้ทั้งกับกลุ่มบุคคลชุมชนมีความเป็นพลวัตสามารถพัฒนาได้ตามเหตุผลให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปโดยสรุปคือ เศรษฐกิจพอเพียง 3 ระดับ โดยระดับประเทศเป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้าโครงสร้างเครือข่าย เน้นความร่วมมือระหว่างชุมชนกลุ่มองค์กรเอกชน หรือธุรกิจภายนอก โดยประสานงานให้ได้รับประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย มีแผนการบริหารจัดการประเทศที่ส่งเสริมให้บุคคล/ชุมชนต่างๆ มีวิถีปฏิบัติ มีความ

ร่วมมือและการพัฒนาในสาขาต่างๆ ตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและดำเนินการตามแผนดังกล่าวอย่างรอบคอบเป็นขั้นตอน เริ่มจากการวางรากฐานของประเทศให้มีความพอเพียง โดยส่งเสริมให้ประชาชนส่วนใหญ่อยู่อย่างพอมี พอกิน และพึ่งตนเองได้ด้วยมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อื้อเพื่อแบ่งปัน และใช้สติปัญญาในการตัดสินใจและดำเนินชีวิต พร้อมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มคนต่างๆ จากหลากหลายภูมิสังคม หลากหลายอาชีพ หลากหลายความคิด ประสบการณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจและรู้ความเป็นจริงระหว่างกันของคนในประเทศ จนนำไปสู่ความสามัคคีและจิตสำนึก ที่จะร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปอย่างสอดคล้องสมดุลกับสภาพความเป็นจริงของคนใน ประเทศอย่างเป็นขั้นเป็นตอนเป็นลำดับๆ ต่อไป (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, 2567)

3. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับเกษตรกร

การแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจและสังคม คือจะต้องช่วยให้ประชาชนที่อยู่ในภาคเกษตรและที่กลับคืนสู่ภาคเกษตรมีงานทำ มีรายได้ในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างรากฐานของชนบทให้แข็งแรงเพียงพอที่จะสามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว แนวคิดระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงสำหรับเกษตรกรตามแนวพระราชดำริตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการ “ทฤษฎีใหม่” 3 ขั้น คือ ขั้นที่หนึ่ง มีความพอเพียงเลี้ยงตัวเองได้บนพื้นฐานของความประหยัด ขจัดการใช้จ่าย ขั้นที่สองรวมพลังในรูปกลุ่ม เพื่อทำการผลิต การตลาด การจัดการ รวมทั้งด้านสวัสดิการการศึกษา การพัฒนาสังคม ขั้นที่สาม สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพและขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้หลากหลายโดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐกิจ ภาคองค์กรพัฒนาเอกชน และภาคราชการในด้านเงินทุน การตลาด การผลิต การจัดการ และข่าวสารข้อมูล ดังนั้น การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ จึงมีความสำคัญและมีบทบาทต่อภาคการเกษตร ซึ่งจะส่งผลกระทบไปสู่การเจริญเติบโตของประเทศอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตามต้องมียุทธศาสตร์ประกอบหลายประการ ที่จะทำให้การทำเกษตรวิธีนี้ประสบผลสำเร็จ และก้าวไปอย่างมั่นคงไม่ล้มเลิกกลางคัน มีการขยายผลที่เหมาะสมในทุกด้าน ไม่ขยายผลรวดเร็วเกินไป ในขณะที่ผู้มีส่วนร่วมยังคงขาดความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ที่แท้จริง ทฤษฎีใหม่ ทำให้เกษตรกรได้รับการตอบสนองทั้งด้านส่วนตัวและสังคมได้ในระดับสูงได้ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีน้ำเพียงพอ มีรายได้เพิ่มขึ้นครอบครัวอบอุ่น มีความสามัคคีในระดับชุมชนและในระดับสถาบัน เป็นการส่งผลเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สภาพพื้นที่ที่เคยแห้งแล้งขาดแคลนน้ำกลับกลายเป็นแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์มากขึ้น เป็นการรักษาสสมดุลให้กับดินและธรรมชาติ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2561, หน้า 10)

เกษตรทฤษฎีใหม่ โดยสรุป คือ แนวพระราชดำริส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้และมีการรวมกลุ่ม กันและเชื่อมโยงเครือข่ายในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าไปอย่างสมดุลกับสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่นที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นขั้นตอน

โดยประยุกต์ใช้ความรู้ภูมิปัญญาและทรัพยากรด้านต่างๆ ที่มีอยู่อย่างเหมาะสม บนพื้นฐานของ คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร เอื้อเฟื้อแบ่งปัน และใช้สติปัญญาในการตัดสินใจและ ดำเนินชีวิตนโยบายการออกกฎหมายและข้อบัญญัติต่างๆ ต้องยึดมั่นอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง โดยบำรุงรักษาสิ่งที่ดีที่มีอยู่แล้ว เช่น ค่านิยม องค์ความรู้ สิ่งแวดล้อมที่ดีให้คงอยู่ปรับปรุงแก้ไข ยกเลิกส่วนที่ไม่ดีที่เป็นเหตุให้เกิดความไม่สมดุล ไม่พอเพียงในสังคม ให้กลับมาสู่แนวทางปฏิบัติที่มุ่งสู่ ความสมดุล และสนับสนุนให้เกิดสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม แต่ยังคงอยู่ เช่น ความก้าวหน้า ด้านเทคโนโลยี การพัฒนาฝีมืออาชีพต่างๆ ให้เกิดขึ้นอย่างสมดุลกับศักยภาพและระดับการพัฒนา ของท้องถิ่น ประเทศชาติ เพื่อนำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองได้ของคน ชุมชนในทุกระดับ

4. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับครูอาจารย์

ครูอาจารย์จะต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียน นักศึกษา ในการดำเนิน ชีวิตอย่างพอเพียงให้ได้ก่อน จึงจะสามารถถ่ายทอด ปลูกฝังอบรม และทำตนให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียนนักศึกษา ให้เข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน ผ่านการบูรณาการในสาระเรียนรู้วิชาต่างๆ ตลอดจนสอดแทรกใน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่างๆ การดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ต้องเริ่มจากการตระหนักถึงความจำเป็น การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมและอยู่ร่วมกับระบบนิเวศวิทยาอย่างสมดุล และเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา

เกษม วัฒนชัย องคมนตรี ประธานในพิธีงานสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 101 แห่งทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พุทธศักราช 2550 ได้ แสดงปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อ นักเรียน ครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรทางการศึกษา และประชาชนทั่วไป ว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็น ปรัชญาที่พระราชทานให้คนไทยใช้เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดสมดุลในชีวิต ในครอบครัวในโรงเรียนและในประเทศ โดยตั้งสมมุติฐาน ที่ว่าทุกสิ่งอนิจจังทุกสิ่งเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงมาจากนอกประเทศกับในประเทศ นอกโรงเรียนกับในโรงเรียน นอกครอบครัวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระราชทานให้คนไทยใช้เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตเพื่อให้เกิดสมดุลในชีวิต ในครอบครัว ในโรงเรียน ในประเทศ โดยตั้งสมมุติฐานที่ว่าทุกสิ่งอนิจจัง ทุกสิ่งเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงมาจากนอกประเทศกับในประเทศ นอกโรงเรียนกับในโรงเรียน นอกครอบครัวกับในครอบครัว แล้วทรงชี้ว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจะมีผลกระทบ 4 ด้านด้วยกัน คือ ด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และทางวัฒนธรรมผลกระทบทางวัตถุ อาจจะหมายถึงทางเศรษฐกิจทางการเงินก็ได้ ส่วนผลกระทบทางสังคม ให้นึกถึงความเข้มแข็งของโรงเรียนของท่าน ที่ไม่มีเด็กติดยาเสพติดเลย หมายถึง โรงเรียนที่มีคุณภาพสังคมของโรงเรียนเข้มแข็ง หรือพูดถึงครอบครัวครูที่ไม่มีหนี้เลย

ก็หมายถึงว่าสังคมครอบครัวเข้มแข็งส่วนผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจนคือเรื่องความสะอาด ความมีวินัย เช่น การรักษาดินไม้การปลูกต้นไม้ให้เด็กได้รู้ในโรงเรียน ห้องส้วมสะอาด ขณะที่ผลกระทบทางวัฒนธรรม คือวัฒนธรรมจากนอกประเทศที่จะเข้ามาทำลายวัฒนธรรมไทยจึงต้องรักษา วัฒนธรรมของเรา “คุณธรรม” รากเศรษฐกิจพอเพียงภูมิคุ้มกันในตัวเราที่ดีก็คือ Empowerment คือ ทำให้เข้มแข็ง เข้มแข็งทางการเงินก็คือว่า ครอบครัวต้องมีเงินออม ไม่ใช่มีหนี้ ถ้ามีหนี้ก็คือ เป็นเรื่องของความอ่อนแอ แต่ถ้ามีเงินออมมาก ก็เป็นเรื่องของความเข้มแข็ง โดยมีเงื่อนไขสำคัญคือ เรื่องคุณธรรม เพราะการที่คนซื้อเงินไปใช้แล้วก็ประสบความสำเร็จ ความร่ำรวย ซึ่งผิดกับหลักการ ดังกล่าว เพราะผิดเงื่อนไข คือ เรื่องคุณธรรมโรงเรียนไหนจะเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ จะต้องไปสร้างคุณธรรมในโรงเรียนก่อน ตั้งแต่ผู้อำนวยการลงไปถึงภารโรง เด็กทุกคน ครูทุกคน ต้องมีคุณธรรม โรงเรียนต้องพร้อมทำงานหนักพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ ระดับครอบครัว ระดับชุมชนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทาง สายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ แต่พระองค์ไม่ได้ทรง ต้องการให้เราจนอยู่อย่างนั้นตลอดไป ไม่ใช่ให้เราปิดประเทศ แต่มีคนเข้าใจผิดเยอะมาก เพราะความ จริงแล้วเป็นแนวทางปฏิบัติตนสำหรับประชาชนทุกระดับ โดยยึดทางสายกลางให้ก้าวทันต่อโลกยุค โลกาภิวัตน์ ไม่ได้บอกว่าให้เราเอาปรัชญานี้ไปใช้แล้วก็ท้อถอย จ้อย อยู่แน่ ตรงกันข้ามต้องกระตุ้นให้ต้องทำงานหนัก ถ้าจะเอาปรัชญานี้ไปใช้ต้องถามตัวเองก่อนว่าโรงเรียนของท่านพร้อมจะทำงานหนัก หรือไม่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสถึงแนวทางการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง ให้ได้ผลดีว่ามี 3 เงื่อนไข หัวใจหลักคือ

1. หลักวิชาโดยพระองค์ท่านจะทำอะไร ทรงอาศัยหลักวิชาเสมอ ไม่ได้ทำตามอารมณ์ ไม่ได้ทำ ตามกระแสไม่ได้ตัดสินใจตามผลประโยชน์ของใคร แต่ใช้หลักวิชาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ทุกคน การทำอะไรจะต้องทำวิจัยให้แน่ก่อนที่จะเผยแพร่ให้ราชการ นำไปเผยแพร่ต่อแต่ของ ประเทศเราไม่ทำอะไรทุกจังหวัดทำเหมือนกัน 40,000 โรงเรียนทำเหมือนกันซึ่งไม่ใช่
2. เงื่อนไข คุณธรรมต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะของรัฐ และ นักธุรกิจทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต
3. เงื่อนไขในการดำเนินชีวิต ต้องรอบรู้ ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน (เกษม วัฒนชัย, 2555) กล่าวว่า การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงการศึกษา ได้เริ่มการไปค้นหากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่มีคุณลักษณะ และการจัดการที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือพอประมาณกับศักยภาพ ของนักเรียน พอประมาณกับภูมิสังคมของโรงเรียนและชุมชนที่ตั้ง เช่น เด็กช่วงชั้นที่ 2 ทำสหกรณ์ได้ เด็กช่วงชั้นที่ 4 ดูแลสิ่งแวดล้อม มีการส่งเสริมให้ใช้ความรู้อย่างรอบคอบระมัดระวัง ฝึกให้เด็กคิดเป็น ทำเป็นอย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันส่งเสริมให้เด็กทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต

รับผิดชอบ ไม่เอาไรต์เอาเปรียบผู้อื่น มีวินัยมีสัมมาคารวะ ปลุกฝังจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม สืบสานวัฒนธรรมไทย กล่าวคือ สอนให้ผู้เรียน ยึดมั่นในหลักศีลธรรม พัฒนาคนให้เขาทำประโยชน์ให้กับสังคมและสิ่งแวดล้อม มีภูมิคุ้มกัน เราไปค้นหากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างนี้ เพื่อให้มีตัวอย่างรูปธรรมในการสร้างความเข้าใจภายในวงการศึกษาว่าหลักเศรษฐกิจพอเพียงหมายความว่าอย่างไร และสามารถนำไปใช้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างไรบ้าง หลังจากนั้นก็ส่งเสริมให้บูรณาการการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม เหล่านี้ เข้าไปในการเรียนรู้สาระต่างๆ บูรณาการเข้ากับทุกวิชา เช่น ชีววิทยา ทำให้เกิดสมดุลทางสิ่งแวดล้อม บูรณาการเข้ากับวิชาคณิตศาสตร์ก็ได้ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สุขศึกษา การงานอาชีพต่างๆ ได้ ไม่ใช่เฉพาะวิชาสังคมศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม เท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์ให้ทุกช่วงชั้นเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถประยุกต์ใช้ได้แต่ถ้าทุกช่วงชั้นเหมือนกันหมดก็จะมีปัญหาทางปฏิบัติจึงต้องกำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในการเรียนการสอนของแต่ละช่วงชั้น

นโยบายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้น้อมนำเนื้อหาเกี่ยวกับ “หลักการปรัชญาของตามคำนิยามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รับพระราชทานเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 เข้าสู่หลักสูตร โดยระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระเศรษฐศาสตร์ กำหนดให้นักเรียนทุกระดับชั้นเมื่อจบการศึกษาตามหลักสูตรนี้แล้ว จะต้องเข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ ส่งผลให้เกิดการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับ “หลักเศรษฐกิจพอเพียง” อย่างแพร่หลาย ในโรงเรียนทั่วไป ในปี พ.ศ. 2549 คณะทำงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษายกได้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้ร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จัดการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูที่สอนแต่ละสาระการเรียนรู้ และระดับชั้นต่างๆ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามมาตรฐานตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา โดยมีคณะผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารและครูจากทั่วประเทศร่วมกันทำงาน จนได้ด้วยกาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “หลักเศรษฐกิจพอเพียง” ของแต่ละช่วงชั้น และตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ทุกระดับชั้น และทุกสาระการเรียนรู้

โดยเผยแพร่ไปทั่วประเทศเมื่อต้นปี พ.ศ. 2550 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 1-3)

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ให้มีความชัดเจนในเป้าหมายและคุณภาพของผู้เรียน และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 โดยประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งได้กำหนด 1 ใน 5 เป้าหมายของหลักสูตร คือ “การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Character) หรือจุดเน้นคุณภาพผู้เรียน 8 ประการได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 7)

การกำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดในหลักสูตร พ.ศ. 2551 จึงเป็นไปในทิศทาง การปลูกฝังและบ่มเพาะผู้เรียน ให้ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการคิด การวางแผน และการปฏิบัติตน พร้อมกับคุณลักษณะอื่นๆ ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 พัฒนาการสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้คุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” เป็นจุดเน้นคุณภาพผู้เรียน ทำให้เยาวชนในโรงเรียนระดับขั้นพื้นฐานกว่า 34,000 แห่งทั่วประเทศ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้เรียนรู้ด้วยการคิดพิจารณาและการปฏิบัติจริง จนกระทั่งสามารถเข้าใจและเห็นคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับสภาพวัย ภูมิสังคม และบริบทของโรงเรียน รวมทั้งมีการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ซึ่งจะตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรอย่างเคร่งครัด เพื่อประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของชาติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระยะยาว แต่ก็พบว่ายังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ไม่ถูกต้องชัดเจน เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ดังกล่าว มักมุ่งเน้นที่กิจกรรมเกษตร การปลูกพืชผักสวนครัวในโรงเรียน หรือกิจกรรมการออมทรัพย์เป็นส่วนมาก แต่ยังไม่ได้มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นหลักคิด หลักปฏิบัติในการประพฤติตนและการทำกิจกรรมต่างๆ ตามมาตรฐานตัวชี้วัดในหลักสูตรการศึกษามุ่งหวังให้เกิดขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 8)

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกบรรจุอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. 2544 แต่การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาได้เริ่มใน พ.ศ. 2548 โดยมีการนำร่องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ

โรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนที่สมัครใจ 9 แห่ง เพื่อเรียนรู้แนวทางการขับเคลื่อนและปูพื้นฐานการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีการฝึกอบรมครู ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรด้านการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งศึกษานิเทศก์ ให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจนในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาทุกระดับ จนกระทั่งมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเห็นผลกับผู้เรียน และผ่านเกณฑ์การประเมินเป็น “สถานศึกษาพอเพียง” แบบอย่าง 135 แห่ง ใน พ.ศ. 2550 และเพิ่มเป็น 1,261 แห่ง ใน พ.ศ. 2552 ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีเป้าหมายที่จะขยายเป็น 9,999 แห่ง

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการระบุถึงพันธกิจในการพัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัย และสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และในเป้าประสงค์ให้ สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจากแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องกสนให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ปรับใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ปรับใช้กับทุกภาคส่วน โดย (Sustainable Development Goals: SDGs) กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเกี่ยวข้องกันอย่างลึกซึ้งในเชิงแนวคิดและเป้าหมาย โดยทั้งสองแนวคิดมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาที่ยั่งยืนและการสร้างสมดุลระหว่างสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม เช่น เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน และเป้าหมายที่ 10 ลดความเหลื่อมล้ำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ลดการพึ่งพาปัจจัยจากภายนอก ซึ่งเป็นวิธีลดความยากจนอย่างยั่งยืนมีความสอดคล้องกัน เป้าหมายที่ 13 การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเป้าหมายที่ 15 การปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศบนบก หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า โดยเน้นการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม การทำการเกษตรแบบยั่งยืน (เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่) ซึ่งตรงกับแนวทางของ SDGs ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่ง (Sustainable Development Goals: SDGs) กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่างเป็นแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนที่สามารถเสริมกันได้ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการบรรลุเป้าหมายของ SDGs โดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทยและชุมชนท้องถิ่นที่ต้องการพัฒนาความยั่งยืนในทุกมิติ (ศุนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน, 2567)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา คือการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากร ครู นักเรียน ในภาคการศึกษาทุกระดับ น้อมนำ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติภารกิจต่างๆ เช่น การบริหาร การศึกษา การบริหารจัดการงบประมาณการศึกษา การจัดสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียน การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน เพื่อให้สถานศึกษาเติบโตอย่างมั่นคงและพอเพียงในยุคของการเปลี่ยนแปลง

การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ

ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการได้มีกรมมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การขับเคลื่อนในภาคการศึกษาถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้เติบโตอย่างมั่นคงและสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำรงชีวิต มีการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ดังนี้

มูลนิธิชัยพัฒนา (2546, หน้า 64-65) กล่าวว่า ประเทศไทย ผู้นำด้านการศึกษาที่ยั่งยืน ถึงแม้ว่าภาพรวมด้านการศึกษาของไทยจะมีข้อด้อยอยู่บ้าง แต่ก็มีด้านหนึ่งที่ถือว่าไทยเป็นผู้นำกระแสนั้นคือการส่งเสริมวิถียั่งยืนในสถานศึกษาตลอดการดำเนินงาน 9 ปีที่ผ่านมาในการผลักดันให้หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบรรจุเข้าไปในหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติเข้าไปในหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติได้ส่งผลเชิงบวกในภาพรวม ในทำนองเดียวกันเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งส่งเสริมทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอันเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ ที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายที่จะสร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน กล่าวคือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิดในการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนบนพื้นฐาน 3 หลักการได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง และภายใต้ 2 เงื่อนไข คือ การนำความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงกันเพื่อความรอบคอบในการปฏิบัติและการตระหนักว่าการกระทำตลอดจนการตัดสินใจ จะต้องปฏิบัติด้วยความคุณธรรม เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตที่มีความสมดุล 4 มิติ ได้แก่ ด้านวัตถุหรือเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมผู้สนับสนุนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกล่าวว่า การพัฒนาแบบองค์รวมนี้จะส่งผลต่อ “สมอง ใจ และกาย” ไปพร้อมๆ กัน ซึ่งในมุมมองทางการศึกษา ก็คือ สติปัญญา จิตสำนึก และพฤติกรรมเป้าหมายของการขับเคลื่อนนี้ คือ การปลูกฝัง หลักแห่งความพอเพียงเพื่อหล่อหลอมให้นักเรียน มีแนวคิดและการปฏิบัติที่จะสร้างสังคมที่ดีงาม ให้ยั่งยืนติดตัวไปตลอดชีวิต มีการกระตุ้นให้นักเรียน พัฒนาการทั้งด้านจิตใจและทักษะที่ส่งเสริมการพึ่งพาตนเองและสมดุล อาจารย์หลักสูตรการศึกษาที่บรรจุปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เรา เช่น การมีวินัยและความซื่อสัตย์

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 21) กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของชาติ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามระบบและสอดคล้องกับหลักการของการจัดการศึกษา และตระหนักถึงคุณค่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ในพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ว่าเป็นหนึ่งในแนวทางสำคัญที่จะช่วยนำพาสังคมไทยไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต มีให้พลาดพลังหมดเป็นอดีต แต่การจะไปสู่เส้นทางนั้นได้ จำเป็นจะต้องสร้างอนาคตขึ้นเสียตั้งแต่วลานี้ นั่นคือ การสร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีและเก่ง เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

เหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการ จึงก่อเกิดแนวคิดที่จะน้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาในสังกัดนำความพอเพียงไปสู่จิตใจเด็กและเยาวชนไปสู่จิตใจของผู้บริหารสถานศึกษา และครูอาจารย์ภายใต้ “ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสถานศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่ ปี 2550 เพื่อให้เกิดการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นในมิติด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา ตลอดจนการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลทางปฏิบัติในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และผนวกเอาคุณธรรมจริยธรรม เข้าไปเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ร้อยรัดเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน ศาสนา ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้วยหวังให้บรรดาอนาคตของชาติในวันนี้เกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ ที่ดีและปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างพอเพียง สมดุลและยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 10)

ต่อมาในปีงบประมาณ 2557 สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง รัฐบาลได้ประกาศเจตนารมณ์นโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน โดยยึดแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหาร โดยให้ทุกหน่วยงานนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการดำเนินงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชน ให้มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” โดยมีแนวทางในการพัฒนาแบบอย่างที่เป็นเลิศ การวิจัยพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาให้เข้มแข็ง การพัฒนาหลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาชีพครู การพัฒนาคุณภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังหลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับปฐมวัย และสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปลูกค่านิยมอยู่อย่างพอเพียง

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาค

การศึกษาโดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาทุกระดับพัฒนาผ่านการประเมิน และเกณฑ์คุณภาพ สถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาในภูมิภาค, 2565, หน้า 1)

ต่อจากนั้น เมื่อวันศุกร์ที่ 23 มกราคม 2558 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยท่านพลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศ นโยบาย “การจัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สพฐ. กล่าวว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชการที่ 9 ที่พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยทุกคนเป็นหลักการสำคัญที่ทุกภาคส่วนในสังคมสามารถน้อมนำมา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ประยุกต์ใช้กับการดำเนิน ชีวิตและการประกอบกิจการงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เพื่อความเจริญของงาน มุ่งสู่ความมั่นคงและ ยั่งยืน

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ ไว้ดังนี้ คนไทย ทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขสอดคล้องกับ หลักการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 75)

พันธกิจ

1. พัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่คนไทยทุกคนเข้าถึงโอกาส ในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความเสมอภาคด้านการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาที่สอดคล้องและ รองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21
2. พัฒนาคุณภาพของคนไทยให้เป็นผู้มีความรู้คุณลักษณะและทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถพัฒนาศักยภาพและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
3. สร้างความมั่นคงแก่ประเทศชาติโดยสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้และสังคมคุณธรรม จริยธรรมที่คนไทยทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างปลอดภัย สงบสุข และ พอเพียง
4. พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย เพื่อการ ก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลาง สู่การเป็นประเทศในโลกที่หนึ่ง และลดความเหลื่อมล้ำใน สังคมด้วยการเพิ่มผลิตภาพของกำลังแรงงาน (Productivity) ให้มีทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตของโลก ศตวรรษที่ 21 ภายใต้ยุคเศรษฐกิจและสังคม 4.0

วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (Objectives)

1. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
3. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคีและร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
4. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 ยึดหลักการ เป้าหมาย และแนวคิด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 68-89) ต่อไปนี้

1. หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกช่วงวัย ตั้งแต่เด็กปฐมวัยวัยเรียน วัยทำงาน และผู้สูงวัยมีโอกาสในการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้แต่ละบุคคลได้พัฒนาตามความพร้อมและความสามารถในการบรรลุขีดสูงสุด มีความรู้ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อันจะนำไปพัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติจึงต้องกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ครอบคลุม โดยไม่ปล่อยปละละเลยหรือทิ้งใครไว้ข้างหลัง (No one left behind)

2. หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) เป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียน กลุ่มปกติกลุ่มด้อยโอกาสที่มีความยากลำบากและขาดโอกาสเนื่องด้วยสถานะทางเศรษฐกิจและภูมิสังคม ซึ่งรัฐต้องดูแลจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาสนับสนุนผู้เรียนกลุ่มนี้ให้ได้รับการศึกษาตามศักยภาพและความพร้อมอย่างเท่าเทียม กลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งหมายรวมกลุ่มผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจสติปัญญา สังคม อารมณ์การสื่อสารและการเรียนรู้หรือ ร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ รวมทั้งบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแล รัฐต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาร่วมกับเด็กปกติในกรณีที่สามารถเรียนได้เพื่อให้เขา ได้มีโอกาสเรียนรู้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดและปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นในสังคมหรือจัดให้เป็นพิเศษตามระดับความบกพร่อง นอกจากนี้ บุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ รัฐต้องจัดรูปแบบการศึกษาที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถบุคคลนั้นด้วยเหตุผลสำคัญ คือบุคคลที่มีความสามารถพิเศษเป็นทรัพยากรที่สำคัญ

ของประเทศ หากจัดการศึกษารูปแบบปกติอาจทำให้ไม่สามารถพัฒนาบุคคลดังกล่าวให้มีความรู้ความสามารถตามศักยภาพของเขาได้รัฐจึงมีหน้าที่ลงทุน พิเศษสำหรับบุคคลเหล่านี้และถือเป็นสิทธิของบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษที่จะได้รับบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนา ศักยภาพของตน แผนการศึกษาแห่งชาติการดำรงชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับจึงต้องกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ที่ครอบคลุมการดูแลและพัฒนาบุคคลทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

3. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นแนวทางเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมอย่างพอเพียง เท่าทันและเป็นสุข การศึกษาจึงต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้มีทักษะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอก โดยยึดหลักความพอประมาณที่เป็นความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีการตัดสินใจที่มีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ และมีภูมิคุ้มกันที่ดี ในตัว ซึ่งเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดย คำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล โดยใช้ ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านมีความรอบคอบที่จะนำความรู้ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต อดทน พากเพียรและใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

4. หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพให้กับประชาชนทุกคนเป็นพันธกิจที่ต้องอาศัย การมีส่วนร่วมของสังคมทุกภาคส่วน เนื่องจากรัฐต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมากในการจัดการศึกษา ที่ต้องครอบคลุมทุกช่วงวัย ทุกระดับการศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ด้วยรูปแบบวิธีการหลากหลาย สนองความต้องการและความจำเป็นของแต่ละบุคคลและสนองยุทธศาสตร์ชาติและความจำเป็น ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รัฐจึงต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนการมีส่วนร่วม ของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในการจัดการศึกษา และสนับสนุน การจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆ ตามความพร้อมเพื่อประโยชน์ของสังคมโดยรวมอีกทั้งยึดตาม เป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566, หน้า 14) กล่าวว่า แผนพัฒนา การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย
2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาค มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
3. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคาม 9 รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่างๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น PM 2.5 การค้ามนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำและรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู
6. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
7. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพมีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งส่งเสริมให้คนไทยได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยพัฒนาความรู้ ควบคู่การมีคุณธรรมจริยธรรม โดยยึดหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อมีสติในการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นความคิดตามหลักความพอเพียง และได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคามที่เกิดขึ้นจากสังคม

การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในช่วงเริ่มต้นของการบรรจุปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรนั้น เน้นการปลูกฝังหลักคิดและบ่มเพาะพฤติกรรมของความพอเพียงให้กับนักเรียนทุกคน อย่างไรก็ตามการสอนในห้องเรียนอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ จึงมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารนำหลักคิดพอเพียงมาบูรณาการร่วมกัน ทั้งโรงเรียน” (Whole School Approach) โดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

ในทุกกิจกรรมของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นการจัดการการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการบริหารจัดการ โรงเรียนและความสัมพันธ์กับชุมชนนอกจากนี้ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองและสมาชิกของชุมชนต้องพร้อมใจที่จะเป็นแบบอย่างของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาดังกล่าวเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชนที่เอื้อต่อการบ่มเพาะนักเรียนให้เกิดกระบวนการทางความคิดตามหลักความพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีการประเมินโรงเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน 2 ระดับ ระดับแรก คือ สถานศึกษาพอเพียง ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ใช้หลักความพอเพียงในการจัดกิจกรรมทุกอย่าง รวมถึงการบริหารจัดการทั้งโรงเรียนเพื่อปลูกฝังพฤติกรรม ความพอเพียงให้กับนักเรียน โดยปลายปี พ.ศ. 2561 มีโรงเรียนกว่า 23,000 โรงเรียนจากทั้งหมดประมาณ 40,000 โรงเรียนทั่วประเทศ หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 63 ที่ได้รับการรับรองโดยกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง การประเมินโรงเรียนในระดับก้าวหน้าโดยกระทรวงศึกษาธิการคือ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาสามารถให้คำปรึกษา เป็นพี่เลี้ยง และช่วยเหลือ 1 โรงเรียนอื่นที่ต้องการพัฒนาให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง มีโรงเรียนที่ผ่านการประเมินเป็นโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาในปัจจุบัน มีจำนวน 1712 แห่งทั่วประเทศ (กองส่งเสริมและพัฒนากาบริหารการศึกษาในภูมิภาค, 2566)

นโยบายสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 นโยบายและแผนสำคัญอื่นๆ และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566-2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นแผนระยะปานกลางที่ระบุทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานที่หน่วยงานในสังกัดทั้งหน่วยงานในส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาทั่วประเทศ ควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการในระยะ 5 ปี โดยใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน รวมถึงการจัดทำแผนที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานภายนอกใช้เป็นกรอบและแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(พ.ศ. 2566-2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับนี้จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เด็กและเยาวชนสามารถต่อยอดพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่จะส่งเสริมการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และสังคมไทยคงอยู่ได้อย่างสงบสุขในอนาคต ตามวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติที่ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 76)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ในระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ผู้เรียนมีความรู้และสมรรถนะที่จำเป็น มีความสุข และมีเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพเพื่อพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นต่ออนาคตในศตวรรษที่ 21
2. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ
3. พัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัย และสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. เพิ่มโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเหมาะสมกับบริบท

เป้าหมาย

1. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย

2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษา ที่เสมอภาค มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ 21

3. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออก กลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแล ความปลอดภัยจากภัยคุกคาม 9 รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่างๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น PM 2.5 การค้ำมนุษย์การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำและรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการมีสุขภาวะที่ดี

5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐาน วิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู

6. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหาร จัดการอย่างมีประสิทธิภาพมีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับ บริบท

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มุ่งเน้นพัฒนาประชากรวัยเรียนทุกคนและทุกกลุ่มเป้าหมาย ในทุกมิติโดยมีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เป็นพลเมืองดีของชาติและเป็นพลโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีทักษะวิชาชีพ และมีทักษะ ชีวิตที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการ เปลี่ยนแปลงในอนาคต มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับ การดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคาม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา เป็นแหล่งบ่มเพาะความรู้ที่เชื่อมโยงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและความยั่งยืนในผู้เรียน โดยเน้นความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันเป็นพื้นฐานของการศึกษา ศูนย์ฯ ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมเชิงปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง สร้างความเข้าใจในคุณค่าของการพึ่งพาตนเองและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสมดุล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างยั่งยืน นักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาก็กล่าวถึงไว้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, หน้า 9-10) ดังนี้

ศูนย์การเรียนรู้

1. ศูนย์การเรียนรู้ในต่างประเทศ

1.1 ศูนย์การเรียนรู้ในระบบการศึกษา การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียนมาจากแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ของต่างประเทศที่ควรจัดบริเวณส่วนหนึ่งในห้องเรียนในลักษณะของฐานหรือศูนย์การเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความถนัด หรือความสนใจ ในระยะต่อมามีการย้ายศูนย์การเรียนรู้ออกไปจัดภายนอกห้องเรียน แต่ยังคงอยู่ในโรงเรียน โดยมีจุดประสงค์เพิ่มคือเป็นการจัดสถานที่ให้นักเรียนได้เรียนเพิ่มเติมจากสิ่งที่เรียน ในห้องเรียน หรือเพิ่มเติมจากหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้ เช่น การเรียนภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศการป้องกันสิ่งเสพติด หรือเป็นการจัดการศึกษาในช่วงปิดภาคเรียน หรือจัดให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียน ซึ่งเป็นการจัดบริการการศึกษาตามแนวคิดของการส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้ ต่อมาเมื่อเกิดแนวคิดสำคัญ 2 ประการในด้านการศึกษา คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) ทำให้มีการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ด้วยการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อจัด กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยอาจจะมีการดำเนินการในโรงเรียน หรือในชุมชนก็ได้ ผู้มารับบริการเป็นได้ทั้งนักเรียน เยาวชนและผู้ใหญ่

1.2 ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งประชาชาติ (UNESCO) สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ (Community Learning Center) โดยเริ่มจัดทำเป็นโครงการเพื่อส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2551 โดยมีจุดประสงค์ 1. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาทักษะ 2 ให้บริการสารสนเทศและทรัพยากร 3. ดำเนินกิจกรรมพัฒนาชุมชน 4. ประสานงานและทำหน้าที่เป็นศูนย์ของเครือข่ายการส่งเสริมสนับสนุนของ UNESCO ทำให้เกิดศูนย์การเรียนรู้ขึ้นจำนวนมากทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับประเทศในแถบเอเชียและแปซิฟิก

30 ประเทศ มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ประมาณ 170,000 แห่ง โดยที่ศูนย์จำนวนมากดำเนินงานโดยโรงเรียนในท้องถิ่น หรือบางครั้งไม่ได้ตั้งอยู่ในโรงเรียนแต่บุคลากรส่วนใหญ่มาจากโรงเรียนในวาระการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ครบ 10 ปี องค์การ UNESCO ได้จัดประชุมประเทศสมาชิกจำนวนหนึ่งเพื่อประเมินผล และได้ข้อสรุปสำคัญหลายประการ เช่น

2. ศูนย์การเรียนรู้ในประเทศไทยศูนย์การเรียนรู้ในประเทศไทยส่วนใหญ่ไม่เน้นการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้หนังสือ หากแต่ให้ความสำคัญต่อ “ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตและสังคม ที่ทำให้ชุมชนมีความยั่งยืน และพึ่งพาตนเองได้ โดยที่กลุ่มเป้าหมายคือ เด็ก เยาวชน เกษตรกร ผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่เป็นศูนย์ที่จัดการโดยชุมชนในเรื่องที่เป็นที่ต้องการของคนในชุมชนในด้านความรู้ และทักษะ โดยมีวิทยากรที่เป็นครู ช่าง ภูมิปัญญาท้องถิ่น และข้าราชการเกษียณ โดยที่ศูนย์การเรียนรู้ส่วนใหญ่ ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐประสบการณ์จาก “โครงการประสานพลังปัญญาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชน” ซึ่งส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในชนบทของ 17 จังหวัด จากทุกภูมิภาคของประเทศไทย พบว่า สมาชิกของศูนย์การเรียนรู้ไม่เน้นความสำคัญของอาคารสถานที่ ปัจจัยอื่นๆ มีความสำคัญมากกว่า ซึ่งสรุปได้ว่า “เป็นสถานที่แบบใดก็ได้ที่มีสมาชิกยึดมั่นพันธะสัญญา มีการสรั้าความรู้ มีการนำความรู้ไปต่อยอด มีการบันทึกความรู้เพื่อให้ผู้อื่นได้เข้ามาใช้ประโยชน์” หรือที่ครูประยงค์ วรรณรงค์ อธิบายว่า “ศูนย์การเรียนรู้ เป็นที่ที่มีความรู้ ผู้อยากรู้ และองค์ความรู้” ลักษณะของกิจกรรมที่สมาชิกในชุมชนต้องการให้มี คือ เป็นสิ่งที่สามารถสร้างรายได้ มีความเป็นไปได้ในการทำงานจนสำเร็จ และมีแนวปฏิบัติที่ดี สามารถนำไปเป็นแบบอย่างได้ คุณสมบัติของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์การเรียนรู้ คือ มีความเต็มใจ มีเวลา มีปัญญา (หมายถึง การพอจะรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ทำหรือเคยทำมาบ้างแล้ว) และมีมนุษยสัมพันธ์ สิ่งสำคัญประการสุดท้ายคือ ศูนย์การเรียนรู้และการประชาสัมพันธ์จะต้องมีความเจริญเติบโต ซึ่งสามารถทำได้โดยการขยายงาน การสร้างแรงจูงใจ การสร้างเครือข่าย

3. ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างเห็นประโยชน์ของการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนชาวไทย จึงได้ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพื่อให้ความรู้ สานิต และเผยแพร่ ตัวอย่างศูนย์การเรียนรู้ที่สำคัญ เช่น

3.1 ศูนย์การเรียนรู้ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ที่เริ่มต้นจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในปี พ.ศ. 2544 และสามารถสร้างชุมชนต้นแบบเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับชุมชนอื่นเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2557 มีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จำนวน 5,427 แห่งการดำเนินงานของหน่วยงานที่เน้นการพัฒนาใน 4 ด้าน คือ ด้านจิตใจและสังคม เศรษฐกิจการเรียนรู้ และทรัพยากรธรรมชาติ มีการดำเนินงานโดยแบ่งหมู่บ้านที่เข้าโครงการ และประสบความสำเร็จเป็นระดับ คือจะต้นพออยู่พอกิน ระดับอยู่ดีกินดี และระดับมั่งมีศรีสุข โดยได้พัฒนาตัวชี้วัดเพื่อการ

ประกันใน 5 ด้าน คือ การลดรายจ่าย การเพิ่มรายได้ การประหยัด การเรียนรู้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการใช้ทรัพยากร และการเอื้ออารีต่อกัน

3.2 ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนในสถานศึกษาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่สนับสนุนให้ชุมชนและโรงเรียนมาทำงานร่วมกันโดยมีการจัดตั้งครั้งแรกในปี พ.ศ. 2551 โดยคัดเลือกโรงเรียนจำนวน 304 แห่ง ที่มีศักยภาพ เช่น โรงเรียนมีพื้นที่เพียงพอผู้บริหารมีความพร้อม เป็นต้น โดยที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อเป็นค่าตอบแทนวิทยากรและค่าวัสดุการเกษตร โดยมีการประเมินผลงานเป็นระยะ

3.3 ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาโดยความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และมูลนิธิสยามกัมมาจล ส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน มีการดำเนินงานที่เป็นไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและได้กำหนดให้โรงเรียน นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการซึ่งส่งผลการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน ครู และผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

ในการนี้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดตัวชี้วัดเพื่อเป็นแนวทางการทำงานของโรงเรียนและมีการประเมินทั้งในระดับสถานศึกษาพอเพียงและสถานศึกษาที่เป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยที่หัวข้อหลักที่กำหนดในเกณฑ์การประเมิน การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา คือ

1. ความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา
2. การจัดอาคาร สถานที่ และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และการจัดแหล่งเรียนรู้ฐานการเรียนรู้ และ/หรือ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง
3. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ซึ่งครอบคลุมสถานศึกษาอื่นหน่วยงานทั้งในสังกัดเดียวกันและต่างสังกัด หน่วยงานเอกชน และชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายมุ่งพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืน จึงต้องมีการพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายผลการขับเคลื่อนสถานศึกษา

พอเพียง โดยได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาและประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาดังนี้

1. แนวทางการพัฒนา

1.1 สถานศึกษาที่จะพัฒนาเป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” ต้อง เป็นสถานศึกษาที่ได้รับประกาศเป็น “สถานศึกษา พอเพียง” ของกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 การพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา เป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดโดยอาจร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการดำเนินงาน ตามความเหมาะสม

1.3 การพัฒนา “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ให้เป็นไปเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการขยายผล “สถานศึกษาพอเพียง”

2. การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

2.1 ใช้เกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 หน่วยงาน ต้น สังกัด ส่งรายชื่อให้ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอรับการประเมินการศึกษา

2.3 กระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนจากกระทรวงศึกษาธิการและผู้แทนจากหน่วยงานต้นสังกัด จำนวนไม่น้อยกว่า 3-5 คน ดำเนินการประเมินให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 กระทรวงศึกษาธิการประกาศรายชื่อ "ศูนย์การเรียนรู้ทางการของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

2.5 กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับหน่วยงานสังกัด ดำเนินการการกำกับติดตามประเมินผลการพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” สู่การเป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา อย่างสม่ำเสมอ

3. องค์ประกอบในการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

3.1 ด้านบุคลากร หมายถึง ผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติตนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถถ่ายทอดประสบการณ์มาใช้และมุ่งมั่นขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ชุมชน สถานศึกษาอื่น ครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำสื่อนวัตกรรมที่น่าสนใจ เพื่อใช้ในการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง นักเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และสามารถจัดกิจกรรมขยายผลหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาได้ คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นคุณค่าและศรัทธา สนับสนุนกิจกรรมการขยายผลในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกจนเห็นผล

3.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง อาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ จะต้องมีการปรับปรุงดูแล รักษาอาคารสถานที่และจัดสภาพแวดล้อม สำหรับการเรียนรู้อย่างเหมาะสมตามแผนงานโครงการงบประมาณสองแหล่งเรียนรู้ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นได้ใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการรักษา และพัฒนา อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา มีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.3 ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก หมายถึง ความสัมพันธ์รายการ ขับเคลื่อนกับสถานศึกษาอื่น หน่วยงานภายนอกทั้งรัฐและเอกชน สามารถบริหารจัดการ เพื่อรองรับ การขอศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่น ได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการ ขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่หน่วยงานภายนอก และประสานความ ร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างน้อย 1 แห่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า แนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ประกอบด้วย ด้านที่ 1 ด้านบุคลากร ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ด้านที่ 2 การจัดการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ประกอบด้วย อาคาร สถานที่และ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ กิจกรรม และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

หลักเกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา

หลักเกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ถูกออกแบบมาเพื่อวัดผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิง พอเพียง โดยมุ่งเน้นการสร้างความรู้ ทักษะ และคุณธรรมแก่ผู้เรียน การประเมินยังคำนึงถึง ความยั่งยืน การมีส่วนร่วมของชุมชน และผลกระทบต่อระบบการศึกษาโดยรวม (กองส่งเสริมและ พัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค, 2565, หน้า 12)

ด้านที่ 1 บุคลากร 4 องค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 1 ผู้บริหาร

ระดับคุณภาพ ระดับ 1 ผู้บริหารทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องและสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน

ระดับคุณภาพ ระดับ 2 ตามระดับ 1 และผู้บริหารทุกคนปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตจริง และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา

ระดับคุณภาพ ระดับ 3 ตามระดับ 2 และผู้บริหารทุกคนสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเข้าใจและชัดเจน ผู้บริหารทุกคนมีความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และสามารถถอดบทเรียนการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน ผู้บริหารทุกคนและบุคลากรของสถานศึกษาร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้สอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคมผู้เรียนและท้องถิ่น ผู้บริหารทุกคนเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์

ระดับคุณภาพ ระดับ 4 ตามระดับ 3 และผู้บริหารทุกคนมีการดำเนินการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอื่นๆ /ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่าย/หน่วยงานภายนอกได้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ผู้บริหารทุกคนมีนวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเป็นแบบอย่างที่ดีได้ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ผลงานผู้บริหารมีนวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนและเป็นตัวอย่างที่ดีได้จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ผลงาน

ระดับคุณภาพ ระดับ 5 ตามระดับ 4 และสถานศึกษาอื่น/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่าย/หน่วยงานภายนอกเห็นคุณค่ายอมรับ และให้ความร่วมมือในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้ได้ ไม่น้อยกว่า ภาคเรียนละ 1 ครั้งมีการต่อยอดนวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์จนเป็นผลงานที่มีคุณภาพเป็นแบบอย่างที่ดีได้ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ผลงาน เผยแพร่นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการบริหาร

จัดการและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านวิธีการที่หลากหลายหรือเหมาะสม และได้รับการยอมรับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ผลงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน

องค์ประกอบที่ 2 ครู/บุคลากร

ระดับคุณภาพ ระดับ 1 ครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง

ระดับคุณภาพ ระดับ 2 ตามระดับ 1 ครูทุกคนปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และถอดบทเรียนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างถูกต้องครูทุกคนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่รับผิดชอบจนเห็นผล ครูทุกคนใช้สื่อ และ/หรือนวัตกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จนเห็นผล

ระดับคุณภาพ ระดับ 3 ตามระดับ 2 ครูทุกระดับชั้นดำเนินการพัฒนาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคมผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรมครูทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงและโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีครูแกนนำร้อยละ 25 ครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพและใช้ได้อย่างถูกต้อง ครูแกนนำถ่ายทอดประสบการณ์ให้เพื่อนครูในสถานศึกษา จนมีครูแกนนำเพิ่มขึ้นร้อยละ 50 ครูทุกคนสามารถถอดบทเรียนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องและชัดเจนครูทุกระดับชั้นมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์

ระดับคุณภาพ ระดับ 4 ตามระดับ 3 ครูแกนนำทุกคน ครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีบทเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูแกนนำทุกคนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดี และปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดี ต่อสังคมและสถาบันหลักของชาติ ครูแกนนำทุกคนถอดบทเรียนในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของตนเองจัดทำเป็นสื่อขยายผลสู่สถานศึกษาอื่นๆ ชุมชน องค์กรและหน่วยงานภายนอกจนเห็นผลครูแกนนำทุกคนมีนวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้และเป็นแบบอย่างที่ดีได้

ระดับคุณภาพ ระดับ 5 ตามระดับ 4 ครูร้อยละ 50 จัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง และร่วมขยายผลสู่ภายนอกสถานศึกษาครูแกนนำทุกคนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องครูแกนนำนำสื่อ และ/หรือนวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอื่นชุมชน องค์กรและหน่วยงานอื่นอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ครูแกนนำทุกคนมีการพัฒนาและต่อยอดนวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ครูแกนนำทุกคนเผยแพร่นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีเกี่ยวกับการจัดเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านวิธีการเผยแพร่ที่หลากหลายหรือเหมาะสม

องค์ประกอบที่ 3 นักเรียน/นักศึกษา /ผู้เรียน

ระดับคุณภาพ ระดับ 1 นักเรียนทุกคนตระหนักในความสำคัญและเห็นคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนักเรียนแกนนำทุกคนมีความรู้ความเข้าใจหลักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและอธิบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง

ระดับคุณภาพ ระดับ 2 ตามระดับ 1 นักเรียนทุกคนมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้องนักเรียนแกนนำทุกคนเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเห็นผล เห็นคุณค่าเกิดศรัทธา และสามารถถ่ายทอดได้อย่างชัดเจน

ระดับคุณภาพ ระดับ 3 ตามระดับ 2 นักเรียนทุกคนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตนักเรียนแกนนำทุกคนมีทักษะการทำงาน ทักษะการคิดวิเคราะห์และมีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงนักเรียนแกนนำทุกคนสามารถถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องนักเรียนแกนนำมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาจนใน 2 ปีที่ผ่านมา มีผู้เรียนที่มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย หรือเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

ระดับคุณภาพ ระดับ 4 ตามระดับ 3 นักเรียนแกนนำร้อยละ 25 มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายนอกสถานศึกษานักเรียนแกนนำปฏิบัติตนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายของในหลวงรัชกาลที่ 10 นักเรียนแกนนำทุกคนมีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคมและสถาบันหลักของชาติ

ระดับคุณภาพ ระดับ 5 ตามระดับ 4 นักเรียนแกนนำทุกคนเป็นหลักในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษานักเรียนแกนนำร้อยละ 25 เป็นแกนนำหลักในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายนอกสถานศึกษานักเรียนแกนนำทุกคน

เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ ได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่นักเรียนแกนนำทุกคนสามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม และธำรงวัฒนธรรมความภาคภูมิใจของท้องถิ่นและสถาบันหลักของชาติ

องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการสถานศึกษา

ระดับคุณภาพ ระดับ 1 คณะกรรมการสถานศึกษาทุกคน ตระหนักใน
ความสำคัญและมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ระดับคุณภาพ ระดับ 2 ตามระดับ 1 คณะกรรมการสถานศึกษาทุกคน รับรู้
การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

ระดับคุณภาพ ระดับ 3 ตามระดับ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาทุกคน เห็น
คุณค่าและศรัทธาในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา คณะกรรมการ
สถานศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

ระดับคุณภาพ ระดับ 4 ตามระดับ 3 คณะกรรมการสถานศึกษาทุกคน
มีส่วนร่วม สนับสนุนและสืบสานกิจกรรมการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายใน
สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาทุกคนรับทราบการรายงานผล การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงภายในสถานศึกษา และให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา
คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ
สถานศึกษา

ระดับคุณภาพ ระดับ 5 ตามระดับ 4 คณะกรรมการสถานศึกษาทุกคน
มีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอก
สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาทุกคนส่งเสริมและสนับสนุนการสืบสานหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาให้มีความยั่งยืน

ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2 องค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 1 อาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม

ระดับคุณภาพ ระดับ 1 มีผู้รับผิดชอบการใช้ปรับปรุง ดูแล รักษาอาคาร
สถานที่ อาคารต่างๆ และมีการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้ที่เหมาะสม

ระดับคุณภาพ ระดับ 2 ตามระดับ 1 มีแผนงาน/โครงการ/งบประมาณการ
ในการพัฒนาปรับใช้อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ทุกปีการศึกษา

ระดับคุณภาพ ระดับ 3 ตามระดับ 2 มีศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา จำนวน 1 ศูนย์ที่มีบรรยากาศและกิจกรรมที่เอื้อต่อ
การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงและการเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อ

ความเป็นพลเมืองที่ดี ต่อสังคมและสถาบันหลักของชาติอย่างเหมาะสมมีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างน้อยจำนวน 1 แผนผัง ที่มี ความ ถูกต้อง สื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจสภาพแวดล้อมมีความสะอาดร่มรื่น ปลอดภัย

ระดับคุณภาพ ระดับ 4 ตามระดับ 3 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการใช้ศูนย์รวมข้อมูลในการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคมและสถาบันหลักของชาติอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง

ระดับคุณภาพ ระดับ 5 ตามระดับ 4 ชุมชน องค์กร ภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงานอื่นใช้ประโยชน์ศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างน้อย 1 ครั้ง/ภาคเรียน ชุมชน องค์กร ภาคีเครือข่ายและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการส่งเสริม ดูแลรักษาและพัฒนาอาคารสถานที่ชุมชน องค์กร ภาคีเครือข่ายและหน่วยงานอื่นมีความพึงพอใจและใช้ประโยชน์อาคารสถานที่อย่างน้อย 1 ครั้ง/ภาคเรียน

องค์ประกอบที่ 2 แหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ และ/หรือกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง

ระดับคุณภาพ ระดับ 1 มีแหล่งเรียนรู้ หรือฐานการเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงทั้งภายในและ/หรือภายนอกสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทภูมิสังคมของสถานศึกษาและมีการจัดการอย่างพอเพียง

ระดับคุณภาพ ระดับ 2 ตามระดับ 1 และมีสื่อประกอบการเรียนรู้ประจำทุกแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถสื่อความได้ถูกต้องและเพียงพอ

ระดับคุณภาพ ระดับ 3 ตามระดับ 2 มีครูแกนนำอย่างน้อย 1 คน นักเรียนแกนนำอย่างน้อย 3 คน เป็นวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ที่สื่อสารได้อย่างถูกต้องและชัดเจน มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของทุกแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้องและชัดเจน สามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้บรรลุตามจุดประสงค์

ระดับคุณภาพ ระดับ 4 ตามระดับ 3 ฐานการเรียนรู้ทุกฐานสอดคล้องกับการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 ครบทั้ง 4 ด้านครูและบุคลากรในสถานศึกษาสามารถเป็นวิทยากรอธิบายการใช้

ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

ระดับคุณภาพ ระดับ 5 ตามระดับ 4 มีการประเมินผลและสรุปผลประเมินผล ทุกแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมทุกแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลนำมาปรับปรุงพัฒนา หรือต่อยอดฐานการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นทุกแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ มีการปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับการมุ่งสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตาม พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 ครบทั้ง 4 ด้านให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ชุมชน หน่วยงาน องค์กรภาคีเครือข่ายต่างๆ ใช้แหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ในการเสริมสร้างพัฒนา และ/หรือต่อยอดการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 2 องค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 1 ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ระดับคุณภาพ ระดับ 1 มีเครือข่ายการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจำนวนอย่างน้อย 1 แห่งมีการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับเครือข่ายการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างน้อย จำนวน 1 แห่ง

ระดับคุณภาพ ระดับ 2 ตามระดับ 1 และมีประสบการณ์ในการรับหน่วยงาน/ องค์กร/ชุมชน/สถานศึกษามาศึกษาดูงานจำนวนอย่างน้อย 1 ครั้ง/ภาคเรียน

ระดับคุณภาพ ระดับ 3 ตามระดับ 2 สามารถบริหารจัดการเพื่อรองรับการขอ ศึกษาดูงานจากหน่วยงาน /องค์กร /ชุมชน /สถานศึกษา โดยไม่กระทบภารกิจหลักของสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง/ภาคเรียน

ระดับคุณภาพ ระดับ 4 ตามระดับ 3 เป็นสถานศึกษาแกนนำในการพัฒนา เครือข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง/ภาคเรียน

ระดับคุณภาพ ระดับ 5 ตามระดับ 2 สามารถเป็นพี่เลี้ยงพัฒนาสถานศึกษา อื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง หรือพัฒนาหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้นำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จนได้ยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์อย่างน้อยจำนวน 1 แห่ง

องค์ประกอบที่ 2 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานต้นสังกัด และ/หรือหน่วยงาน ภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน)

ระดับคุณภาพ ระดับ 1 มีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ ไม่น้อยกว่า 3 กิจกรรม

ระดับคุณภาพ ระดับ 2 ตามระดับ 1 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ เพื่อให้ และ/หรือรับการสนับสนุนเพื่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่น้อยกว่า 3 หน่วยงาน/แห่ง

ระดับคุณภาพ ระดับ 3 ตามระดับ 2 มีวิธีการติดต่อประสานสัมพันธ์กับหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ไม่น้อยกว่า 3 วิธี/แนวทาง/กิจกรรม

ระดับคุณภาพ ระดับ 4 ตามระดับ 3 มีหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยงานให้การยอมรับและร่วมมือกับสถานศึกษาในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายในสถานศึกษาและสู่ภายนอกสถานศึกษา

ระดับคุณภาพ ระดับ 5 ตามระดับ 4 และประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ อย่างต่อเนื่องจนพัฒนาสถานศึกษาอื่นเป็นสถานศึกษาพอเพียงหรือพัฒนาหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ อย่างน้อย 1 แห่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การหลักเกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษประกอบด้วยทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 บุคลากร ด้านที่ 2 การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

1. ผู้บริหารเป็นผู้บริหารมืออาชีพ บริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน มีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่น (กองส่งเสริมและพัฒนากาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค, 2565, หน้า 28)

1.1 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง

1.2 ผู้บริหารปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตที่เป็น

แบบอย่างที่ดี

1.3 ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีคุณภาพ

1.4 ผู้บริหารพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรม

1.5 ผู้บริหารพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

1.6 ผู้บริหารเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้บรรลุวัตถุประสงค์

1.7 ผู้บริหารขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

1.8 ผู้บริหารมีความสัมพันธ์อันดีและเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ภาคราชการและหน่วยงานอื่น

1.9 ผู้บริหารมีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/ วิธีการบริหารจัดการสถานศึกษา และ/หรือการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นที่ยอมรับและเผยแพร่ผ่านวิธีการที่เหมาะสม

2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน มีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ จนเป็นผลงานที่มีคุณภาพเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่ยอมรับ

2.1 ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง

2.2 ครู และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นแบบอย่างที่ดี

2.3 ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรม

2.4 ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาการจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงและโลกในศตวรรษที่ 21 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหลากหลาย และเป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้

2.5 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ใช้ฐานการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดี ต่อสังคม และสถาบันหลักของชาติอย่างเหมาะสม

2.6 ครู และบุคลากรทางการศึกษา จัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอยู่พอเพียงได้ตามบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรมของสถานศึกษา

2.7 ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นที่ยอมรับ

2.8 ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

2.9 ครู และบุคลากรทางการศึกษา ร่วมมือในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2.10 ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความสัมพันธ์อันดีและเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐเอกชน ภาคีเครือข่าย และหน่วยงานอื่น

2.11 ครู และบุคลากรทางการศึกษา เผยแพร่สื่อ/นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านวิธีการที่เหมาะสม

3. นักเรียนมีความรู้ ทักษะการคิด และทักษะการทำงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และสถาบันหลักของชาติ สามารถปรับตัวพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และดำรงวัฒนธรรมความภาคภูมิใจของท้องถิ่นและสถาบันหลักของชาติ

3.1 นักเรียนตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต

3.2 นักเรียนแกนนำมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง

3.3 นักเรียนแกนนำปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นแบบอย่างที่ดี

3.4 นักเรียนแกนนำมีความสามารถในการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.5 นักเรียนแกนนำมีทักษะการคิด ทักษะการทำงาน ทักษะความสามารถในการถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์

3.6 นักเรียนแกนนำเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดี และปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และสถาบันหลักของชาติอย่างเหมาะสม

3.7 นักเรียนแกนนำมีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10

3.8 นักเรียนแกนนำมีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง สามารถปรับตัวพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และธำรงวัฒนธรรมความภาคภูมิใจของท้องถิ่น และสถาบันหลักของชาติ

3.9 นักเรียนแกนนำมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

4. คณะกรรมการสถานศึกษาตระหนักในความสำคัญ และเห็นคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และสืบสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องจนสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับ

4.1 คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นคุณค่า และศรัทธาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

4.3 คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริม และสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาจนเห็นผล

4.4 คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริม และสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสู่ภายนอกสถานศึกษาจนเห็นผล

5. อาคาร สถานที่ และสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.1 อาคาร สถานที่ที่มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 มีแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการดูแลรักษา และปรับใช้อาคารสถานที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3 มีศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษามีสื่อ อุปกรณ์ เนื้อหาสาระ/องค์ความรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.4 มีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม และท้องถิ่น

5.5 ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร และสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

5.6 ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่นสามารถใช้ประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม ดูแลรักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

6. แหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้สอดคล้องกับบริบท และภูมิสังคมของสถานศึกษา ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง การมีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดี ต่อสังคมและสถาบันหลักของชาติและการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10

6.1 แหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ทั้งภายในและ/หรือภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับบริบทและภูมิสังคมของสถานศึกษา เหมาะสมในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง และการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10

6.2 แหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ มีสื่ออุปกรณ์ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และองค์ความรู้ที่ครบถ้วนและเอื้อต่อการสร้างเสริมผู้เรียนให้มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง

6.3 มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้องและชัดเจน สามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

6.4 มีวิทยากรรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ที่สามารถสื่อสารได้ถูกต้อง และชัดเจน

6.5 บุคลากรในสถานศึกษาสามารถเป็นวิทยากรอธิบายการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้ถูกต้องและชัดเจน

6.6 มีการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

7. สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับสถานศึกษาอื่น หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ประสบผลสำเร็จ

7.1 สถานศึกษามีเครือข่ายการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7.2 สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเพื่อรองรับการศึกษาดูงานของสถานศึกษาอื่น/หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ โดยไม่กระทบภารกิจหลักของสถานศึกษา

7.3 สถานศึกษาเป็นแกนนำของสถานศึกษาอื่น/หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/เครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7.4 สถานศึกษาเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง หรือ พัฒนาหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ อย่างน้อย 1 แห่ง

8. สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต้นสังกัด/หรือหน่วยงานภายนอก ได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษาได้ประสบผลสำเร็จ

8.1 สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต่างๆ

8.2 สถานศึกษาประสานความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ เพื่อให้และ/หรือ รับการสนับสนุนในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

8.3 สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการความสัมพันธ์กับหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

8.4 สถานศึกษาได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา

8.5 สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ /ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง หรือพัฒนาหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์อย่างน้อย 1 แห่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นการบริหารจัดการโดยผู้บริหารที่มีคุณภาพ และส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะและจิตสำนึกในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง คณะกรรมการและชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน และขยายผลสู่ภายนอก อาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ต้องเอื้อต่อการเรียนรู้และสถานศึกษาต้องมีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

บริบทกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ตั้งอยู่เลขที่ 41 ถนนเทศบาล 1 ตำบล
ในเมือง อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร รหัสไปรษณีย์ 62000 เบอร์โทรศัพท์
055-713763-4 เบอร์โทรสาร 055-716636 มีพื้นที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้นถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีสถานศึกษาในการกำกับ ดูแล จำนวนทั้งสิ้น
33 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร, 2566, หน้า 37)

บทบาทอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่
ภายใต้การกำกับ ดูแล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดตั้งขึ้นตาม
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 34 ที่บัญญัติให้จัด
ระเบียบบริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ
สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และกระทรวงศึกษาธิการ
ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง
แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 22 พฤศจิกายน
พ.ศ. 2560 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2561 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไว้ดังนี้

1. อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้ พระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม) และกฎหมายอื่น ดังนี้

1.1 อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตร
การศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพ
ภายในร่วมกับสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา

1.3 รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการภายในของสถานศึกษาและ
สำนักงาน

1.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

2. อำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายใน
สำนักงานเขตพื้นที่ที่อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ. 2553 ดังนี้

2.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการท้องถิ่น

2.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นได้รับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

2.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.4 กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผล สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา

2.5 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.6 ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.7 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.8 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง บุคคล องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

2.9 ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่

2.10 ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

2.11 ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

2.12 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ เกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีได้รับให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้มอบหมาย

ข้อมูลสหวิทยาเขตในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพคล่องตัว รวดเร็ว และมีหน่วยงานที่เชื่อมการทำงานระหว่างเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด จึงแบ่งเป็น 4 สหวิทยาเขต

โดยมีผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นประธานสหวิทยาเขต โดยสหวิทยาเขตชาวกั๊ว ประกอบด้วย จำนวน 8 โรงเรียน

1. โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม
2. โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม
3. โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทย
4. โรงเรียนวัชรวิทยา
5. โรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม
6. โรงเรียนหนองกองพิทยาคม
7. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กำแพงเพชร
8. โรงเรียนโกสัมพินวิทยา

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566-2570) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายใน/ภายนอก (SWOT Analysis) ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เพื่อส่งเสริมพัฒนาจุดแข็ง แก้ไขปรับปรุง จุดอ่อน นำโอกาสมาปรับใช้และสกัดกั้นอุปสรรค เพื่อการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดทั้งนี้การกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาไป ในทิศทางที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศและโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าประสงค์ กลยุทธ์ ผลผลิตและจุดเน้น การพัฒนา ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

สพม.กำแพงเพชรมุ่งสร้างคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาของผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ตามศักยภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะ ตามหลักสูตร โดยใช้เทคโนโลยี (Digital Technology)
2. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นมืออาชีพในการจัดการ การศึกษาที่ตอบสนองความต้องการตามบริบทของท้องถิ่นและประเทศ
3. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาให้มีความปลอดภัยตามเป้าหมาย การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เพื่อเพิ่มโอกาส

ความเสมอภาค เสริมสร้างความมั่นคงและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามบริบทของท้องถิ่น

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ตามศักยภาพสู่มาตรฐานและความเป็นเลิศ (พันธกิจข้อ 1)
2. ผู้เรียนได้รับโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย มีความรักสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (พันธกิจข้อ 1)
3. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา มีความปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) (พันธกิจข้อ 3)
4. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีสมรรถนะรู้และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงมีความเป็นมืออาชีพ ตามจรรยาบรรณและจิตวิญญาณความเป็นครู (พันธกิจข้อ 2)
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ (พันธกิจข้อ 4)

คติพจน์

ยิ้มแย้มแจ่มใส รักใคร่ปรองดอง สอนองบริการ รวดเร็วประสาน พัฒนางานเป็นระบบ
นโยบาย จุดเน้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปี พ.ศ.2566 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากำแพงเพชร

นโยบายและจุดเน้น

นโยบายที่ 1 สถานศึกษาปลอดภัย

จุดเน้นที่ 1 พัฒนาระบบการดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาจากภัย 4 ด้าน ได้แก่ ภัยจากความรุนแรง ภัยจากอุบัติเหตุ (อุบัติเหตุ) ภัยจากการละเมิดสิทธิ และภัยที่เกิดจากโรคภัยทางร่างกายและจิตใจทุกรูปแบบ

จุดเน้นที่ 2 ปลุกฝังองค์ความรู้ ทักษะชีวิตที่เหมาะสม
โดยบูรณาการในการจัดการเรียนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันการรู้เท่าทันเทคโนโลยี

จุดเน้นที่ 3 ส่งเสริมภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อ
ต่อการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความปลอดภัยจากโรคอุบัติใหม่ ตามบริบทของพื้นที่
นโยบายที่ 2 ด้านโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษา และลดความเหลื่อมล้ำ
ทางการศึกษา

จุดเน้นที่ 1 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาอย่างมีคุณภาพตาม
มาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

จุดเน้นที่ 2 พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพเพื่อ
ป้องกันการหลุดจากระบบการศึกษา

จุดเน้นที่ 3 ส่งเสริมให้ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษได้รับ
การศึกษาตรงตามศักยภาพและความถนัดของตนเองในรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับความ
ต้องการจำเป็นของผู้เรียนแต่ละบุคคล

นโยบายที่ 3 ด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษา

จุดเน้นที่ 1 น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ส่งเสริมให้
นักเรียน ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพรักในสถาบัน
หลักของชาติ ภูมิใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่นภูมิใจในความเป็นไทย

จุดเน้นที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถและยกระดับศักยภาพในการแข่งขันทาง
การศึกษาให้สูงขึ้น

จุดเน้นที่ 3 จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความฉลาดรู้ มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยี
ดิจิทัล ตามทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ด้วยการปฏิบัติจริง (Active Learning)

จุดเน้นที่ 4 พัฒนาผู้เรียนตามแนวพหุปัญญา ตามความถนัดและศักยภาพ
ของนักเรียนจัดการศึกษาเพื่ออาชีพและการทำงาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชื่อมโยง
ทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

จุดเน้นที่ 5 ส่งเสริมศักยภาพด้านการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ด้านสมรรถนะและทักษะของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสม
เป็นรายบุคคล (Personal Learning)

จุดเน้นที่ 6 ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา
องค์ความรู้ และสมรรถนะด้านภาษาและดิจิทัล ผ่านการปฏิบัติจริง สู่ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
มีอาชีพ

นโยบายที่ 4 ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

จุดเน้นที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจ เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

จุดเน้นที่ 2 ส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันและต่อต้านการทุจริตทุกระดับ มีคุณธรรมและความโปร่งใส

จุดเน้นที่ 3 พัฒนาระบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานโดยมุ่งสัมฤทธิ์ผล

จุดเน้นที่ 4 นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน

จุดเน้นที่ 5 พัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดความเข้มแข็งแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

รายละเอียดงาน/โครงการ/กิจกรรม แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จ สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน(Sustainable Development Goals : SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิต

สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงของกลุ่มสหวิทยาเขตชาวกังราว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

1. โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม
2. โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม
3. โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยะ
4. โรงเรียนวัชรวิทยา
5. โรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม
6. โรงเรียนหนองกองพิทยาคม
7. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กำแพงเพชร
8. โรงเรียนโกสัมพวิทยา

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ประกอบด้วยจำนวน 8 โรงเรียน มีการขับเคลื่อนนโยบายต่างๆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยพัฒนาตามจุดเน้นและนโยบายที่สำคัญ เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม และพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งกลุ่ม

มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ร่วมกัน มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน มุ่งหวังให้ทุกโรงเรียนในกลุ่มเติบโตไปพร้อมกันอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการทางการศึกษาในประเทศ เกี่ยวกับการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

อังคณา วงศ์อ้าย (2559, หน้า 102) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยและด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านที่ 2 การบริหารจัดการสถานศึกษา ส่วนปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พบว่า มีระดับความสำคัญหรือจำเป็นโดยรวมอยู่ในระดับมากและ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านที่ 2 การบริหารงบประมาณ และด้านที่ 4 กระบวนการจัดการบริหาร

วิภารัตน์ นาคี (2560, หน้า 131) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยจำแนกตามสภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่จำแนกตามสภาพตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน

วรณัฐ ปานคุ้ม (2560, หน้า 98) ได้ศึกษาการจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงโดยรวม มีการปฏิบัติเป็นจริง อยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกและปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านบุคลากร โดยแนวทางการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พบว่า ต้องอาศัยความร่วมมือในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านบุคลากร ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดการสภาพแวดล้อมกายภาพ คือ มีแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีฐานการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกคือ มีความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่น และหน่วยงานที่สังกัดหรือหน่วยงานภายนอก แผนกลยุทธ์การพัฒนาศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน

นันทวี พุ่มเกิด (2562, หน้า 120) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 2) สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และ 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีรูปแบบที่มีลักษณะเป็นโครงสร้างทางความคิด และมีความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความพร้อมของบุคลากร 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมโรงเรียน 5) ด้านการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัด และ 6) ด้านการมีศักยภาพขยายผลอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ 2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วยแนวคิด หลักการ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และ กระบวนการบริหารส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ ผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครอง มีความคิดเห็น ว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สามารถนำไปใช้ในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

ปาริชาติ สันติเลฆงษ์ (2565, หน้า 106) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงใต้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับสูงสุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ งบประมาณ ทั่วไป วิชาการ และบุคคล การพัฒนารูปแบบการบริหารครอบคลุม 4 ด้านหลัก ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ บุคคล และทั่วไป โดยมีองค์ประกอบชัดเจนในแต่ละด้านรูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้รับความเห็นชอบว่ามีความเหมาะสม นำไปปฏิบัติได้จริง และควรมีการกำหนดเงื่อนไขสำคัญเพื่อแสดงถึงความสำเร็จของรูปแบบ ดังกล่าว

วิทยา สืออ่อน (2564, หน้า 92) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษากลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 38 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษากลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 38 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษากลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 38 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษากลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 2. ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษากลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยรวมพบว่า ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก มีปัญหามากที่สุด 3. แนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 พบว่า ด้านบุคลากร สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมส่งเสริมความรู้ความเข้าใจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

กำพล แสบบุญเรือง (2564, หน้า 114) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยมี วัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบหลักและตัวชี้วัดการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียง 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 3) เพื่อพัฒนาคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ การสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพนำเสนอ ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหาร จัดการสถานศึกษาพอเพียงประกอบด้วยหลัก 4 องค์ประกอบ 31 ตัวชี้วัด 2) รูปแบบการบริหาร จัดการสถานศึกษาพอเพียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ประกอบด้วย หลักการ และเหตุผล วัตถุประสงค์ องค์ประกอบและตัวชี้วัด การนิเทศติดตามโดยน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ 3) ผลการพัฒนาคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ธัญญลักษณ์ ทับภู (2564, หน้า 110) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหา การบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยนาท โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในอำเภอ สรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท และ 2) เปรียบเทียบปัญหา การบริหารสถานศึกษาพอเพียง จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการ ทำงาน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่าง เป็นอิสระต่อกันการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างแบบรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีต่อปัญหาการบริหารสถานศึกษา พอเพียง จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานพบว่าแตกต่างกัน

สรศักดิ์ ชิตเชื้อ (2565, หน้า 96) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการขับเคลื่อน สถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยมีวัตถุประสงค์ ของการวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร 2) เพื่อศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ตามลำดับ โดยสถานศึกษามีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาในรูปแบบเชิงบูรณาการ ดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีแผนปฏิบัติงาน มีการกำกับติดตาม ประเมินผล และนำผลมาพัฒนาสถานศึกษาในทุกด้านอย่างเหมาะสมตามเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) เพื่อให้มีผลลัพธ์ที่ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม 2) แนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โดยแนวทางคือ การสร้างความตระหนัก ให้ความสำคัญ และส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม เหมาะสมกับภูมิสังคมและมีการประเมินผลการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) การนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสมและมีความเป็นประโยชน์ โดยมีความสัมพันธ์กันระหว่างการบริหารงานของสถานศึกษาพอเพียงและการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ

อริวัฒน์ ทิพย์จักร (2566, หน้า 101) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการ

ดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงาน ตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์ ในการทำงานของผู้บริหารและครูเครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงาน ตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แสดงผล การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีต่อที่มีต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมิน สถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา ในภาพรวมจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 ในทุกด้าน 3) แสดงผล การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีต่อที่มีต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมิน สถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา ในภาพรวมจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 ในทุกด้าน

งานวิจัยต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการทางการศึกษาในต่างประเทศ เกี่ยวกับการ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

กันตาคาทลา (Kandakatla, 2020, p. 26) ได้ศึกษาศูนย์การเรียนรู้ พบว่า นักเรียน รับรู้ถึงประโยชน์ของทรัพยากรการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบกระตือรือร้นและทำงาน ร่วมกันในห้องเรียนวิศวกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยรัฐขนาดใหญ่ สภาพแวดล้อมแบบอิสระช่วยให้ เข้าถึงทรัพยากรได้อย่างรวดเร็ว ขณะที่วิดีโอออนไลน์ช่วยเสริมหลักสูตรและการสอน ทำให้ ประสบการณ์การเรียนรู้มีความสอดคล้อง นักเรียนให้ความสำคัญกับ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และกลยุทธ์กับเพื่อน ทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์ โดยเฉพาะในระหว่างทำการบ้านหรือเตรียมสอบ ผลลัพธ์ชี้ให้เห็นว่านักเรียนสามารถอธิบายและรับรู้ถึงประโยชน์ของทรัพยากรการเรียนรู้ที่ซับซ้อน ในบริบทของการเรียนการสอนดังกล่าวได้อย่างชัดเจน

เวท (Waite, 2020, p. 79) ได้ศึกษาการสอนนอกห้องเรียนสอดคล้องกับหลักการ เชิงสังคม-สร้างสรรค์ อย่างไรก็ตาม มีเพียงสถานศึกษาเล็กน้อยที่ตอบแบบสำรวจ ซึ่งอาจเป็นกลุ่ม ที่เปิดรับโอกาสทางการศึกษานอกห้องเรียน แม้ในกรณีศึกษาที่แสดงความกระตือรือร้นของครูและ นักเรียน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนก็ยังพบอุปสรรคจากการยึดติดกับวิธีสอนแบบเดิม แสดงให้เห็นว่าแรงกดดันภายนอกอาจมีอิทธิพลมากกว่าคุณค่าภายใน ผู้ปฏิบัติงานให้ความสำคัญกับอิสระ

ความสนุกสนาน และประสบการณ์จริง ซึ่งสะท้อนในวิธีการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติยังถูกจำกัดด้วยข้อกำหนดภายนอก และบางครั้งเกิดความขัดแย้งระหว่างอุดมคติกับความเป็นจริง การเรียนรู้นอกห้องเรียนอาจเป็นทางเลือกสำคัญในการพัฒนาการศึกษา หากสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติและวิธีการปฏิบัติที่ฝังลึกได้

บอลลิง (Bolling, 2021, p. 10) ได้ศึกษาสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนในพื้นที่สีเขียวกับระดับกิจกรรมทางกายของนักเรียน โดยพบว่า วันเรียนที่มีกิจกรรมในพื้นที่สีเขียวและไม่มีชั่วโมงพลศึกษา มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมทางกายระดับเบาที่สูงขึ้น และพฤติกรรมเนือยนิ่งที่ลดลง เมื่อเทียบกับกิจกรรม ในสภาพแวดล้อมอื่น อย่างไรก็ตาม ไม่พบความแตกต่างทางสถิติระหว่างเพศ และยังไม่มีหลักฐานชัดเจนว่ากิจกรรม ในพื้นที่สีเขียวช่วยเพิ่มกิจกรรมทางกายระดับปานกลางถึงหนักได้มากเพียงพอ ทั้งนี้ การศึกษาต่อยอดที่ขับเคลื่อนด้วยสมมติฐานจึงมีความจำเป็น นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของทำให้เกิดการใช้พื้นที่กลางแจ้งในการเรียนการสอนมากขึ้น โดยเฉพาะในเคนมาร์ก ซึ่งอาจมีศักยภาพในการส่งเสริมสุขภาพหัวใจและหลอดเลือดของนักเรียน รวมถึงการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

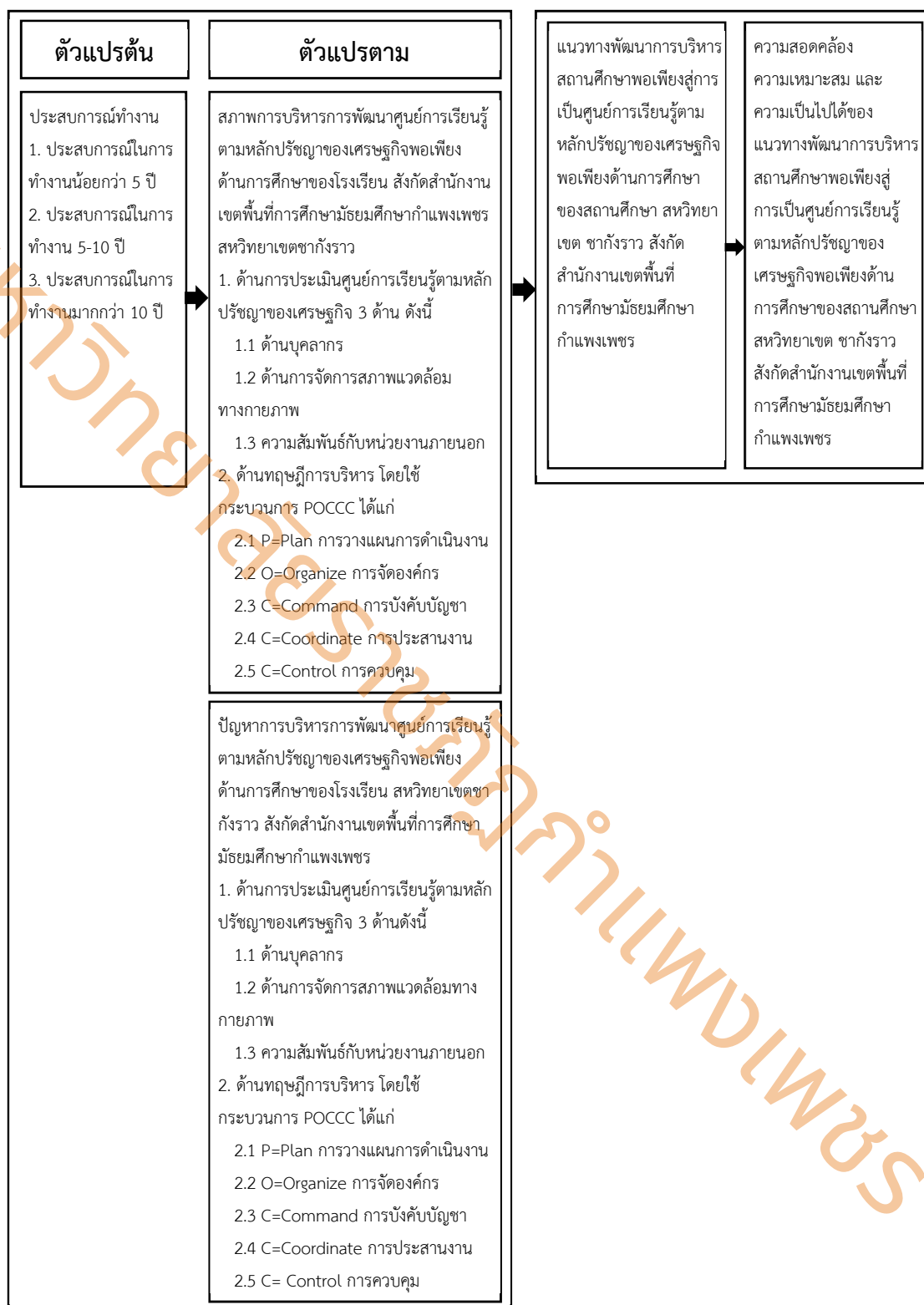
ปานาจิโอติดีส (Panagiotidis, 2023, p. 77) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียนภาษาต่างประเทศสามารถส่งผลเชิงบวกต่อการเพิ่มแรงจูงใจของนักเรียนและในที่สุดนำไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีกว่าจริงๆ แล้ว สิ่งนี้ไม่ได้ใช้เฉพาะในบริบทของการศึกษาที่เป็นทางการ แต่ดูเหมือนจะเป็นจริงสำหรับการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนด้วย การวิจัยหลายชิ้นที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีการควบคุมตนเองได้สรุปว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสามารถเพิ่มแรงจูงใจของนักเรียนในด้านการเรียนรู้ที่มีการกำกับดูแลตนเองในการเรียนรู้นอกห้องเรียนเมื่อใช้งานทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ ยังสังเกตการใช้เทคโนโลยีของนักเรียนในการเรียนรู้ภาษาในสถานการณ์การเรียนรู้ที่มีการควบคุมตนเอง ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นที่ชัดเจนในแรงจูงใจของผู้เข้าร่วมเมื่อพวกเขาใช้เทคโนโลยีเพื่อบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลกำลังก้าวหน้าและซับซ้อนมากขึ้น และในขณะเดียวกันก็ใช้งานง่าย เครื่องมือและแอปพลิเคชันของมันก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันและแน่นอนว่าการศึกษาในทั้งสภาพแวดล้อมทางการและไม่เป็นทางการพิสูจน์ว่า การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ภาษาเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มแรงจูงใจของนักเรียน งานวิจัยในอนาคตควรเน้นการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีแนวทางการสอนที่เหมาะสมเพื่อใช้ประโยชน์จากศักยภาพของมันและนำผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สูงขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่กล่าวมาในข้างต้น สรุปได้ว่า ในการจัดการศึกษาและการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา บทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียน ประกอบด้วย ครูผู้สอน ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานอื่นๆ ในการขับเคลื่อนและพัฒนานักเรียนในการปลูกฝังคุณลักษณะด้านความ

พอเพียงให้แก่ นักเรียน มีนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้ นอกห้องเรียน การใช้สื่อต่างๆ ช่วยในการพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับปัจจุบัน การเรียนนอกห้องเรียน ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีในการชักจูงหรือเพิ่มแรงจูงใจของนักเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งชุมชนและผู้ปกครองย่อมมีบทบาทสำคัญในการช่วยกัน บูรณาการแหล่งเรียนรู้ตามบริบทของพื้นที่ในชุมชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการวิจัย แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวข้องเบื้องต้น ผู้ศึกษาสามารถกำหนดกรอบแนวคิด การวิจัย ปรากฏรายละเอียดตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงผสมผสาน ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และการเปรียบเทียบการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และการเปรียบเทียบการบริหารเพื่อพัฒนา

สถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ในปีการศึกษา 2566

ประกอบด้วย

1. ประชากร

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 คน โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

1.2 ครูผู้สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 189 คน

1.3 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน ในโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-608) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) แบบเป็นสัดส่วน โดยใช้โรงเรียนและตำแหน่งเป็นตัวแทนสำหรับการแบ่งชั้นภูมิ กำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิโดยได้ ผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวน 205 คน และคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยแยกตามลำดับชั้นและคำนวณแบบสัดส่วนได้กลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ชื่อสถานศึกษา	ครูผู้สอน	
	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม	135	63
โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม	66	30
โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยฯ	36	16
โรงเรียนวัชรวิทยา	90	42
โรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม	30	14
โรงเรียนหนองกองพิทยาคม	21	11
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ	38	18
โรงเรียนโกสัมพีนวิทยา	23	11
รวม (คน)	439	205

ที่มา : (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร, 2566, หน้า 37)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121)

5 หมายถึง มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาอำเภอกำแพงเพชรในจังหวัดกำแพงเพชร เป็นแบบกำหนดคำตอบ (Multiple Response Questions)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสภาพและปัญหาของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร

2. สร้างแบบสอบถามตามหัวข้อที่จำแนกไว้ให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหา และนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาและทำการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และทำการแก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ ขวัญมั่น คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุพันธ์ ขวัญแน่น อาจารย์ผู้สอน สาขาวิชาวิจัยวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.3 ดร.ยุทธนา หงส์ไกร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนโค้งไผ่วิทยา อำเภอลองขลุ่ย จังหวัดกำแพงเพชร

3.4 ดร.ธนายุทธ คลังวงศ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนวัชรวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

3.5 นางละมุล เหล่าทอง ศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร

ในการประเมินแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การประเมินแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดค่าคะแนนการประเมิน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาและโครงสร้าง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาและโครงสร้าง

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความไม่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาและโครงสร้าง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหา สามารถนำมาใช้ได้ ซึ่งเครื่องมือในการวิจัยในตอนต้นที่ 2 สภาพของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตซากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชรเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

5. นำแบบสอบถาม ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลอง (Try out) กับกลุ่มทดลองที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและนักเรียน โรงเรียนโค้งไผ่วิทยา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 สภาพของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตซากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร มีค่าเท่ากับ 0.806

6. หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุง และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอรับความเห็นชอบ แล้วนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อขอรับหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. แบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประสานไปยังโรงเรียน สหวิทยาเขตซากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร
3. วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและส่งยังโรงเรียน สหวิทยาเขตซากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร
4. ได้เก็บแบบสอบถาม จำนวน 205 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ที่ได้รับกลับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์และนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121)
 - ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. แบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาของการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของสถานศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการเปรียบเทียบหาค่าร้อยละ (Percentage)

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ซึ่งพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และเชี่ยวชาญด้านการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางด้านการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีผลงานเด่นด้านการบริหารจัดการศึกษา
ในสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 2 คน

2. ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษาระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน
2 คน

3. อาจารย์ผู้สอนในระดับมหาวิทยาลัย ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป
และมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารการศึกษาหรือพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำนวน 2 คน

4. ครูผู้สอนที่มีหน้าที่พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการศึกษา มีประสบการณ์ในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการศึกษา และมีผลงานเด่นด้านการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการศึกษาเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์
ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 ที่การศึกษาสภาพและปัญหาของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร มาสังเคราะห์เรียบเรียงเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างคำถาม
ในการสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กำแพงเพชร

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพและปัญหาของการพัฒนา
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขต
ชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในขั้นตอนที่ 1 ที่มีสภาพ
การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด หรือที่มีสภาพการปฏิบัติต่ำกว่าข้ออื่นๆ สามลำดับแรก
และปัญหาที่มีร้อยละสูงกว่าข้ออื่นๆ สามลำดับแรก นำมากำหนดเป็นข้อคำถามในการสนทนากลุ่ม

2. ร่างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
พิจารณาและทำการแก้ไขปรับปรุงแบบบันทึกการสนทนากลุ่มตามข้อเสนอแนะ

3. ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา แล้วนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการสนทนากลุ่ม

1. ผู้วิจัยกำหนดเวลาและสถานที่ในการสนทนากลุ่ม
2. ผู้วิจัยประสานเชิญผู้เชี่ยวชาญเพื่อเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
3. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานคณะกรรมการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ขอรับหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญในการเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม และนำเสนอให้แก่ผู้เชี่ยวชาญ
4. ผู้วิจัยจัดเตรียมสถานที่ เอกสารและอุปกรณ์ประกอบการสนทนากลุ่ม เช่น เทปบันทึกเสียง สมุดบันทึก ดินสอ ปากกา เพื่ออำนวยความสะดวก และจัดหาอาหารว่าง เครื่องดื่มสำหรับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
5. ดำเนินการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม และวิเคราะห์เนื้อหา โดยการพรรณนาวิเคราะห์เพื่อให้ได้แนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการประเมินคุณภาพของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 30 คน ซึ่งพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่มี

ความรู้ ประสบการณ์ และเชี่ยวชาญด้านการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาธิการจังหวัด ผู้บริหารการศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางด้านการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามากกว่า 5 ปี และมีผลงานเด่นด้านการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์
2. ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. นักวิชาการหรืออาจารย์ผู้สอนในระดับมหาวิทยาลัย ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารการศึกษาหรือพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
4. ครูผู้สอนที่มีหน้าที่พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีประสบการณ์ในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และมีผลงานเด่นด้านการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาเป็นที่ประจักษ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบประเมินคุณภาพของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการพรรณนาวิเคราะห์ จากการสนทนากลุ่ม ในขั้นตอนที่ 2 เพื่อให้ได้การหาแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร และนำมาเรียบเรียงเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างคำถามในแบบประเมินคุณภาพของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการพรรณนาวิเคราะห์ จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในขั้นตอนที่ 2 เพื่อให้ได้การหาแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร และนำมาเรียบเรียงเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างคำถามในแบบประเมิน

คุณภาพของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
ของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

2. ร่างแบบประเมินแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
สหวิทยาเขตชาวกังราวและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาและทำการแก้ไขปรับปรุง
ตามข้อเสนอแนะ

3. ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กำแพงเพชร สหวิทยาเขตชาวกังราวและนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา แล้วนำไป
จัดพิมพ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อประสาน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ขอรับหนังสือขอความ
อนุเคราะห์ผู้เกี่ยวข้องในการประเมินคุณภาพแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

2. นำแบบประเมินแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากำแพงเพชร พร้อมด้วยหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เกี่ยวข้อง ส่งให้ผู้เกี่ยวข้อง
เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3. วิจัยเน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ที่เก็บรวบรวมมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากำแพงเพชร จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
ทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็น
เกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์
อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์
อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การพิจารณาการผ่านเกณฑ์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมี
ประโยชน์ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
ของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ตอนที่ 4 ผลการหาแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร สหวิทยาเขตชาวกังราว

ตอนที่ 5 ผลการประเมินคุณภาพของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำนวน 205 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	35	17.10
หญิง	170	82.90
รวม	205	100.00
2. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	35	17.10
31-40 ปี	126	61.50
41-50 ปี	27	13.20
มากกว่า 51 ปี	17	8.20
รวม	205	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	179	87.30
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	24	11.70
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า	2	1.00
รวม	205	100.00
4. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	8	3.90
ครูผู้สอน	197	96.10
รวม	205	100.00
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	8	3.90
5-10 ปี	56	27.30
มากกว่า 10 ปี	141	68.80
รวม	205	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 82.90 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17.10 อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.10 อายุ 31-40 ปี คิดเป็น

ร้อยละ 61.50 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.20 และอายุมากกว่า 51 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.20 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.30 ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 11.70 และปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 1.00 ตำแหน่งครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 96.10 ตำแหน่งผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 3.90 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีคิดเป็นร้อยละ 68.10 มีประสบการณ์ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.30 และมีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.90

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกั๊กราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

2.1 สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกั๊กราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ผลการศึกษาสภาพข้อมูลสภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกั๊กราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ได้ผลการศึกษาดังตารางที่ 3-6

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดยภาพรวม

สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านบุคลากร	4.46	0.15	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.30	0.23	มาก
3. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก	4.37	0.35	มาก
รวมเฉลี่ย	4.38	0.17	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.15)

รองลงมาได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.35) และด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.23) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนาศาสนสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาด้านบุคลากร

สภาพการพัฒนาศาสนสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาศาสนสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	4.50	0.60	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการพัฒนาศาสนสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	4.32	0.63	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสั่งการพัฒนาศาสนสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	4.50	0.54	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานพัฒนาศาสนสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	4.21	0.67	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมพัฒนาศาสนสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	4.18	0.55	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูวางแผนออกแบบแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.40	0.61	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.28	0.53	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูออกแบบแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.49	0.59	มาก
9. ผู้บริหารสถานศึกษาประสานช่วยเหลือครูในการออกแบบแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.41	0.58	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
10. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูมีการรายงานการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.56	0.65	มากที่สุด
11. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแกนนำให้มีการวางแผนการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.53	0.56	มากที่สุด
12. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแกนนำให้มีการจัดการการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.54	0.57	มากที่สุด
13. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการมอบหมายนักเรียนแกนนำให้ดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.46	0.56	มาก
14. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการประสานงานนักเรียนแกนนำในการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.42	0.50	มาก
15. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการติดตามควบคุมนักเรียนแกนนำในการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.46	0.60	มาก
16. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการวางแผนออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน	4.34	0.52	มาก
17. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษามีการจัดการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน	4.56	0.51	มากที่สุด
18. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการมอบหมายการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน	4.72	0.52	มากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
19. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการ สถานศึกษาในออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงร่วมกับโรงเรียน	4.65	0.51	มากที่สุด
20. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการ สถานศึกษาในการกำกับติดตามการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน	4.68	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.46	0.15	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการมอบหมายการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.52) และผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำกับติดตามการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.15) ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาในออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.51) และรายการที่มีการดำเนินงานค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมพัฒนาสถานศึกษาสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.55)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนาศูนย์การศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

สภาพการพัฒนาศูนย์การศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	4.40	0.52	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	4.40	0.52	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ให้แก่ครู ในการใช้สื่อ สารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	4.05	0.48	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานช่วยเหลือครูในการใช้สื่อ สารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	4.30	0.46	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามประเมินผลครูในการใช้สื่อ สารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	4.33	0.47	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ หรือฐานกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา	4.34	0.54	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วม ใน การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจัดการเรียน	4.29	0.45	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูทำสื่อประกอบการเรียนรู้ ประจำแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงที่สามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง การเรียนรู้ และอาคาร สถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างเหมาะสม	4.36	0.50	มาก
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูทำแผนผังรายชื่อวิทยากร รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ที่สามารถให้ความรู้ ความเข้าใจได้อย่าง ถูกต้อง	4.25	0.65	มาก
เฉลี่ยรวม	4.30	0.23	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.52) และผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูทำสื่อประกอบการเรียนรู้ประจำแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.50) และรายการที่มีการดำเนินงานค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ให้แก่ครู ในการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.48)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง
สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจาก ภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์	4.27	0.67	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจาก ภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์	4.20	0.68	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้สถานศึกษาหรือหน่วยงาน จากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์	4.26	0.56	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานช่วยเหลือให้สถานศึกษาหรือ หน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จ เชิงประจักษ์	4.50	0.57	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามช่วยเหลือให้สถานศึกษาหรือ หน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญา ไปปรับใช้ จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์	4.36	0.59	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนจนสถานศึกษาได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่หน่วยงานภายนอก	4.38	0.55	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการความสัมพันธ์กับหน่วยงาน ต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.41	0.58	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานการใช้แหล่งเรียนรู้จาก ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.45	0.56	มาก
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหน่วยงานภายนอก	4.39	0.53	มาก
10. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับเครือข่ายการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหน่วยงานภายนอก	4.46	0.56	มาก
เฉลี่ยรวม	4.37	0.35	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานช่วยเหลือให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับ และเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.57) และผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับเครือข่ายการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหน่วยงานภายนอก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.56) ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานการใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.56) และรายการที่มีการดำเนินงานค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับ และเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.68)

2.2 ปัญหาการการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร แสดงได้ดังตารางที่ 7-9

ตารางที่ 7 แสดงปัญหาการการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ด้านบุคลากร

ปัญหาการการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
ไม่พบปัญหา	108	52.70
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืนยังไม่ชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนยังไม่ครอบคลุม	36	17.60
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูแกนนำทุกคนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	42	20.50
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูแกนนำทุกคนเผยแพร่นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีเกี่ยวกับการจัดเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	37	18.00
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งเสริมให้นักเรียนแกนนำทุกคนเป็นหลักในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษายังไม่ครอบคลุม	41	20.00
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแกนนำให้มีการจัดการการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายนอกสถานศึกษายังไม่ต่อเนื่อง	25	12.20

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
6. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการวางแผนพัฒนานักเรียนแกนนำทุกคน ให้มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคมและ สถาบันหลักของชาติยังไม่ต่อเนื่อง	22	10.70
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการสนับสนุนและร่วมมือกันขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษายังไม่ต่อเนื่อง	12	5.90
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการสนับสนุนและร่วมมือกันขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษายังไม่ต่อเนื่อง	13	6.30
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการสนับสนุนและร่วมมือกันขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษายังไม่ต่อเนื่อง	12	5.90
10. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการติดตามการสนับสนุนและร่วมมือกันขับเคลื่อนหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษายังไม่ต่อเนื่อง	25	12.20

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ด้านบุคลากร เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่พบปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูแกนนำทุกคนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง ($f=42$, 20.50%) รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งเสริมให้นักเรียนแกนนำทุกคนเป็นหลักในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษายังไม่ครอบคลุม ($f=41$, 20.00%) และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูแกนนำทุกคนเผยแพร่นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีเกี่ยวกับการจัดเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง ($f=37$, 18.00%)

ตารางที่ 8 แสดงปัญหาการการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
ไม่พบปัญหา	120	58.5
1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีแผนงาน/โครงการ งบประมาณ และ ผู้รับผิดชอบในการปรับใช้อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้เป็นไปตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น	15	7.30
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูออกแบบแผนผังแสดงแหล่ง เรียนรู้หรือฐานกิจกรรมการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย ยังไม่ต่อเนื่อง	20	9.80
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูปรับปรุงแก้ไขแผนผัง แสดง แหล่งเรียนรู้หรือฐานกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ยังไม่ต่อเนื่อง	36	17.60
4. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแล รักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น	30	14.60
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูและนักเรียน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	20	9.80
6. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ครูและ นักเรียนให้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ให้ เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	22	10.70

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
7. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนให้ชุมชนหรือหน่วยงานอื่นได้ใช้ประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแล รักษา และพัฒนา อาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น	21	10.20
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นได้ใช้ ประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแล รักษา และ พัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	20	9.80
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลกับ ความพึงพอใจของ ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นมาที่ใช้ประโยชน์ อาคาร สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	16	7.80
10. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโดยให้ชุมชนหรือ หน่วยงานอื่นได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแล รักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างไม่ ต่อเนื่อง	19	9.30

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่พบปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูปรับปรุงแก้ไข แผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้หรือฐานกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ยังไม่ต่อเนื่อง (f=36, 17.60%) รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอาคาร สถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น (f=30, 14.60%) และผู้บริหารสถานศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ครูและนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง (f=22, 10.70%)

ตารางที่ 9 แสดงปัญหาการการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
ไม่พบปัญหา	141	68.8
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีวางแผนเป็นสถานศึกษาแกนนำของเครือข่าย ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ครอบคลุม ในบางประเด็น	14	6.80
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการเป็นสถานศึกษาแกนนำของ เครือข่ายขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	17	8.30
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนา สถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงยังไม่ครอบคลุม ในบางประเด็น	36	17.60
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนา สถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	22	10.70
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลสามารถ เป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง ยังไม่ต่อเนื่อง	24	11.17
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการจนได้รับการยอมรับและ ความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่หน่วยงานภายนอกยังไม่ต่อเนื่อง	26	12.17
7. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง ยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น	17	8.30
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานต่างๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษา พอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	20	9.80
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้ เป็นสถานศึกษาพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	20	9.80

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่พบปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น ($f=36$, 17.60%) รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการจนได้รับการยอมรับและความร่วมมือ จากหน่วยงานต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่หน่วยงานภายนอกยังไม่ต่อเนื่อง ($f=26$, 12.17%) และผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง ($f=24$, 11.17%)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ผลการศึกษาเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) One-Way ANOVA และระดับการศึกษาที่เปิดทำการสอน โดยการวิเคราะห์ (T-test) Independent Sample ถ้าพบความแตกต่าง จึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานมีความแตกต่างกัน ผลการศึกษาปรากฏดังตารางที่ 10-16

ตารางที่ 10 แสดงผลการทดสอบการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง
สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวม

สภาพการพัฒนาสถานศึกษา พอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงด้านการศึกษา	ประสบการณ์ในการทำงาน						F	P
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. บุคลากร	4.32	0.32	4.69	0.36	4.57	0.42	3.045*	.050
2. ด้านการจัดการสภาพแวดล้อม								
ทางกายภาพ	4.69	0.37	4.27	0.38	4.34	0.47	3.814*	.024
3. ความสัมพันธ์กับหน่วยงาน	4.69	0.37	4.24	0.38	4.34	0.47	3.814*	.024
ภายนอก								
ค่าเฉลี่ยรวม	4.58	0.22	4.39	0.26	4.42	0.35	1.389	.252

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 10 แสดงว่า สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็น
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์
โดยภาพรวม ($F = 1.389$, $p = .252$) พบว่า ไม่แตกต่างกัน สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษา
พอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการทำงานมีความแตกต่างกัน 3 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 11 แสดงผลการทดสอบความแปรปรวนสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง
สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวม

รายการ	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. บุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	.973	2	.486	3.045*	.050
	ภายในกลุ่ม	32.266	202	.160		
	รวม	33.239	204			
2. ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	1.493	2	.746	3.814*	.024
สภาพแวดล้อม	ภายในกลุ่ม	39.532	202	.196		
ทางกายภาพ	รวม	41.024	204			
3. ความสัมพันธ์กับ	ระหว่างกลุ่ม	1.493	2	.746	3.814*	.024
หน่วยงาน	ภายในกลุ่ม	39.532	202	.196		
ภายนอก	รวม	41.024	204			
	ระหว่างกลุ่ม	.263	2	.131	1.389	.252
รวม	ภายในกลุ่ม	19.105	202	.095		
	รวม	19.368	204			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 11 แสดงว่า สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมพบว่า มีความไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานข้อที่ว่า สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีความแตกต่างกันจำแนกตามประสบการณ์ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ดังนั้น จึงทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ตารางที่ 12 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	ประสบการณ์การทำงาน		
		น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.69	4.37	4.34
น้อยกว่า 5 ปี	4.69	-	0.42*	0.35
5-10 ปี	4.27	-	-	0.07
มากกว่า 10 ปี	4.34	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 12 แสดงว่า สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่าแตกต่างกันจำนวน 1 คู่ ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี

ตารางที่ 13 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	ประสบการณ์การทำงาน		
		น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.69	4.24	4.34
น้อยกว่า 5 ปี	4.69	-	0.45*	0.35
5-10 ปี	4.24	-	-	0.10*
มากกว่า 10 ปี	4.34	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 13 แสดงว่า สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก พบว่าแตกต่างกันจำนวน 2 คู่ ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี และ 5-10 ปี กับมากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 4 ผลการหาแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

จากการสรุปผลจากแบบสอบถามการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร และจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การ เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยใช้กรอบการวิเคราะห์แนวคิดเฮนรี ฟาโยในการ จัดการบริหารประกอบด้วยตามกระบวนการ POCCC ได้แก่ P=Plan การวางแผนการดำเนินงาน O=Organize การจัดองค์กร C=Command การบังคับบัญชา C=Coordinate การประสานงาน C=Control การควบคุม มาเป็นกรอบในการนำเสนอ ใน 3 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านบุคลากร
2. ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
3. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

4.1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

ในการดำเนินการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 9 คน ประกอบด้วย ตัวแทนจากผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์ อาจารย์ผู้สอน และครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

4.2 ผลการดำเนินการสนทนากลุ่ม

4.2.1 ผลการสนทนากลุ่มแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พบว่า ด้านบุคลากร ประเด็นที่ 1 การดำเนินการแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์ อาจารย์ผู้สอน และครูผู้สอน

แต่ละคนให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

K1 ให้ความเห็นว่า... “ใช้หลักการบริหารมอบหมายงานหรือหน้าที่ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ พัฒนาความรู้ของครูผู้สอนและพัฒนาให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการประเมินติดตามผลอย่างต่อเนื่อง”

K2 ให้ความเห็นว่า... “ใช้ทฤษฎีระบบระบบวางโครงสร้างมอบหมายนโยบายให้ชัดเจนสู่แผนงานของโรงเรียนพร้อมเขียนลงในโครงการ มอบหมายงานให้คุณครูและคุณครูจะต้องมีความศรัทธาในเรื่องที่จะทำพร้อมมีทิศทางเดียวกันทั้งองค์กรที่จะพัฒนาและขับเคลื่อนโรงเรียนไปสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา”

K3 ได้ให้ความเห็นว่า... “การมอบหมายนโยบายให้ชัดเจนสู่แผนงานของโรงเรียน พัฒนาความรู้ของครูผู้สอนและพัฒนาให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรมอบหมายให้ครอบคลุมและนำเทคโนโลยีมาช่วยในการขับเคลื่อนและติดตามผล”

K4 ได้ให้ความเห็นว่า... “ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรมีการทำงานแบบเป็นทีม เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาเครือข่ายให้สามารถทำงานทดแทนกันได้ มีเครื่องมือในการวัดผลและการติดตาม มีรางวัลหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติการ”

K5 ได้ให้ความเห็นว่า... “การมอบหมายงานต้องมอบหมายอย่างเป็นการและการทำงานต้องทำเป็นระบบทั้งโรงเรียน และทำตามเกณฑ์ของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาโดยมีคุณครูแกนนำ 50% ซึ่งคุณครูจะต้องมีความรู้และความรู้ต้องสะท้อนไปยังนักเรียน การจัดการเรียนการสอนลงต้องมีแผนบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการขยายผลแล้วก็สร้างเป็นฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

K6 ได้ให้ความเห็นว่า... “มีแผนในการพัฒนาครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ครบทุกคน มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำโครงการที่เป็นโครงการแบบต่อเนื่องให้แก่ครูแกนนำเพื่อนำไปขยายผลต่อภายในโรงเรียน”

K7 ได้ให้ความเห็นว่า... “ผู้บริหารสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าสู่นโยบายของโรงเรียน และตั้งเป็นนโยบายหลักของโรงเรียน มีโครงการรองรับและวางแผนโครงการในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว รวมไปถึงส่งเสริมการอบรมให้ความรู้ให้คุณครูในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

K8 ได้ให้ความเห็นว่า... “ครูแกนนำมีการทำงานเป็นทีม การทำงานแบบมีส่วนร่วม รวมถึงการสร้างเครือข่ายภายในโรงเรียนเพื่อทำงานอย่างเป็นระบบ การแบ่งงานหรือหน้าที่อย่างชัดเจน และสามารถทดแทนได้ในกรณีที่มีการย้ายข้าราชการครูหรือบุคลากรทางการศึกษา”

K9 ได้ให้ความเห็นว่า... “มีนโยบาย วิสัยทัศน์ ในโรงเรียนอย่างชัดเจนการวางแผนโครงการในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การทำงานของคณะครูแกนนำต้องทำงานแบบเป็นทีม มีการพูดคุยหรือสนทนากลุ่มของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนร่วมกัน การสร้างความศรัทธาต่อโรงเรียนและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต้องได้รับการปลูกฝังอย่างต่อเนื่อง

สรุปด้านบุคลากร ประเด็นที่ 1 การดำเนินการแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามีดังนี้

การมอบหมายนโยบายให้ชัดเจนสู่แผนงานของโรงเรียน พัฒนาความรู้ของครูผู้สอนและพัฒนาให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรมอบหมายให้ครอบคลุมและนำเทคโนโลยีมาช่วยในการขับเคลื่อนและติดตามผล โดยมีการทำงานแบบเป็นทีม เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีการพัฒนาเครือข่ายให้สามารถทำงานทดแทนกันได้ มีเครื่องมือในการวัดผลและการติดตาม มีรางวัลหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติการ รวมถึงการจัดการเรียนการสอนลงต้องมีแผนบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการขยายผลสร้างเป็นฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดทำโครงการแบบต่อเนื่องให้แก่ครูแกนนำไปขยายผลต่อภายในโรงเรียน วางแผนโครงการในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว รวมถึงการพูดคุยหรือสนทนากลุ่มของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนร่วมกัน สร้างความศรัทธาต่อโรงเรียนและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต้องได้รับการปลูกฝังอย่างต่อเนื่อง

4.2.2 ผลการสนทนากลุ่มแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พบว่า ด้านบุคลากร ประเด็นที่ 2 การดำเนินการแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ศิษยานุศิษย์ อาจารย์ผู้สอน และครูผู้สอนแต่ละคนให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามีดังนี้

K1 ให้ความเห็นว่า... “มีวิสัยทัศน์และนโยบายอย่างชัดเจน วางแผนโครงการในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ออกแบบกิจกรรมการจัดอบรมนักเรียนแกนนำ มีการถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหลากหลาย

นักเรียนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน ผู้บริหารเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนไปสู่ครูและนักเรียนตามลำดับ โดยพัฒนานักเรียนทั้งหมด”

K2 ได้ให้ความเห็นว่า... “เน้นกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วม นักเรียนเป็นหลักในการทำ มีกิจกรรมหลากหลายและน่าสนใจ พัฒนาครูแกนนำให้เป็นครูแกนนำครบทุกคน กิจกรรมเหมาะกับบริบทของโรงเรียน มีกิจกรรมที่ตอบสนองนักเรียนอย่างหลากหลาย

K3 ได้ให้ความเห็นว่า... “มีการสร้างนักเรียนแกนนำ การกำหนดบทบาทของนักเรียนในการทำงานแบบเป็นทีม การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการทำสื่อแบบใหม่ รวมถึงการแก้ปัญหาเชิงดิจิทัล ที่จะสามารถเข้าถึงนักเรียนจากภายในไปสู่ภายนอกโรงเรียน รวมถึงการขยายผลการสร้างเครือข่ายและการประชาสัมพันธ์ผลงานของนักเรียนให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและได้รับการยอมรับ”

K4 ได้ให้ความเห็นว่า... “มีการสร้างนักเรียนแกนนำ การกำหนดบทบาทของนักเรียนในการทำงานแบบเป็นทีม การผลิตสื่อออนไลน์สอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการใช้ชีวิตหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างวิสัยทัศน์ไปในทิศทางเดียวกันของนักเรียนทั้งหมด”

K5 ได้ให้ความเห็นว่า... “ครูผู้สอนเป็นผู้พาคิดพาทำ ฝึกนักเรียนคิดอย่างเป็นระบบ สร้างการเรียนรู้ที่แท้จริงให้กับนักเรียนรวมไปถึงฝึกนักเรียนให้เป็นวิทยากร สร้างฐานการเรียนรู้ภายในโรงเรียนตามบริบทของโรงเรียน พัฒนานักเรียนให้เป็นแกนนำของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง”

K6 ได้ให้ความเห็นว่า... “การสนับสนุนครูแกนนำในการขยายผลไปสู่นักเรียน การสร้างโครงการที่รองรับ การพัฒนานักเรียนเพื่อไปสู่การแข่งขัน เป็นการส่งเสริมจากภายในโรงเรียนไปสู่ระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีรางวัลมอบเป็นแรงจูงใจในการพัฒนา กิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน ต้องมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างหลักคิดแบบมีเหตุผลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

K7 ได้ให้ความเห็นว่า... “มีกิจกรรมอย่างหลากหลาย บูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบลงมือด้วยตัวเอง กิจกรรมต้องทันสมัยและท้าทายต่อนักเรียน มีการถอดบทเรียนทุกครั้งที่เกิดกิจกรรม กิจกรรมเหมาะกับบริบทของโรงเรียน รวมถึงชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการในชีวิตประจำวัน”

K8 ได้ให้ความเห็นว่า... “ฝ่ายบริหารให้การช่วยเหลือ คณะครูอำนวยความสะดวก การให้คำปรึกษา ประสาน ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด และสอนให้นักเรียนรู้จักการวางแผน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นนักเรียนแกนนำในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในโรงเรียน”

K9 ได้ให้ความเห็นว่า... “กิจกรรมอย่างหลากหลาย บูรณาการกับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งหมดภายในโรงเรียน กิจกรรมสนุกและตอบโต้ต่อนักเรียน มีการถอด

บทเรียนทุกครั้งที่เกิดกิจกรรม รวมถึงเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือทำทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกเรียน รวมถึงการผลิตสื่อออนไลน์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง”

สรุปด้านบุคลากร ประเด็นที่ 2 การดำเนินการแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีดังนี้

มีวิสัยทัศน์และนโยบายอย่างชัดเจน วางแผนโครงการในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ออกแบบกิจกรรม พัฒนาครูแกนนำให้เป็นครูแกนนำครบทุกคน มีการสร้างนักเรียนแกนนำ การจัดอบรมนักเรียนแกนนำ มีการถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหลากหลาย ครูผู้สอนเป็นผู้พาคิดพาทำ ฝึกนักเรียนให้เป็นวิทยากร ผู้บริหารเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนไปสู่ครูและนักเรียนตามลำดับนักเรียนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน โดยพัฒนานักเรียนทั้งหมด เน้นกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วม มีกิจกรรมที่ตอบสนองนักเรียนอย่างหลากหลาย นักเรียนเป็นหลักในการทำ มีกิจกรรมหลากหลายและน่าสนใจ กิจกรรมเหมาะกับบริบทของโรงเรียน การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการทำสื่อแบบใหม่ รวมถึงการแก้ปัญหาเชิงดิจิทัล ที่การขยายผลการสร้างเครือข่ายและการประชาสัมพันธ์ผลงานของนักเรียนให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและได้รับการยอมรับการผลิตสื่อออนไลน์สอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการใช้ชีวิตหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างฐานการเรียนรู้ภายในโรงเรียนตามบริบทของโรงเรียน การพัฒนานักเรียนเพื่อไปสู่การแข่งขันในระดับเขต ระดับภาค และระดับประเทศตามลำดับ มีรางวัลมอบเป็นแรงจูงใจในการพัฒนา กิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนต้องมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างหลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีกิจกรรมอย่างหลากหลาย บูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบลงมือด้วยตัวเอง กิจกรรมต้องทันสมัยและท้าทายต่อนักเรียน มีการถอดบทเรียนทุกครั้งที่เกิดกิจกรรม กิจกรรมเหมาะกับบริบทของโรงเรียน รวมถึงชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการในชีวิตประจำวัน”

4.2.3 ผลการสนทนากลุ่มแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พบว่า ด้านบุคลากร ประเด็นที่ 3 การดำเนินการแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ อาจารย์ผู้สอน และครูผู้สอนแต่ละคนให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีดังนี้

K1 ให้ความเห็นว่า... “การพูดคุยภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การหาเวทีการแข่งขันให้กับคณะครู รวมถึงการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อต่อยอดหรือพัฒนาผลงานของครูให้มีคุณภาพและกระจายความรู้ไปยังครูผู้สอนท่านอื่นภายในโรงเรียน”

K2 ได้ให้ความเห็นว่า... “การสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็งและการรวมกลุ่มของโรงเรียนที่แนวคิดเดียวกันในการพัฒนาและต่อยอด การสร้างนวัตกรรมที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์ผลงานที่ดี การหาเวทีการแข่งขันให้กับคณะครู การถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาทุกครั้ง เพื่อแบ่งปันให้กับทุกคนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ใช้สื่อเทคโนโลยีในการนำเสนอผลงานของโรงเรียนไปสู่ภายนอก”

K3 ได้ให้ความเห็นว่า... “ส่งเสริมการนวัตกรรมการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาวิจัยเป็นโมเดลของโรงเรียน การให้ทุนในการทำวิจัยที่เกี่ยวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาวิจัยไปใช้ในโรงเรียน นำเสนอผลงานรวมถึงเผยแพร่ผลงานไปยังสื่อออนไลน์ต่างๆ”

K4 ได้ให้ความเห็นว่า... “ส่งเสริมการนวัตกรรมการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเสริมสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร การจัดเวทีนำเสนอผลงานของโรงเรียน การส่งต่อการประกวดไปยังระดับเขตพื้นที่ ระดับภาค และระดับประเทศ อย่างต่อเนื่อง”

K5 ได้ให้ความเห็นว่า... “การสร้างเครือข่าย การสร้างเวทีในการแข่งขัน การจัดเวทีนำเสนอผลงานของโรงเรียน การส่งต่อการประกวดไปยังระดับเขตพื้นที่ ระดับภาค และระดับประเทศต่อไป”

K6 ได้ให้ความเห็นว่า... “การแนะนำให้โรงเรียน ให้ครูทำผลงานเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเผยแพร่ไปยังสื่อออนไลน์ต่างๆ การอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมกับคณะครูที่อยู่เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อต่อยอดความรู้และเผยแพร่ไปยังโรงเรียนของตัวเอง”

K7 ได้ให้ความเห็นว่า... “การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆ การแข่งขันเพื่อได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก การนำเสนอผลงานผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ มีการออกนโยบายเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำผลงานต่างๆ การตั้งเป้าในการส่งผลงานต่างๆ ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ ต้องมีแนวทางที่ชัดเจน ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการผลงานที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

K8 ได้ให้ความเห็นว่า... “การพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ภายในโรงเรียน การจัดมุมต่างๆ เพื่อเผยแพร่ผลงานรวมถึง การนำเสนอผลงานผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ การแข่งขันระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ และการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน”

K9 ได้ให้ความเห็นว่า... “การสร้างเครือข่ายภายในและภายนอกโรงเรียน การนำเสนอผลงานผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ การแข่งขันภายในโรงเรียน และส่งต่อที่ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ และการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเผยแพร่ผลงานของตัวเอง”

สรุปด้านบุคลากร ประเด็นที่ 3 การดำเนินการแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามีดังนี้

การพูดคุยภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การหาเวทีการแข่งขันให้กับคณะครู การแข่งขันระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ รวมถึงการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อต่อยอดหรือพัฒนาผลงานของครูให้มีคุณภาพและกระจายความรู้ไปยังครูผู้สอนท่านอื่นภายในโรงเรียน การสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็งและการรวมกลุ่มของโรงเรียนที่แนวคิดเดียวกันในการพัฒนาและต่อยอด การสร้างนวัตกรรมที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์ผลงานที่ดี การถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาทุกครั้งเพื่อแบ่งปันให้กับทุกคนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ใช้สื่อเทคโนโลยีในการนำเสนอผลงานของโรงเรียนไปสู่ภายนอก ส่งเสริมการนวัตกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาวิจัยเป็นโมเดลของโรงเรียน การให้ทุนในการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาวิจัยไปใช้ในโรงเรียน นำเสนอผลงานรวมถึงเผยแพร่ผลงานไปยังสื่อออนไลน์ต่างๆ การเสริมสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร การอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมกับคณะครูที่อยู่เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อต่อยอดความรู้และเผยแพร่ไปยังโรงเรียนของตัวเอง ผู้บริหารต้องมีแนวทางที่ชัดเจนและให้ความสำคัญกับการผลงานที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดมุมต่างๆ ภายในโรงเรียนเพื่อเผยแพร่ผลงาน และการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

4.2.4 ผลการสนทนากลุ่มแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ประเด็นที่ 1 การดำเนินการแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ อาจารย์ผู้สอน และครูผู้สอนแต่ละคนให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามีดังนี้

K1 ให้ความเห็นว่า... “การออกแบบภาพรวมของโรงเรียน การออกแบบให้เกิดความสวยงามและมีประโยชน์ มีการวางแผนประชุมครูในการออกแบบแหล่งเรียนรู้ มอบหมายให้ครูรับผิดชอบตามบริบทของโรงเรียน มีการทำงานเป็นทีม ทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มบริหารทั่วไปในการเป็นหัวหน้ารับผิดชอบ การวางวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน”

K2 ให้ความเห็นว่า... “การใช้ผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบพื้นที่โดยอาศัยความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนเพื่อตอบสนองความต้องการอย่างถูกต้อง มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปผสมผสาน การวางแผนในการออกแบบระยะสั้นระยะกลางและระยะยาว รวมถึงเป้าหมายของการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับโรงเรียน”

K3 ได้ให้ความเห็นว่า... “การออกแบบภาพรวมของโรงเรียน การออกแบบให้เกิดความสวยงามและมีประโยชน์ มีการใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและช่วยพัฒนางาน เพื่อให้เกิดระบบการพัฒนา มีการนำเสนอฐานการเรียนรู้ในรูปแบบสื่อออนไลน์หรือฐานการเรียนรู้ใหม่ๆ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน”

K4 ได้ให้ความเห็นว่า... “ผลิตสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับฐานการเรียนรู้ สร้างจิตสำนึกที่ดีในการพัฒนาและปรับปรุงฐานการเรียนรู้ มอบหมายหน้าที่การทำงานให้ชัดเจน และเหมาะสม

K5 ได้ให้ความเห็นว่า... “มีการวางแผนออกแบบฐานการเรียนรู้ โดยมอบหมายความรับผิดชอบโดยครูเป็นแกนนำในการฝึกนักเรียนให้เรียนเป็นวิทยากร มีการกำหนดปฏิทินในการใช้แหล่งเรียนตลอดปีการศึกษาและการปรับปรุงฐานการเรียนรู้ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง”

K6 ได้ให้ความเห็นว่า... “การสร้างจิตสำนึกโดยผ่านการออกแบบการใช้พื้นที่ อย่างคุ้มค่า การติดภาพเกี่ยวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในมุมต่างๆ เสริมสร้างการปลูกจิตสำนึกให้แก่ทุกคนในโรงเรียน และออกแบบการใช้ฐานการเรียนรู้ร่วมโดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง”

K7 ได้ให้ความเห็นว่า... “ครูผู้สอนบอกความต้องการที่ต้องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกิจกรรมเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน ใช้สื่อออนไลน์ต่างๆ ในการประกอบการเรียนรู้ ใช้พื้นที่ภายในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ หรือการสอดแทรกในกิจกรรมต่างๆ ในการสอนเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

K8 ได้ให้ความเห็นว่า... “การกำหนดแผนการทำงานที่ชัดเจน การทำงานอย่างจริงจังและการใส่ใจ ของฝ่ายบริการในการช่วยเหลือการทำงานของครู มีการวางแผนออกแบบฐานการเรียนรู้ โดยมอบหมายความรับผิดชอบโดยครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อน และการฝึกนักเรียนให้เรียนเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้”

K9 ได้ให้ความเห็นว่า... “การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจการทำงานที่ชัดเจนของโรงเรียน การทำงานแบบมีส่วนร่วมและการประชุมวางแผน มีการวางแผนออกแบบฐานการเรียนรู้ตามบริบทของสถานศึกษา โดยมอบหมายความรับผิดชอบโดยครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนและการฝึกนักเรียนให้เรียนเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้และส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมาได้เรียนรู้ครบทุกฐานการเรียนรู้”

สรุปด้านการจัดสภาพแวดล้อม ประเด็นที่ 1 การดำเนินการแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีดังนี้

การออกแบบภาพรวมของโรงเรียน การออกแบบให้เกิดความสวยงามและมีประโยชน์ มีการวางแผนประชุมครูในการออกแบบแหล่งเรียนรู้ มอบหมายให้ครูรับผิดชอบตามบริบทของโรงเรียน มีการทำงานเป็นทีม ทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มบริหารทั่วไปในการเป็นหัวหน้ารับผิดชอบ การวางวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การใช้ผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบพื้นที่โดยอาศัยความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนเพื่อตอบสนองความต้องการอย่างถูกต้อง มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปผสมผสาน การวางแผนในการออกแบบระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว รวมถึงเป้าหมายของการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับโรงเรียน มีการใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและช่วยพัฒนางาน เพื่อให้เกิดระบบการพัฒนา มีการนำเสนอฐานการเรียนรู้ในรูปแบบสื่อออนไลน์หรือฐานการเรียนรู้ใหม่ๆ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน ผลิตสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับฐานการเรียนรู้ ฝึกนักเรียนให้เป็นวิทยากร มีการกำหนดปฏิทินในการใช้แหล่งเรียนตลอดปีการศึกษาและการปรับปรุงฐานการเรียนรู้ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ใช้สื่อออนไลน์ต่างๆ ในการประกอบการเรียนรู้ ใช้พื้นที่ภายในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้หรือการสอดแทรกในกิจกรรมต่างๆ ในการสอนส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมาได้เรียนรู้ครบทุกฐานการเรียนรู้

4.2.5 ผลการสนทนากลุ่มแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ประเด็นที่ 2 การดำเนินการแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ อาจารย์ผู้สอน และครูผู้สอนแต่ละคนให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีดังนี้

K1 ให้ความเห็นว่า... “การมอบหมายให้ครูรับผิดชอบเป็นแกนนำในการนำนักเรียนในการพัฒนาและดูแลสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ภายในโรงเรียน โดยแยกเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความถนัดของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้มีความต่อเนื่องและสามารถเดินได้อย่างสะดวก มีการทำงานอย่างชัดเจน ”

K2 ให้ความเห็นว่า... “นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ พัฒนาแหล่งเรียนโดยการมอบหมายหน้าที่ในการเข้าไปเรียนรู้ รวมถึงการร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางครูผู้สอนได้ออกแบบให้นักเรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดฐานการเรียนรู้ภายในโรงเรียน”

K3 ได้ให้ความเห็นว่า... “นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ มีการกำหนดปฏิทินการใช้แหล่งเรียนรู้ มีการประยุกต์นำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยเหลือในการจัดการ รวมถึงการออกแบบผลงานที่สร้างสรรค์ ผ่านระบบสื่อออนไลน์ รูปแบบดิจิทัลที่เหมาะสมกับสังคม และนักเรียนในปัจจุบัน”

K4 ได้ให้ความเห็นว่า... “มีนักเรียนแกนนำในการเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ ให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบฐานการเรียนรู้ต่างๆ และฝึกการทำงานแบบเป็นทีม มีการประยุกต์นำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยเหลือในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการออกแบบผลงานที่สร้างสรรค์ ผ่านระบบสื่อออนไลน์ ส่งต่อความรู้จากรุ่นพี่ไปสู่รุ่นน้องอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างวิทยากรขึ้นมาทดแทน”

K5 ได้ให้ความเห็นว่า... “มีนักเรียนแกนนำในการเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ ให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบฐานการเรียนรู้ต่างๆ พัฒนาแหล่งเรียนโดยการมอบหมายเป็นกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมให้เป็นวิทยากรทั้งภายนอกและภายในโรงเรียน ส่งต่อความรู้จากรุ่นพี่ไปสู่รุ่นน้องอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างวิทยากรขึ้นมาทดแทน”

K6 ได้ให้ความเห็นว่า... “การทำงานเป็นทีมของนักเรียน มีการศึกษาดูงาน การรวมทีมและการขยายเครือข่ายออกไปเรื่อย มีการกำหนดขอบเขตในการดูแล รวมถึงการจัดประกวดแข่งกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนอย่างสร้างสรรค์ เน้นการทำงานอย่างมีส่วนร่วม”

K7 ได้ให้ความเห็นว่า... “การให้ครูและนักเรียนทำงานร่วมกัน มีการวางแผนในการจัดการอย่างยั่งยืน ครูผู้สอนเป็นหลักในการแนะนำหรือช่วยเหลือนักเรียน โดยให้เป็นผู้ดำเนินการทำกิจกรรมต่างเพื่อสร้างภาวะผู้นำและการเป็นผู้รับผิดชอบฐานการเรียนรู้ต่างๆ”

K8 ได้ให้ความเห็นว่า... “มีการทำงานอย่างชัดเจน ทำงานเป็นระบบ เป็นทีม และทำอย่างต่อเนื่อง การให้นักเรียนเป็นวิทยากรประจำฐานให้มีเวทีในการแสดงออกและการออกกิจกรรมต่างเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่นักเรียน รวมถึงเป็นการเผยแพร่ผลงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง”

K9 ได้ให้ความเห็นว่า... “ให้นักเรียนร่วมกิจกรรมต่างๆ และสร้างนักเรียนขึ้นมาแกนนำในการขับเคลื่อนและรับผิดชอบฐานการเรียนรู้ต่างๆ ภายในโรงเรียนและการส่งต่อความรู้จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้องเป็นวงจรจนครบและทำต่อเนื่องเพื่อให้เกิดคุณลักษณะเรื่อง อยู่อย่างพอเพียง”

สรุปด้านการจัดสภาพแวดล้อม ประเด็นที่ 2 การดำเนินการแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีดังนี้

การมอบหมายให้ครูรับผิดชอบเป็นแกนนำในการนำนักเรียนในการพัฒนาและดูแลสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ภายในโรงเรียน โดยแยกเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความถนัดของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้มีความต่อเนื่องและสามารถเดินได้อย่างสะดวก มีการทำงานอย่างชัดเจน นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ พัฒนาแหล่งเรียนโดยการมอบหมายหน้าที่ในการเข้าไปเรียนรู้ รวมถึงการร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางครูผู้สอนได้ออกแบบให้นักเรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดฐานการเรียนรู้ภายในโรงเรียน มีการประยุกต์นำเทคโนโลยี

เข้าไปช่วยเหลือในการจัดการ รวมถึงการออกแบบผลงานที่สร้างสรรค์ ผ่านระบบสื่อออนไลน์ รูปแบบดิจิทัลที่เหมาะสมกับสังคม ฝึกการทำงานแบบเป็นทีม มีการประยุกต์นำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยเหลือในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการออกแบบผลงานที่สร้างสรรค์ ผ่านระบบสื่อออนไลน์ มีนักเรียนแกนนำในการเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ การส่งต่อความรู้จากรุ่นพี่ไปสู่รุ่นน้องอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างวิทยากรขึ้นมาทดแทน” ส่งเสริมให้เป็นวิทยากรทั้งภายนอกและภายในโรงเรียน ส่งต่อการจัดประกวดแข่งกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนอย่างสร้างสรรค์ ทำต่อเนื่องเพื่อให้เกิดคุณลักษณะเรื่อง อยู่อย่างพอเพียง

4.2.6 ผลการสนทนากลุ่มแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ประเด็นที่ 3 การดำเนินการแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่ง ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ อาจารย์ผู้สอน และครูผู้สอนแต่ละคนให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีดังนี้

K1 ให้ความเห็นว่า... “มีการติดตามกำกับอย่างเป็นระบบและชัดเจน การรายงานจากครูผู้สอนผ่านผู้รับผิดชอบโครงการ ในการนำเสนอให้ฝ่ายบริหารและปรับปรุงแก้ไข กำหนดนโยบายในการใช้แหล่งเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การประชุมแลกเปลี่ยนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้”

K2 ได้ให้ความเห็นว่า... “การทำแบบสอบถามติดตามผลการใช้แผนการเรียนรู้ประจำฐานการเรียนรู้ ในแผนต้องการประเมินผลการใช้ฐานการเรียนรู้ การประเมินความพึงพอใจปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะในฐานการเรียนรู้ หากทำอย่างต่อเนื่องจะทำให้เกิดความยั่งยืนได้”

K3 ให้ความเห็นว่า... “การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินรวมถึงครูผู้สอนในการเปิดผลเพื่อสะท้อนปัญหา หรือความต้องการที่แท้จริงโดยปราศจากอคติ”

K4 ได้ให้ความเห็นว่า... “การกำกับติดตามใช้เทคโนโลยีการเข้ามาช่วยออกแบบกำกับติดตาม การออกแบบอย่างเป็นระบบ มีการพูดคุย แลกเปลี่ยนเพื่อปรับปรุงแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยประเมินจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง”

K5 ได้ให้ความเห็นว่า... “ใช้การสังเกต การดูพฤติกรรมที่เกิดการเปลี่ยน ทั้งก่อนการปรับฐานการเรียนรู้และหลังจากการใช้ฐานการเรียนรู้ว่าเป็นอย่างไรเพื่อพัฒนาและปรับปรุงให้พร้อมใช้งานฐานการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและการกำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตามอย่างชัดเจน”

K6 ได้ให้ความเห็นว่า... “การทำแบบสอบถามติดตามผลการใช้แผนการเรียนรู้ประจำฐานการเรียนรู้ ในแผนต้องการประเมินผลการใช้ฐานการเรียนรู้ การประเมินความพึงพอใจปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะในฐานการเรียนรู้ หากทำอย่างต่อเนื่องจะทำให้เกิดความยั่งยืนได้”

K7 ได้ให้ความเห็นว่า... “การติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง การสร้างเครือข่ายออนไลน์ในการพูดคุย มีการกำหนดให้ผู้บริหารเป็นผู้ติดตาม การเขียนโครงการเพื่อให้ทุกคนเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเพื่อติดตามและตรวจสอบกิจกรรมให้สอดคล้องและทำอย่างต่อเนื่อง การรายงานผลผ่านแบบฟอร์มต่างๆ ตามความเหมาะสม รวมถึงการมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วม”

K8 ได้ให้ความเห็นว่า... “การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆ การแข่งขันเพื่อได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก การนำเสนอผลงานผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ มีการออกนโยบายเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำผลงานต่างๆ การตั้งเป้าในการส่งผลงานต่างๆ ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ ต้องมีแนวทางที่ชัดเจน ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการผลงานที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

K9 ได้ให้ความเห็นว่า... “การติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง การประเมินฐานการเรียนรู้อย่างประจำ มีแผนงานการใช้ฐานการเรียนรู้อย่างชัดเจน ทำงานแบบเป็นทีมและรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจะช่วยให้ฐานการเรียนรู้มีความพร้อมอยู่เสมอ”

สรุปด้านการจัดสภาพแวดล้อม ประเด็นที่ 3 การดำเนินการแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีดังนี้

มีการติดตามกำกับอย่างเป็นระบบและชัดเจน การรายงานจากครูผู้สอนผ่านผู้รับผิดชอบโครงการ ในการนำเสนอให้ฝ่ายบริหารและปรับปรุงแก้ไข กำหนดนโยบายในการใช้แหล่งเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การประชุมแลกเปลี่ยนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินรวมถึงครูผู้สอนในการเปิดผลเพื่อสะท้อนปัญหา หรือความต้องการที่แท้จริงโดยปราศจากอคติ ใช้เทคโนโลยีการเข้ามาช่วยออกแบบกำกับติดตาม การออกแบบอย่างเป็นระบบ โดยประเมินจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ใช้การสังเกต การดูพฤติกรรมที่เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งก่อนการปรับฐานการเรียนรู้และหลังจากการใช้ฐานการเรียนรู้ว่าเป็นอย่างไรเพื่อพัฒนาและปรับปรุงให้พร้อมใช้งานฐานการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและการกำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตามอย่างชัดเจน ในแผนต้องการประเมินผลการใช้ฐานการเรียนรู้ การประเมินความพึงพอใจ ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะในฐานการเรียนรู้ ติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง การสร้างเครือข่ายออนไลน์ในการพูดคุย การมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆ การนำเสนอผลงานผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ มีการออกนโยบายเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำผลงานต่างๆ การตั้งเป้าในการส่งผลงานต่างๆ ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ ต้องมีแนวทางที่ชัดเจน ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการผลงานที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.7 ผลการสนทนากลุ่มแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พบว่า ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ประเด็นที่ 1 การดำเนินการแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่ง ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ อาจารย์ผู้สอน และครูผู้สอน แต่ละคนให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามีดังนี้

K1 ให้ความเห็นว่า... “เราต้องค้นหาโรงเรียนที่สนใจ และการทำสัญญาร่วมมือกัน การวางแผนช่วยเหลือด้านต่างๆ เช่นการทำแผนการเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ต่างๆ เราต้องเลือกและเข้าไปพัฒนา”

K2 ให้ความเห็นว่า... “การสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนที่สนใจและการทำแบบเป็นระบบเพื่อพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน โดยมีแนวคิดการพัฒนาเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจ สิ่งสำคัญการเปิดโอกาสและการพัฒนาโรงเรียนโดยมีเป้าหมายเดียวกัน”

K3 ได้ให้ความเห็นว่า... “โรงเรียนต้นแบบต้องมีประสบการณ์ในการทำงาน ค้นหาโรงเรียนที่สนใจเข้าร่วม ร่วมกันพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเหมาะสมและพัฒนาอย่างรอบด้าน”

K4 ได้ให้ความเห็นว่า... “การสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนที่สนใจและการทำแบบเป็นทีมเพื่อพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน การใช้เทคโนโลยีช่วยการขับเคลื่อน พุดคุยแลกเปลี่ยนและสร้างโมเดลในการเป็นการตัวอย่างให้กับโรงเรียนอื่นที่สนใจ”

K5 ได้ให้ความเห็นว่า... “มีเป้าหมายคือการเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการออกแบบให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่เขาตั้งไว้ มีภาพการทำงานเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างชัดเจน การสร้างห้องที่ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนา การพัฒนาพื้นที่ตามบริบทของโรงเรียน มีการใช้สื่อออนไลน์ เพื่อตอบสนองการพัฒนาในปัจจุบัน มีการเชิญชวนและสมัครเข้ามาเป็นเครือข่ายร่วมกัน มีการทำแผน ปฏิทินการวางแผนการทำงานร่วมกัน”

K6 ได้ให้ความเห็นว่า... “การทำงานแบบเป็นทีม สร้างเครือข่ายแบบยั่งยืน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นตัวอย่างที่ดีในการเป็นผู้นำและช่วยเหลือโรงเรียนที่สนใจอย่างต่อเนื่อง และทำงานอย่างเป็นระบบมีการกำหนดปฏิทินในการปฏิบัติ รวมถึงการตรวจอย่างเนื่อง”

K7 ได้ให้ความเห็นว่า... “การทำงานแบบเป็นทีม การทำตามเกณฑ์การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สิ่งสำคัญคือการทำอย่างต่อเนื่อง และสร้างเครือข่ายองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

K8 ได้ให้ความเห็นว่า... “การหาเป้าหมายในการพัฒนาร่วมกัน การทำตามเกณฑ์ การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาสถานศึกษาที่สนใจเป็นสถานศึกษาพอเพียง”

K9 ได้ให้ความเห็นว่า... “มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาร่วมกัน การทำตามเกณฑ์การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างเครือข่ายและขยายผลไปยังสถานอื่นหรือให้การช่วยเหลือตามบริบทของโรงเรียนที่สามารถช่วยเหลือได้

สรุปด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ประเด็นที่ 1 การดำเนินการแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามีดังนี้

เราต้องค้นหาโรงเรียนที่สนใจ และการทำสัญญาร่วมมือกัน การวางแผนช่วยเหลือด้านต่างๆ เช่น การทำแผนการเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ต่างๆ เราต้องเลือกและเข้าไปพัฒนาการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนที่สนใจและการทำอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน โดยมีแนวคิดการพัฒนาเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจ สิ่งสำคัญการเปิดโอกาสและการพัฒนาโรงเรียนโดยมีเป้าหมายเดียวกันนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเหมาะสมและพัฒนาอย่างรอบด้าน พุดคุย แลกเปลี่ยนและสร้างโมเดลในการเป็นการตัวอย่างให้กับโรงเรียนอื่นที่สนใจ มีการออกแบบให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การพัฒนาพื้นที่ตามบริบทของโรงเรียน มีการใช้สื่อออนไลน์เพื่อตอบสนองการพัฒนาในปัจจุบัน มีการเชิญชวนและสมัครเข้ามาเป็นเครือข่ายร่วมกัน มีการทำแผน ปฏิทินการวางแผนการทำงานร่วมกัน

4.2.8 ผลการสนทนากลุ่มแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พบว่า ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ประเด็นที่ 2 การดำเนินการแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ อาจารย์ผู้สอน และครูผู้สอน แต่ละคนให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามีดังนี้

K1 ให้ความเห็นว่า... “การสร้างภาพที่ชัดเจนของโรงเรียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้สนใจและการออกแบบผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นกับโรงเรียน เป็นแนวคิด วิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการจัดออกแบบและพัฒนาโรงเรียน ต้องมีภาพการทำงานที่ชัดเจน การออกแบบต้องเหมาะสมตามบริบท โดยทุกพื้นที่ต้องเดินการสอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน ผู้ปกครองรับรู้รับทราบอย่างต่อเนื่อง แล้วภายนอกจะเข้ามามีส่วนร่วม”

K2 ได้ให้ความเห็นว่า... “ชุมชนรับรู้ ผู้ปกครองให้ความสนใจ การได้รับการช่วยเหลือจากทุกภาคส่วน ชุมชนเป็นส่วนสำคัญ มีการวางแผนในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การสร้างเผยแพร่นวัตกรรม การเป็นผู้ให้ความรู้แก่องค์กรอื่นที่สนใจ ผู้บริหารสร้างภาพลักษณ์เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน”

K3 ได้ให้ความเห็นว่า... “เพิ่มข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล หรือสื่อออนไลน์เพื่อเพิ่มช่องทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างเครือข่ายในการพัฒนาและมีรูปการทำงานที่ชัดเจน จะส่งภาพลักษณ์ที่จะเกิดขึ้นจากการทำงาน จะทำให้เกิดการยอมรับจากภายนอก”

K4 ได้ให้ความเห็นว่า... “เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน การประชาสัมพันธ์ให้องค์กรภายนอก ชุมชน ผู้ปกครองได้รับทราบร่วมถึงการขอความช่วยเหลือจากองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงในการขับเคลื่อนหรือผลักดันจนประสบความสำเร็จ”

K5 ได้ให้ความเห็นว่า... “การประเมินตามเกณฑ์ ตามขั้นตอน การพัฒนาต้องทำอย่างต่อเนื่อง เกิดการยอมรับจากทุกภาคส่วนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยทำอย่างเป็นระบบ ชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรต่างๆ ได้รับการรับรู้ จากสื่อออนไลน์ต่างๆ ที่ช่วยประชาสัมพันธ์ให้รับรู้และเกิดการยอมรับการออกไปนำเสนอผลงานกับชุมชนใกล้เคียงตามงานหรือกิจกรรมต่างๆ”

K6 ได้ให้ความเห็นว่า... “การทำงานแบบเป็นทีม การให้ภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและสร้างความเชื่อมั่นให้กับทีมแกนนำในการขับเคลื่อน เพื่อเสริมสร้างการทำงานอย่างยั่งยืน ออกแบบ แก้ไขปัญหา และพัฒนาร่วมกันเป็นปัจจัยสำคัญของการขับเคลื่อน หากชุมชนยอมรับและให้การช่วยเหลือจะช่วยทำให้เกิดความยั่งยืนกับโรงเรียนต่อไป”

K7 ได้ให้ความเห็นว่า... “การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆ การแข่งขันเพื่อได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก การนำเสนอผลงานผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ มีการออกนโยบายเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำผลงานต่างๆ การตั้งเป้าในการส่งผลงานต่างๆ ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ ต้องมีแนวทางที่ชัดเจน ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการผลงานที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

K8 ได้ให้ความเห็นว่า... “การพูดคุยแลกเปลี่ยนกับชุมชน การสร้างภาพลักษณ์ที่ชัดเจน การทำงานอย่างเป็นระบบสะท้อนตัวตนในการทำงานของโรงเรียนจนเกิดการยอมรับ เป็นผู้รู้จริงสามารถตอบคำถามหรือปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ รวมถึงการมีส่วนร่วมจากทุกๆ ภาคส่วน”

K9 ได้ให้ความเห็นว่า... “การสร้างเครือข่ายภายในและภายนอกโรงเรียน มีการทำงานอย่างแท้จริง มีการเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยน หรือเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่อง สร้างเครือข่ายในการขยายผลและการส่งต่อความรู้ไปยัง ชุมชน ผู้ปกครอง หรือองค์กรต่างๆ ที่สนใจ”

สรุปด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ประเด็นที่ 2 การดำเนินการแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีดังนี้

การสร้างภาพที่ชัดเจนของโรงเรียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้สนใจและการออกแบบผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นกับโรงเรียน เป็นแนวคิด วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ในการจัดออกแบบและพัฒนาโรงเรียน ต้องมีภาพการทำงานที่ชัดเจน การออกแบบต้องเหมาะสมตามบริบท โดยทุกพื้นที่ต้องเดินการสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประชาสัมพันธ์ให้ ชุมชน ผู้ปกครองรับรู้รับทราบอย่างต่อเนื่อง การได้รับการช่วยเหลือจากทุกภาคส่วน ชุมชนเป็นส่วนสำคัญ มีการวางแผนในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การสร้างเผยแพร่ นวัตกรรม การเป็นผู้ให้ความรู้แก่องค์กรอื่นที่สนใจ เพิ่มข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล หรือสื่อออนไลน์เพื่อเพิ่มช่องทางในการเผยแพร่ เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน การประเมินตามเกณฑ์ตามขั้นตอน การพัฒนาต้องทำอย่างต่อเนื่อง เกิดการยอมรับจากทุกภาคส่วนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยทำอย่างเป็นระบบ การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆ การแข่งขันเพื่อได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก มีการออกนโยบายเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำผลงานต่างๆ การตั้งเป้าในการส่งผลงานต่างๆ ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ

4.2.9 ผลการสนทนากลุ่มแนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พบว่า ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ประเด็นที่ 3 การดำเนินการแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ อาจารย์ผู้สอน และครูผู้สอน แต่ละคนให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามีดังนี้

K1 ให้ความเห็นว่า... “มีการติดตามกำกับอย่างเป็นระบบและ การออกแบบ การเรียนรู้ การทำฐานการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนอย่างยั่งยืนและการทำตามเป้าหมายที่ได้กำหนด และวางแผนด้วยกัน สิ่งสำคัญคือการดำเนินการตามเป้าหมายแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป้าหมายของโรงเรียนที่เราไปพัฒนาเกิดความสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้”

K2 ให้ความเห็นว่า... “มีการติดตามกำกับอย่างเป็นระบบ การกำหนดเวลา หรือ ปฏิทินการพัฒนาร่วมกัน ทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร เต็มใจ เต็มที่ในการช่วยขับเคลื่อน รวมถึง การทำฐานการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนอย่างยั่งยืน”

K3 ได้ให้ความเห็นว่า... “มีการพูดคุยกันอย่างต่อเนื่อง การทดสอบถามอย่างเป็น กัลยาณมิตร การทำงานร่วมกันอย่างมีแบบแผนและการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยจัดเก็บข้อมูลและการพัฒนางานที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนสู่การเป็นสถานศึกษาพอเพียง”

K4 ได้ให้ความเห็นว่า... “ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม การติดตามสอบถาม การทำตามตัวชี้วัดหรือเกณฑ์ที่กำหนด กำหนดการวางแผนติดตาม กำหนดเวลา และดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน”

K5 ได้ให้ความเห็นว่า... “การทำแบบสอบถามติดตามผลการใช้แผนการเรียนรู้ ประจําฐานการเรียนรู้ ในแผนต้องการประเมินผลการใช้ฐานการเรียนรู้ การประเมินความพึงพอใจ ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะในฐานการเรียนรู้ หากทำอย่างต่อเนื่องจะทำให้เกิดความยั่งยืนได้”

K6 ได้ให้ความเห็นว่า... “การติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง การสร้างเครือข่ายออนไลน์ในการพูดคุย มีการกำหนดให้ผู้บริหารเป็นผู้ติดตาม การเขียนโครงการเพื่อให้ทุกคนเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเพื่อติดตามและตรวจสอบกิจกรรมให้สอดคล้องและทำอย่างต่อเนื่อง การรายงานผลผ่านแบบฟอร์มต่างๆ ตามความเหมาะสม รวมถึงการมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วม”

K7 ได้ให้ความเห็นว่า... “การติดตามมีการกำหนดตัวชี้วัดอย่างชัดเจน การวางแผนรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สะดวกต่อการติดตาม การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบ ทำงานแบบเป็นทีม แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและสร้างพัฒนาโรงเรียนตามสภาพและบริบทโดยผู้บริหารลงมาตรวจสอบและติดตามอย่างเป็นรูปธรรม”

K8 ได้ให้ความเห็นว่า... “การพูดคุยแลกเปลี่ยนกับโรงเรียนที่สนใจอย่างต่อเนื่อง มีผลงานหรือตัวอย่างในการเป็นแบบอย่าง ติดตาม ตรวจสอบ ตามตัวชี้วัด สร้างความเชื่อมั่นให้กับโรงเรียนที่ไปช่วยพัฒนา และมีการสร้างการรับรู้ร่วมกันทั้งสองเรียน สังเกต สอบถาม วางแผนร่วมกัน โดยพัฒนาในแบบภาพรวมและจุดต่างๆ ที่สำคัญเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย”

K9 ได้ให้ความเห็นว่า... “วางแผน ออกแบบ พัฒนาร่วมกัน มีการแบบอย่างติดตาม ตรวจสอบ ตามตัวชี้วัด และช่วยแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และทำต่อเนื่องมีการสรุป รายงานผลเป็นระยะๆ เพื่อช่วยเติมเต็มและแก้ไขปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้นรวมถึงสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนที่สนใจเป็นสถานศึกษาพอเพียง เช่น ช่วยกันหาจุดเด่นของโรงเรียน แก้ไขปัญหาจุดด้อยของโรงเรียนเป็นต้น”

สรุปด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ประเด็นที่ 3 การดำเนินการแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีดังนี้

มีการติดตามกำกับอย่างเป็นระบบและ การออกแบบการเรียนรู้ การทำฐานการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนอย่างยั่งยืนและการทำตามเป้าหมายที่ได้กำหนดและวางแผนด้วยกัน สิ่งสำคัญคือการดำเนินการตามเป้าหมายแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป้าหมายของโรงเรียนที่เราไปพัฒนาเกิดความสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ การกำหนดเวลา หรือปฏิทินการพัฒนาร่วมกัน

ทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร เต็มใจ เต็มที่ในการช่วยขับเคลื่อน รวมถึงการทำฐานการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนอย่างยั่งยืนการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย จัดเก็บข้อมูลและการพัฒนางานที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนสู่การเป็นสถานศึกษาพอเพียง ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม การติดตามสอบถาม การทำตามตัวชี้วัดหรือเกณฑ์ที่กำหนด กำหนดการวางแผนติดตาม กำหนดเวลา และดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน การสร้างเครือข่ายออนไลน์ในการ การเขียนโครงการเพื่อให้ทุกคนเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเพื่อติดตามและตรวจสอบกิจกรรมให้สอดคล้องและทำอย่างต่อเนื่อง การรายงานผลผ่านแบบฟอร์มต่างๆ ตามความเหมาะสม รวมถึงการมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วม

4.3 สรุปผลจากการดำเนินสนทนากลุ่ม

จากการสนทนากลุ่มดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปเพื่อนำเสนอแนวทางบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอำเภอวังน้อย ได้ดังนี้

1. ด้านบุคลากร

การมอบหมายนโยบายให้ชัดเจนสู่แผนงานของโรงเรียน พัฒนาความรู้ของครูผู้สอนและพัฒนาให้เป็นแกนนำให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรมอบหมายให้ครอบคลุมและนำเทคโนโลยีมาช่วยในการขับเคลื่อนและติดตามผล โดยมีการทำงานแบบเป็นทีม เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีการพัฒนาเครือข่าย มีเครื่องมือในการวัดผลและการติดตาม มีรางวัลหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติการ จัดการเรียนการสอนลงต้องมีแผนบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมี จัดทำโครงการแบบต่อเนื่อง วางแผนโครงการในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว การพูดคุยในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนร่วมกัน สร้างความศรัทธาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ออกแบบกิจกรรม พัฒนาครูแกนนำให้เป็นครูแกนนำครบทุกคน มีการสร้างนักเรียนแกนนำ การจัดอบรมนักเรียนแกนนำ มีการถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน เน้นกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วม มีกิจกรรมที่ตอบสนองนักเรียนอย่างหลากหลาย กิจกรรมเหมาะกับบริบทของโรงเรียน การขยายผลการสร้างเครือข่าย การประชาสัมพันธ์การผลิตสื่อออนไลน์สอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ภายในโรงเรียนตามบริบทของโรงเรียน กิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนต้องมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็งและการรวมกลุ่มของโรงเรียนที่แนวคิดเดียวกันในการพัฒนาและต่อยอด การส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดมุมต่างๆ ภายในโรงเรียนรวมถึงการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

การออกแบบภาพรวมของโรงเรียน การออกแบบให้เกิดความสวยงามและมีประโยชน์ มีการวางแผน การออกแบบแหล่งเรียนรู้ มอบหมายให้ครูรับผิดชอบตามบริบทของโรงเรียน มีการทำงานเป็นทีม การวางวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การใช้ผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบพื้นที่โดยอาศัยความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนเพื่อตอบสนองความต้องการอย่างถูกต้อง การวางแผนในการออกแบบระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว การใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและช่วยพัฒนา งาน นำเสนอฐานการเรียนรู้ในรูปแบบสื่อออนไลน์หรือฐานการเรียนรู้ใหม่ๆ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน ผลิตรายการการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับฐานการเรียนรู้ ฝึกนักเรียนให้เรียนเป็นวิทยากร มีการกำหนดปฏิทินในการใช้แหล่งเรียนตลอดปีการศึกษา การปรับปรุงฐานการเรียนรู้ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมาได้เรียนรู้ครบทุกฐานการเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้มีความต่อเนื่องและสามารถเดินได้อย่างสะดวก มีการทำงานอย่างชัดเจน นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ มีการประยุกต์นำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยเหลือในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการออกแบบผลงานที่สร้างสรรค์ ผ่านระบบสื่อออนไลน์ มีนักเรียนแกนนำในการเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ ส่งต่อความรู้จากรุ่นพี่ไปสู่รุ่นน้องอย่างต่อเนื่อง เป็นวิทยากรทั้งภายนอกและภายในโรงเรียน มีการติดตามกำกับอย่างเป็นระบบและชัดเจน กำหนดนโยบายในการใช้แหล่งเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประเมินจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ใช้การสังเกตทั้งก่อนการปรับฐานการเรียนรู้และหลังจากการใช้ฐานการเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายออนไลน์ในการพูดคุย การมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆ การนำเสนอผลงานผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ มีการออกนโยบายเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำผลงานต่างๆ การตั้งเป้าในการส่งผลงานต่างๆ ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ

3. ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

เราต้องค้นหาโรงเรียนที่สนใจ และการทำสัญญาร่วมมือกัน การวางแผนช่วยเหลือด้านต่างๆ ต้องเลือกและเข้าไปพัฒนาการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนที่สนใจและการทำแบบเป็นระบบเพื่อพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน โดยมีแนวคิดการพัฒนาเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาอย่างต่อเนื่องจนบรรลุเป้าหมายที่ สิ่งสำคัญการเปิดโอกาสและการพัฒนาโรงเรียนโดยมีเป้าหมายเดียวกัน นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเกิดการพัฒนาที่เหมาะสมและพัฒนาอย่างรอบด้าน พูดคุยแลกเปลี่ยนและสร้างโมเดลในการเป็นการตัวอย่างให้กับโรงเรียนอื่นที่สนใจ การพัฒนาตามบริบทของโรงเรียน ใช้สื่อออนไลน์ เพื่อตอบสนองการพัฒนาในปัจจุบัน มีการเชิญชวนและสมัครเข้ามาเป็นเครือข่ายร่วมกัน มีปฏิทินการวางแผนการทำงานร่วมกัน การสร้างภาพที่ชัดเจนของโรงเรียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้สนใจและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นกับโรงเรียน พัฒนาโรงเรียนต้องมีภาพการทำงานที่ชัดเจน การออกแบบต้องเหมาะสม โดยทุกพื้นที่ต้องเดินการ

สอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประชาสัมพันธ์ให้ ชุมชน ผู้ปกครองรับทราบอย่างต่อเนื่อง การสร้างเผยแพร่ นวัตกรรม เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน การประเมินตามเกณฑ์ ตามขั้นตอน การตั้งเป้าในการส่งผลงานต่างๆ ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ การติดตามกำกับอย่างเป็นระบบและ การออกแบบการเรียนรู้ การทำฐานการเรียนรู้ สิ่งสำคัญคือการดำเนินการตามเป้าหมายแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป้าหมายของโรงเรียนที่เราไปพัฒนาเกิดความสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร เต็มที่ในการช่วยขับเคลื่อน การทำฐานการเรียนรู้ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม การสร้างเครือข่ายออนไลน์ให้ทุกคนเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเพื่อติดตามและตรวจสอบกิจกรรมให้สอดคล้องและทำอย่างต่อเนื่อง การรายงานผลผ่านแบบฟอร์มต่างๆ ตามความเหมาะสม รวมถึงการมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วม

ตอนที่ 5 ผลการประเมินคุณภาพของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ผลการประเมินคุณภาพของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร แสดงได้ดังตารางที่ 14-17

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาของโรงเรียน โดยรวม

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. ด้านบุคลากร	4.62	0.32	มากที่สุด	4.52	0.29	มากที่สุด	4.58	0.29	มากที่สุด
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	4.58	0.47	มากที่สุด	4.60	0.53	มากที่สุด	4.53	0.49	มากที่สุด
3. ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก	4.53	0.39	มากที่สุด	4.37	0.67	มากที่สุด	4.60	0.40	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.58	0.34	มากที่สุด	4.50	0.42	มากที่สุด	4.57	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 14 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมดังนี้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับการประเมินสูงสุดคือ ด้านความสอดคล้อง ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.34$) รองลงมาคือ ด้านความเป็นไปได้ ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.35$) และด้านความเหมาะสม ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.42$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสอดคล้อง ขั้นตอนในการปฏิบัติงานของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านบุคลากร ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.32$) รองลงมาคือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.39$) น้อยที่สุดคือ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.39$) ด้านความเหมาะสมพบว่า ขั้นตอนที่มีความเป็นไปได้สูงสุดในการปฏิบัติงานของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.53$) รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.29$) ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.67$) ตามลำดับ และด้านความเป็นไปได้ โดยขั้นตอนที่มีความเป็นไปได้สูงสุดในการปฏิบัติงานของ

แนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.40$) รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.29$) และด้านการจัดสภาพแวดล้อม ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.49$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน ด้านบุคลากร

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. เน้นการพัฒนาครูให้เป็นแกนนำในทุกกลุ่มสาระโดยใช้เทคโนโลยีในการช่วยเหลือและติดตามผล	4.43	0.63	มาก	4.53	0.68	มากที่สุด	4.57	0.57	มากที่สุด
2. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งครู นักเรียน และผู้ปกครอง	4.60	0.5	มากที่สุด	4.57	0.68	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด
3. นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการในทุกกิจกรรมและการจัดการเรียนการสอน	4.60	0.56	มากที่สุด	4.63	0.72	มากที่สุด	4.57	0.73	มากที่สุด
4. มีเครื่องมือในการวัดผลและติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	4.57	0.57	มากที่สุด	4.30	0.53	มาก	4.60	0.72	มากที่สุด
5. สร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล	4.63	0.56	มากที่สุด	4.57	0.68	มากที่สุด	4.57	0.63	มากที่สุด
6. สร้างสื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	4.60	0.56	มากที่สุด	4.70	0.60	มากที่สุด	4.43	0.82	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
7. มีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอเพื่อปรับปรุงแผนงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์	4.57	0.63	มากที่สุด	4.37	0.81	มาก	4.53	0.73	มากที่สุด
8. วางแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน มีตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลได้ และกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม	4.70	0.53	มากที่สุด	4.20	0.41	มาก	4.57	0.73	มากที่สุด
9. พัฒนานักเรียนให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ	4.77	0.43	มากที่สุด	4.63	0.67	มากที่สุด	4.67	0.66	มากที่สุด
10. สร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างให้ครูและนักเรียนได้นำเสนอไอเดียใหม่ๆ	4.70	0.47	มากที่สุด	4.70	0.53	มากที่สุด	4.73	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.62	0.32	มากที่สุด	4.52	0.29	มากที่สุด	4.58	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 แสดงว่า การประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนด้านบุคลากร พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสอดคล้อง ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.32$) รองลงมาคือ ความเป็นไปได้ ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.29$) และด้านความเหมาะสม ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.29$) เมื่อพิจารณารายข้อ สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านความสอดคล้อง ข้อที่มีค่าความสอดคล้องสูงสุดคือ พัฒนานักเรียนให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.43$) รองลงมาคือ วางแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน มีตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลได้ และกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.53$) สร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างให้ครูและนักเรียนได้นำเสนอไอเดียใหม่ๆ ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.47$)

และสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.56$) ตามลำดับ

ด้านความเหมาะสม ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ สร้างสื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.60$) สร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างให้ครูและนักเรียนได้นำเสนอไอเดียใหม่ๆ ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.53$) รองลงมาคือ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการในทุกกิจกรรมและการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.72$) พัฒนานักเรียนให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.67$) และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งครู นักเรียน และผู้ปกครอง ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.68$) สร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.68$) ตามลำดับ

ด้านความเป็นไปได้ ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดคือ สร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างให้ครูและนักเรียนได้นำเสนอไอเดียใหม่ๆ ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.58$) รองลงมาคือ พัฒนานักเรียนให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.66$) และมีเครื่องมือในการวัดผลและติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.72$)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสอดคล้อง ความเหมาะสม และ
ความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการศึกษาของโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปล ผล	μ	σ	แปล ผล	μ	σ	แปล ผล
1. การออกแบบต้องสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน	4.57	0.57	มากที่สุด	4.60	0.62	มากที่สุด	4.40	0.72	มาก
2. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการออกแบบและพัฒนา	4.57	0.63	มากที่สุด	4.37	0.81	มาก	4.47	0.68	มาก
3. นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและความน่าสนใจ ของแหล่งเรียนรู้	4.53	0.68	มากที่สุด	4.63	0.67	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด
4. สร้างฐานการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเชื่อมโยงกัน	4.47	0.73	มาก	4.40	0.50	มาก	4.50	0.73	มาก
5. ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้เรียนที่ ค้นคว้าและเป็นวิทยากรประจำ ฐานการเรียนรู้	4.57	0.63	มากที่สุด	4.33	0.84	มาก	4.63	0.61	มากที่สุด
6. มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้	4.47	0.78	มาก	4.57	0.63	มากที่สุด	4.33	0.80	มาก
7. สร้างเครือข่ายกับหน่วยงาน ภายนอกเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.53	0.68	มากที่สุด	4.27	0.78	มาก	4.47	0.73	มาก
8. สร้างแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองความสนใจที่แตกต่าง ของนักเรียน	4.63	0.61	มากที่สุด	4.33	0.55	มาก	4.53	0.78	มากที่สุด
9. นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสร้างสรรค์ สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเข้าถึง ง่าย	4.60	0.62	มากที่สุด	4.57	0.73	มากที่สุด	4.60	0.67	มากที่สุด

ตารางที่ 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปล ผล	μ	σ	แปล ผล	μ	σ	แปล ผล
10. ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการประเมินผล เช่น แบบสอบถาม การสังเกต การวิเคราะห์ผลงาน	4.60	0.62	มากที่สุด	4.60	0.56	มากที่สุด	4.67	0.61	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.58	0.47	มากที่สุด	4.60	0.53	มากที่สุด	4.53	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 แสดงว่า การประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนด้านการจัดสภาพแวดล้อม พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความเหมาะสม ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.53$) รองลงมาคือ ด้านความสอดคล้อง ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.47$) และความเป็นไปได้ ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.49$) เมื่อพิจารณารายชื่อ สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านความสอดคล้อง ข้อที่มีค่าความสอดคล้องสูงที่สุดคือ สร้างแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความสนใจที่แตกต่างของนักเรียน ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) รองลงมาคือนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเข้าถึงง่าย ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการประเมินผล เช่น แบบสอบถาม การสังเกต การวิเคราะห์ผลงาน ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) และการออกแบบต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.57$) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการออกแบบและพัฒนา ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.63$) ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้เรียนที่ค้นคว้าและเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.63$) ตามลำดับ

ด้านความเหมาะสม ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าสนใจของแหล่งเรียนรู้ ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.67$) รองลงมาคือ การออกแบบต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการประเมินผล เช่นแบบสอบถาม การสังเกต การวิเคราะห์ผลงาน ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.56$) และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ ($\mu = 4.57$,

$\sigma = 0.63$) นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเข้าถึงง่าย ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.73$) ตามลำดับ

ด้านความเป็นไปได้ ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดคือ ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการประเมินผล เช่นแบบสอบถาม การสังเกต การวิเคราะห์ผลงาน ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.61$) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้เรียนที่ค้นคว้า และเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) และนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเข้าถึงง่าย ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.67$) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาของโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
			แปล			แปล			แปล
	μ	σ	ผล	μ	σ	ผล	μ	σ	ผล
1. สร้างเครือข่ายโรงเรียนที่สนใจพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.37	0.67	มาก	4.37	0.72	มาก	4.47	0.57	มาก
2. ช่วยเหลือและพัฒนาโรงเรียนในเครือข่ายให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	4.47	0.63	มาก	4.47	0.73	มาก	4.20	0.76	มาก
3. ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและการเรียนรู้ที่ยั่งยืน	4.50	0.68	มาก	4.57	0.77	มากที่สุด	4.47	0.73	มาก
4. สร้างความสัมพันธ์และทำความเข้าใจกับโรงเรียนเป้าหมาย	4.43	0.68	มาก	4.23	0.57	มาก	4.47	0.82	มาก
5. ออกแบบแผนการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	4.43	0.73	มาก	4.57	0.63	มากที่สุด	4.40	0.72	มาก
6. ใช้เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูลและติดตามผล	4.60	0.56	มากที่สุด	4.47	0.78	มาก	4.27	0.87	มาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปล ผล	μ	σ	แปล ผล	μ	σ	แปล ผล
7. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง โรงเรียน	4.50	0.68	มาก	4.17	0.83	มาก	4.40	0.72	มาก
8. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ในการพัฒนา	4.63	0.61	มากที่สุด	4.40	0.50	มาก	4.50	0.78	มาก
9. ประเมินผลการดำเนินงาน อย่างสม่ำเสมอ	4.63	0.61	มากที่สุด	4.43	0.82	มาก	4.53	0.78	มากที่สุด
10. ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของ โครงการและการดำเนินงาน	4.70	0.47	มากที่สุด	4.37	0.81	มาก	4.73	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.53	0.39	มากที่สุด	4.37	0.67	มาก	4.60	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 แสดงว่า การประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเป็นไปได้ ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.40$) รองลงมาคือ ด้านความสอดคล้อง ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.39$) และด้านความเหมาะสม ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณารายชื่อ สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านความสอดคล้อง ข้อที่มีค่าความสอดคล้องสูงที่สุดคือ ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของ โครงการและการดำเนินงาน ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.47$) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ในการพัฒนา ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) ประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) และใช้เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูลและติดตามผล ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.56$) ตามลำดับ

ด้านความเหมาะสม ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและ การเรียนรู้ที่ยั่งยืน ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.77$) ออกแบบแผนการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.63$) รองลงมาคือ ใช้เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูลและติดตามผล ($\mu = 4.47$,

$\sigma = 0.78$) ช่วยเหลือและพัฒนาโรงเรียนในเครือข่ายให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.73$) และประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.82$) ตามลำดับ

ด้านความเป็นไปได้ ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดคือ ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของโครงการและการดำเนินงาน ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.58$) รองลงมาคือ ประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.78$) และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.78$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา แนวทาง และประเมินคุณภาพของ แนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ประชากรและ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้สอนและ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียน มัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 คน โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด ครูผู้สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 294 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 คน โดยเก็บ รวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ที่ระดับ 1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ นำไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค ซึ่งได้ ค่าความเชื่อมั่น 0.806 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งโดยตรงและเก็บ แบบสอบถามด้วยตนเอง 205 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มา วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) หาค่าเฉลี่ย ร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 สภาพของการพัฒนาศูนย์ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 ปัญหา ของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ซึ่งพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และเชี่ยวชาญ ด้านการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับเรื่องสภาพและปัญหาของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร แบ่งออกเป็น 3 ด้าน 1. ด้านบุคลากร 2. ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ 3. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก นำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำมาสรุปข้อมูลเพื่อนำไปสู่การประเมินแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยใช้แบบประเมินคุณภาพ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร สหวิทยาเขตชากังราว พบว่า

1.1 สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร สหวิทยาเขตชากังราว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านบุคลากร รองลงมาได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก และด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสรุปได้ดังนี้

1.1.1 ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการมอบหมายการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน และ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำกับติดตามการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาในออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน และรายการที่มีการดำเนินงานค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ผู้บริหาร

สถานศึกษามีการควบคุมพัฒนาสถานศึกษาสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

1.1.2 ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบ การใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูทำสื่อประกอบการเรียนรู้ประจำแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง และรายการที่มีการดำเนินงานค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ให้แก่ครู ในการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม

1.1.3 ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานช่วยเหลือให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ และผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับเครือข่ายการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหน่วยงานภายนอก ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานการใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และรายการที่มีการดำเนินงานค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์

1.2 ปัญหาการการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตซากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า

1.2.1 ด้านบุคลากร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่พบปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรก

ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูแกนนำทุกคนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งเสริมให้นักเรียนแกนนำทุกคนเป็นหลักในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษายังไม่ครอบคลุม และผู้บริหารสถานศึกษา

สนับสนุนครูแกนนำทุกคนเผยแพร่นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีเกี่ยวกับการจัดเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง

1.2.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่พบปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูปรับปรุงแก้ไข แผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้หรือฐานกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ยังไม่ต่อเนื่อง รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น และผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ครูและนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง

1.2.3 ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่พบปัญหามากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการจนได้รับการยอมรับและความร่วมมือ จากหน่วยงานต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่หน่วยงานภายนอกยังไม่ต่อเนื่อง และผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง

2. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์ ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จากการทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่าแตกต่างกันจำนวน 1 คู่ ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี

2.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์ ด้านความสัมพันธ์กับ

หน่วยงานภายนอก จากการทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่าแตกต่างกันจำนวน 2 คู่ ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี และ 5-10 ปี กับ มากกว่า 10 ปี

2.3 ผลการทดสอบความแปรปรวนสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมพบว่ามีความไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานข้อที่ว่า สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร มีความแตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานมีความแตกต่างกัน

3. การหาแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า การหาแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ดังนี้

3.1 ด้านบุคลากร การมอบหมายนโยบายให้ชัดเจนสู่แผนงานของโรงเรียน พัฒนาความรู้ของครูผู้สอนและพัฒนาให้เป็นแกนนำให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรมอบหมายให้ครอบคลุมและนำเทคโนโลยีมาช่วยในการขับเคลื่อนและติดตามผล โดยมีการทำงานแบบเป็นทีม เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีการพัฒนาเครือข่าย มีเครื่องมือในการวัดผลและการติดตาม มีรางวัลหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนลงต้องมีแผนบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมี จัดทำโครงการแบบต่อเนื่อง วางแผนโครงการในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว การพูดคุยในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนร่วมกัน สร้างความศรัทธาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ออกแบบกิจกรรม พัฒนาครูแกนนำให้เป็นครูแกนนำครบทุกคน มีการสร้างนักเรียนแกนนำ การจัดอบรมนักเรียนแกนนำ มีการถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน เน้นกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วม มีกิจกรรมที่ตอบสนองนักเรียนอย่างหลากหลาย กิจกรรมเหมาะกับบริบทของโรงเรียน การขยายผลการสร้างเครือข่าย การประชาสัมพันธ์การผลิตสื่อออนไลน์สอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ภายในโรงเรียนตามบริบทของโรงเรียนกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนต้องมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็งและการรวมกลุ่มของโรงเรียนที่แนวคิดเดียวกันในการพัฒนาและต่อยอด การส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมตามหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจ การจัดมุมต่างๆ ภายในโรงเรียนรวมถึงการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

3.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม การออกแบบภาพรวมของโรงเรียน การออกแบบให้เกิดความสวยงามและมีประโยชน์ มีการวางแผน การออกแบบแหล่งเรียนรู้ มอบหมายให้ครูรับผิดชอบตามบริบทของโรงเรียน มีการทำงานเป็นทีม การวางวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การใช้ผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบพื้นที่โดยอาศัยความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนเพื่อตอบสนองความต้องการอย่างถูกต้อง การวางแผนในการออกแบบระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว การใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและช่วยพัฒนางาน นำเสนอฐานการเรียนรู้ในรูปแบบสื่อออนไลน์หรือฐานการเรียนรู้ใหม่ๆ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน ผลิตสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับฐานการเรียนรู้ ฝึกนักเรียนให้เรียนเป็นวิทยากร มีการกำหนดปฏิทินในการใช้แหล่งเรียนตลอดปีการศึกษา การปรับปรุงฐานการเรียนรู้ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้ครบทุกฐานการเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้มีความต่อเนื่องและสามารถเดินได้อย่างสะดวก มีการทำงานอย่างชัดเจน นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ มีการประยุกต์นำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยเหลือในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการออกแบบผลงานที่สร้างสรรค์ ผ่านระบบสื่อออนไลน์ มีนักเรียนแกนนำในการเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ ส่งต่อความรู้จากรุ่นพี่ไปสู่รุ่นน้องอย่างต่อเนื่อง เป็นวิทยากรทั้งภายนอกและภายในโรงเรียน มีการติดตามกำกับอย่างเป็นระบบและชัดเจน กำหนดนโยบายในการใช้แหล่งเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประเมินจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ใช้การสังเกตทั้งก่อนการปรับฐานการเรียนรู้และหลังจากการใช้ฐานการเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายออนไลน์ในการพูดคุย การมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆ การนำเสนอผลงานผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ มีการออกนโยบายเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำผลงานต่างๆ การตั้งเป้าในการส่งผลงานต่างๆ ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ

3.3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก เราต้องค้นหาโรงเรียนที่สนใจ และการทำสัญญาร่วมมือกัน การวางแผนช่วยเหลือด้านต่างๆ ต้องเลือกและเข้าไปพัฒนาการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนที่สนใจและการทำแบบเป็นระบบเพื่อพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน โดยมีแนวคิดการพัฒนาเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาอย่างต่อเนื่องจนบรรลุเป้าหมายที่ สิ่งสำคัญการเปิดโอกาสและการพัฒนาโรงเรียนโดยมีเป้าหมายเดียวกัน นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเกิดการพัฒนาอย่างเหมาะสมและพัฒนาอย่างรอบด้าน พูดคุยแลกเปลี่ยนและสร้างโมเดลในการเป็นตัวอย่างให้กับโรงเรียนอื่นที่สนใจ การพัฒนาตามบริบทของโรงเรียน ใช้สื่อออนไลน์เพื่อตอบสนองการพัฒนาในปัจจุบัน มีการเชิญชวนและสมัครเข้ามาเป็นเครือข่ายร่วมกัน มีปฏิทินการวางแผนการทำงานร่วมกัน การสร้างภาพที่ชัดเจนของโรงเรียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้สนใจ

และผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นกับโรงเรียน พัฒนาโรงเรียนต้องมีภาพการทำงานที่ชัดเจน การออกแบบต้องเหมาะสม โดยทุกพื้นที่ต้องเดินการสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประชาสัมพันธ์ให้ ชุมชน ผู้ปกครองรับทราบอย่างต่อเนื่อง การสร้างเผยแพร่ นวัตกรรม เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน การประเมินตามเกณฑ์ ตามขั้นตอน การตั้งเป้าในการส่งผลงานต่างๆ ทั้งระดับเขตพื้นที่ การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ การติดตามกำกับอย่างเป็นระบบและ การออกแบบการเรียนรู้ การทำฐานการเรียนรู้ สิ่งสำคัญคือการดำเนินการตามเป้าหมายแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป้าหมายของโรงเรียนที่เราไปพัฒนาเกิดความสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร เต็มที่ในการช่วยขับเคลื่อน การทำฐานการเรียนรู้ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม การสร้างเครือข่ายออนไลน์ให้ทุกคนเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเพื่อติดตามและตรวจสอบกิจกรรมให้สอดคล้องและทำอย่างต่อเนื่อง การรายงานผลผ่านแบบฟอร์มต่างๆ ตามความเหมาะสม รวมถึงการมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วม

4. การประเมินแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า ด้านที่มีระดับการประเมินสูงสุดคือ ด้านความเหมาะสม รองลงมาคือ ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเหมาะสม ขั้นตอนในการปฏิบัติงานของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ที่มีความเหมาะสมสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านบุคลากร รองลงมาคือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ด้านความเป็นไปได้พบว่า ขั้นตอนที่มีความเป็นไปได้สูงสุดในการปฏิบัติงานของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ตามลำดับ และด้านความเป็นประโยชน์ โดยข้อที่มีความเป็นประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก รองลงมาคือด้านบุคลากร และด้านการจัดสภาพแวดล้อม ตามลำดับ

4.1 บุคลากร ด้านความเหมาะสม ข้อที่มีค่าความเหมาะสมสูงที่สุดคือ พัฒนานักเรียนให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ รองลงมาคือ วางแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน มีตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลได้ และกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม สร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างให้ครูและ

นักเรียนได้นำเสนอไอเดียใหม่ๆ และสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล ตามลำดับ ด้านความเป็นไปได้ ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดคือ สร้างสื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างให้ครูและนักเรียนได้นำเสนอไอเดียใหม่ๆ รองลงมาคือ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการในทุกกิจกรรม และการจัดการเรียนการสอน พัฒนานักเรียนให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งครู นักเรียน และผู้ปกครอง สร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยาย ตามลำดับ ด้านความเป็นประโยชน์ ข้อที่มีความเป็นประโยชน์มากที่สุดคือ สร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างให้ครูและนักเรียนได้นำเสนอไอเดียใหม่ๆ รองลงมาคือ พัฒนานักเรียนให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ และมีเครื่องมือในการวัดผลและติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

4.2 การจัดสภาพแวดล้อม ด้านความเหมาะสม ข้อที่มีค่าความเหมาะสมสูงที่สุดคือ สร้างแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความสนใจที่แตกต่างของนักเรียน รองลงมาคือ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเข้าถึงง่าย ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการประเมินผล เช่น แบบสอบถาม การสังเกต การวิเคราะห์ผลงาน และการออกแบบต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการออกแบบและพัฒนา ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้เรียนที่ค้นคว้า และเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ ตามลำดับ ด้านความเป็นไปได้ ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดคือ นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าสนใจของแหล่งเรียนรู้ รองลงมาคือ การออกแบบต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการประเมินผล เช่น แบบสอบถาม การสังเกต การวิเคราะห์ผลงาน และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเข้าถึงง่าย ตามลำดับ ด้านความเป็นประโยชน์ ข้อที่มีความเป็นประโยชน์มากที่สุดคือ ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการประเมินผล เช่น แบบสอบถาม การสังเกต การวิเคราะห์ผลงาน รองลงมาคือ ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้เรียนที่ค้นคว้า และเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเข้าถึงง่าย ตามลำดับ

4.3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ด้านความเหมาะสม ข้อที่มีค่าความเหมาะสมสูงที่สุดคือ ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของโครงการและการดำเนินงาน รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และใช้เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูลและติดตามผล ตามลำดับ ด้านความเป็นไปได้ ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดคือ ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ออกแบบแผนการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน รองลงมาคือ ใช้เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูลและติดตามผล ช่วยเหลือและพัฒนา

โรงเรียนในเครือข่ายให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอตามลำดับ ด้านความเป็นประโยชน์ ข้อที่มีความเป็นประโยชน์มากที่สุดคือ ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของโครงการและการดำเนินงาน รองลงมาคือ ประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า

1. สภาพและปัญหาของการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็น

ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า

1.1 สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การขับเคลื่อนนโยบายเขตพื้นที่การศึกษาในการผลักดันเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ไปสู่โรงเรียนต่างๆ อย่างต่อเนื่องและได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ในการขับเคลื่อนไปสู่โรงเรียน โดยมีครูเป็นแกนนำในการพัฒนาและขับเคลื่อนในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2566) ได้ยึดแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาในการพัฒนาประเทศและแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 กระทรวงศึกษาธิการได้มุ่งเน้นในการจัดทำนโยบายการจัดการศึกษาให้เข้ากันกับนโยบายของรัฐบาลซึ่งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องหนึ่งที่เป็นนโยบายสำคัญในการจัดการศึกษาและอยู่ในแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยอยู่ในพันธกิจ พัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัย และสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ได้มีพันธกิจสำคัญสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ในการมุ่งเน้นพัฒนาสถานศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีจุดเน้นอยู่ในนโยบายที่ 3 ด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษา ระบุว่าจุดเน้นที่ 1 น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ส่งเสริมให้นักเรียน ครู ผู้บริหาร

และบุคลากรทางการศึกษาเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพรักในสถาบันหลักของชาติ ภูมิใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่นภูมิใจในความเป็นไทย ซึ่งโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตซากังราว จำนวน 8 โรงเรียน ได้ผ่านการเป็นสถานศึกษาพอเพียงครบทั้งหมด ทำให้เห็นว่าการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและพร้อมที่จะเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภารัตน์ นาคี (2560, หน้า 103) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีสูงสุดคือ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ รองลงมาคือ ด้านพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทาสี สืออ่อน (2564, หน้า 96) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจัดการเรียนการสอน โดยสามารถเป็นสถานศึกษาแกนนำของเครือข่ายขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิวัฒน์ ทิพย์จักร (2566, หน้า 63-4) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์ การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

1.1.1 ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษา

ในการมอบหมายการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างความสัมพันธ์กับครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน รวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษาในการร่วมกันออกแบบแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและการพัฒนาแบบร่วมมือกันจะทำให้การดำเนินเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา สืออ่อน (2564, หน้า 96) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างความสัมพันธ์กับครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา และถ่ายทอดประสบการณ์การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษา ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิวัฒน์ ทิพย์จักร (2566, หน้า 64) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรศักดิ์ ชิตเชื้อ (2565, หน้า 121) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยสถานศึกษามีรูปแบบและกระบวนการการพัฒนาบุคลากรภายในสถานศึกษาให้เป็นผู้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย ประกอบด้วย 1) ผลการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา คือ สถานศึกษามีบุคลากรภายในสถานศึกษาที่มีองค์ความรู้ทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้สามารถเป็นต้นแบบของครูแกนนำในการขับเคลื่อนและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กระบวนการจัดการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม 2) ปัญหาและอุปสรรคของ

การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา คือ สถานศึกษามีแผนงานการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ที่หลากหลายด้านตามนโยบายและความต้องการของบุคลากร ทำให้การบริหารจัดการการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษามีการดำเนินการได้ไม่ดีเท่าที่ควร ประกอบกับค่านิยมในเชิงกระบวนการ คิดว่าองค์ความรู้ทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถหาได้ทั่วไป ทำให้การพัฒนาองค์ความรู้ ทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรไม่ได้เป็นนโยบายหรือประเด็นที่สำคัญ และ 3) ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ปัญหาการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา คือ สถานศึกษา ควรมีแผนงานการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาที่หลากหลายและมุ่งส่งเสริมให้มีความสอดคล้องกับ การพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการบริหารจัดการทรัพยากรสนับสนุนอื่น ที่เกี่ยวข้องให้เพียงพอต่อการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา

1.1.2 ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน การใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการวางแผน การจัดการ เพื่อให้ครูและนักเรียนมีการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ต่างๆ ในการ จัดการเรียนและร่วมกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เหมาะสม ตามบริบทของโรงเรียน และการร่วมกันพัฒนาของชุมชน ผู้ปกครองและเครือข่ายคณะกรรมการ สถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา สีสอน (2564, หน้า 96) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนา สถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการ เรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจัดการเรียนการสอน มีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้หรือ ฐานกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและชุมชน หรือ หน่วยงานอื่น ได้ใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน การดูแล รักษาและพัฒนา อาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญลักษณ์ ทับภู (2564, หน้า 100) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในอำเภอ สรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหาร จัดการสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการประสาน สัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม การเรียนรู้ และสร้างเสริมคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียนในครั้งต่อไป รองลงมาคือ วางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การดำเนินงานตามแผนการบริหาร จัดการงบประมาณของ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.3 ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงาน ช่วยเหลือให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

เป็นสถานศึกษาแกนนำและผู้บริหารมีการประสานการสร้างเครือข่ายและการช่วยเหลือสถานศึกษา อื่นที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน อบรมต่างๆ ติดตามผลและร่วมกันพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนสถานศึกษา อื่นที่สนใจประสบความสำเร็จและทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรศักดิ์ จิตเชื้อ (2565, หน้า 122) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์

การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

สถานศึกษาดำเนินงานของสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพ สถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)

มีผลลัพธ์ที่ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย 1) ผลที่เกิดจากสถานศึกษามีคุณลักษณะ

ของสถานศึกษาพอเพียง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง บุคลากรของสถานศึกษาและ

นักเรียนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาพอเพียง

ที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก ชุมชน และองค์กรต่างๆ มีระบบการบริหารจัดการ

สถานศึกษาที่ครอบคลุมและมีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ 2) ปัญหาและอุปสรรค

ของผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จปัจจุบันของสถานศึกษา คือ สถานศึกษามีรูปแบบการบริหารจัดการ

สถานศึกษาที่ค่อนข้างตายตัวและชัดเจน ไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควรในการน้อมนำหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ภายในสถานศึกษา ส่งผลให้ผลลัพธ์และความสำเร็จตามเป้าหมาย

ของการดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียงดำเนินไปได้อย่างล่าช้า และ 3) ข้อเสนอแนะและแนวทาง

การแก้ปัญหาของผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จปัจจุบันของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาควรมีรูปแบบ

แนวทางในการพัฒนาผลลัพธ์และความสำเร็จของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเสริมสร้างและ

สนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัด

การศึกษาอย่างแท้จริงและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา สืออ่อน (2564, หน้า 97) ได้ทำวิจัยเรื่อง

แนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นสถานศึกษาแกนนำของ เครือข่ายขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับ

การยอมรับและความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่หน่วยงานภายนอกและสถานศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตซากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นรายด้าน ดังนี้

1.2.1 ด้านบุคลากร เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่พบปัญหามากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูแกนนำทุกคนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้ต้องพัฒนาอย่างรอบด้านและครบถ้วนซึ่งปัญหาที่พบอาจเกิดจากการโยกย้ายของผู้บริหารทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่องและการร่วมมือของคณาภายในสถานศึกษาที่ต้องร่วมกันพัฒนาอย่างเป็นระบบและมีรูปแบบการทำงานที่ชัดเจนและเป้าหมายจะนำไปสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัญญลักษณ์ ทับภู (2564, หน้า 99) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในอำเภอสรนครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การดำเนินการกำกับติดตามผลการจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิตของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ ขยายผลเผยแพร่ผลการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การนำผลการติดตามมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนา แผนงาน โครงการที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิตของบุคลากร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา สืออ่อน (2564, หน้า 93) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ด้านบุคลากร ข้อที่มีค่าความถี่ปัญหา 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ยังขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษายังขาดการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และลำดับสุดท้ายได้แก่ ครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้ประจำฐานเรียนรู้ไม่มีความถนัดในการส่งเสริมการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชารินทร์ ลาฤทธิ์ (2563, หน้า 112) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงาน สถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการดำเนินงานสถานศึกษา พอเพียงของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา มีการดำเนินงานต่ำที่สุด อันดับที่ 1 คือ การขยายผล เผยแพร่ผลการดำเนินชีวิต การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันดับที่ 2 คือ การนำผล การติดตามมาปรับปรุงพัฒนา การดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนิน ชีวิต การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันดับที่ 3 คือ การจัดกิจกรรม ส่งเสริมการดำเนินชีวิต การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากร ของสถานศึกษา

1.2.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่พบปัญหามากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูปรับปรุงแก้ไข แผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ หรือ ฐานกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และมีสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ยังไม่ต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการทำงานจะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารอย่างต่อเนื่องและมีโครงการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทุกปีการศึกษา รวมถึงการรายงานและการปรับปรุงให้มีความพร้อมในการจัดการ เรียนอยู่เสมอ ซึ่งการพัฒนาปรับปรุงต้องใช้งบประมาณที่เหมาะสมและการใช้บุคคลที่มีความสามารถ เหมาะกับงานที่จะได้รับมอบหมายในการจัดการแหล่งเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา สืออ่อน (2564, หน้า 93) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทาง กายภาพ ข้อที่มีค่าความถี่ปัญหา 3 อันดับแรกได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการชุมชนหรือหน่วยงาน อื่นได้ใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแล รักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการแสดง แผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้หรือฐานกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้าน การศึกษาในสถานศึกษาและมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เช่น สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย ยังไม่ต่อเนื่อง และลำดับสุดท้ายได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลบุคลากรในสถานศึกษา สามารถเป็นวิทยากรอธิบายการใช้ ประโยชน์จากแหล่ง/ฐาน/ กิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างถูกต้องและชัดเจนยังไม่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชารินทร์ ลาฤทธิ์ (2563, หน้า 111) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษา

พอเพียงของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการดำเนินงานต่ำที่สุด อันดับที่ 1 คือ การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน อันดับที่ 2 คือ การบริหารจัดการอาคาร สถานที่ ในสถานศึกษาที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันดับที่ 3 คือ การนำผลการติดตามมาพัฒนา ปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิวัฒน์ ทิพย์จักร (2566, หน้า 68) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน รองลงมาคือ มีหน่วยการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2.3 ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่พบปัญหามากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง ยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารต้องติดตามอย่างต่อเนื่องและการวางแผนต้องร่วมกันอย่างจริงจังและมีปฏิทินในการทำงานร่วมมือเพื่อพัฒนาไปสู่เป้าหมายตามที่ได้ตกลงไว้ร่วมกัน สิ่งสำคัญคือ การให้ครูผู้สอนเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียน ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้และชุมชน เพื่อให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนไปสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา สืออ่อน (2564, หน้า 94) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงด้านการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ข้อที่มีค่าความถี่
ปัญหา 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการเป็นสถานศึกษาแกนนำของเครือข่าย
ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษายังไม่ต่อเนื่อง รองลงมาได้แก่ สถานศึกษา
มีการดำเนินการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็น
สถานศึกษาพอเพียงได้ยังไม่ต่อเนื่อง และลำดับสุดท้ายได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนให้ได้รับ
การยอมรับและความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สู่หน่วยงานภายนอกยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น และสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ สรศักดิ์ ชิตเชื้อ (2565, หน้า 122) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษา
พอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลลัพธ์/
ภาพความสำเร็จ สถานศึกษาดำเนินงานของสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพ สถานศึกษาแบบอย่าง
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษา
พอเพียง) มีผลลัพธ์ที่ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย 1) ผลที่เกิดจากสถานศึกษา
มีคุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง บุคลากรของ
สถานศึกษาและนักเรียนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ สถานศึกษาเป็น
สถานศึกษาพอเพียงที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก ชุมชน และองค์กรต่างๆ มีระบบ
การบริหารจัดการสถานศึกษาที่ครอบคลุมและมีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
2) ปัญหาและอุปสรรคของผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จปัจจุบันของสถานศึกษา คือ สถานศึกษามี
รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ค่อนข้างตายตัวและชัดเจน ไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควรในการ
น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ภายในสถานศึกษา ส่งผลให้ผลลัพธ์และ
ความสำเร็จตามเป้าหมายของการดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียงดำเนินไปได้อย่างล่าช้า และ
3) ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ปัญหาของผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จปัจจุบันของสถานศึกษา คือ
สถานศึกษาควรมีรูปแบบ แนวทางในการพัฒนาผลลัพธ์และความสำเร็จของสถานศึกษาอย่างเป็น
รูปธรรม โดยมุ่งเสริมสร้างและสนับสนุนการสร้างความตระหนักในการน้อมนำหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

2. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่
การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ประสพการณ์ในการทำงาน พบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็น
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์ จากการทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละช่วงของกลุ่มอายุอาจจะมีแนวคิดแตกต่างกันขึ้นอยู่กับบริบทและความพร้อมของโรงเรียนในการบริหารจัดการและความต้องการของผู้บริหารที่มีแนวคิดการบริหารแตกต่างกัน หรือเป้าหมายทิศทางการของโรงเรียนที่ผู้บริหารจะขับเคลื่อนโรงเรียนไปสู่เป้าหมายตามที่ตัวเองกำหนดไว้ตามแผนพัฒนาสถานศึกษาตลอดเวลาที่ได้เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่สังกัดอยู่ในโรงเรียนนั้นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิญญลักษณ์ ทับภู (2564, หน้า 103) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหา การบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันย่อมวิเคราะห์ปัญหาแตกต่างกัน ส่งผลให้การบริหารงานและการปฏิบัติงาน มีทัศนคติที่แตกต่างกัน บุคคลที่เพิ่งปฏิบัติงานใหม่หรือมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานทำให้มีทัศนคติในการมองปัญหามากกว่าบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี เพราะบุคคลนี้มีประสบการณ์ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน มีความพร้อมในการพัฒนาตนเองให้ทันต่อสถานการณ์และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อาจมีประสบการณ์ในการทำงานที่มากสามารถแก้ไข ปัญหาได้ด้วยตนเองจึงมีทัศนคติในการมองที่แตกต่างจากบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุนทร จงเพียร (2556, หน้า 71) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงจำแนกตามประสบการณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2.3 ผลการทดสอบความแปรปรวนสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมพบว่ามีค่าไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานข้อที่ว่า สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร และมีความแตกต่างกันจำแนกตามประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เป็นนโยบายการขับเคลื่อนจากรัฐบาลที่ต้องการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้กับทุกโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนมีการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการกำกับติดตาม จากกระทรวงศึกษาธิการ กำกับติดตามจากเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสนับสนุนทุกโรงเรียนอย่างเท่าเทียม และต่อเนื่องเพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิวัฒน์ ทิพย์จักร (2566, หน้า 70) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ประสพการณ์การทำงานแตกต่างกันความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงรายไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารงานหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และหน้าที่ต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย ที่มีประสพการณ์ทำงานมากมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ การสอนงานให้กับผู้มีประสพการณ์ทำงานน้อย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนางานร่วมกัน

3. การหาแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกั๊วราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า การหาแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกั๊วราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ดังนี้

3.1 ด้านบุคลากร การมอบหมายนโยบายให้ชัดเจนสู่แผนงานของโรงเรียน พัฒนาความรู้ของครูผู้สอนและพัฒนาให้เป็นแกนนำให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครอบคลุมและนำเทคโนโลยีมาช่วยในการขับเคลื่อนและติดตามผล โดยมีการทำงานแบบเป็นทีม เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีการพัฒนาเครือข่าย มีเครื่องมือในการวัดผลและการติดตาม มีรางวัลหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนลงต้องมีแผนบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการจัดทำโครงการแบบต่อเนื่อง วางแผนโครงการในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว การพูดคุยในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนร่วมกัน สร้างความศรัทธาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ออกแบบกิจกรรม พัฒนาครูแกนนำให้เป็นครูแกนนำครบทุกคน มีการสร้างนักเรียนแกนนำ การจัดอบรมนักเรียนแกนนำ มีการถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน เน้นกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วม มีกิจกรรมที่ตอบสนองนักเรียนอย่างหลากหลาย กิจกรรมเหมาะกับบริบทของโรงเรียน การขยายผลการสร้างเครือข่าย การประชาสัมพันธ์การผลิตสื่อออนไลน์สอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ภายในโรงเรียนตามบริบทของโรงเรียน กิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนต้องมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็งและการรวมกลุ่มของโรงเรียนที่แนวคิดเดียวกันในการพัฒนาและต่อยอด การส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมตามหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจ การจัดมุมต่างๆ ภายในโรงเรียนรวมถึงการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร ต้องมอบหมายนโยบาย การพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการ ตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงาน การพูดคุย การให้รางวัลหรือแรงจูงใจในการทำงาน สร้างความศรัทธาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ออกแบบกิจกรรม พัฒนาครูแกนนำ การสร้างนักเรียนแกนนำ นักเรียนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน มีกิจกรรมหลากหลาย เหมาะสมบริบทของโรงเรียน การสร้างเครือข่ายและการประชาสัมพันธ์ไปสู่ภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา สืออ่อน (2564, หน้า 99) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ด้านบุคลากร พบว่า แนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรมีการจัดทำ แผนงาน / โครงการ / กิจกรรม ที่ชัดเจน มีการกำหนดแนวทาง กลไก เพื่อขับเคลื่อนความรู้ ความเข้าใจ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามุ่งสร้างความรู้ ความเข้าใจสามารถถ่ายทอดความรู้ สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้ จนเป็นที่ยอมรับและสามารถเป็นที่พึ่งของชุมชน และมีการใช้สื่อที่หลากหลายให้เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยสถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนงานระยะยาว ระยะสั้น ต้องมีการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน และใช้สื่อเทคโนโลยีในการเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินกิจกรรม อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องมีแผนงานการดำเนินงาน ไว้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรศักดิ์ ชิตเชื้อ (2565, หน้า 124) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีแนวทางคือ วางแผนและออกแบบการดำเนินการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาแบบองค์รวมในรูปแบบเชิงบูรณาการทางกระบวนการ ด้วยการใช้แนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษามุ่งสร้างความทั่วถึงและให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร มีการสรรหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างค่านิยมที่ดี ส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรเห็นความสำคัญในการพัฒนาตนเอง และประเมินผลการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิวัฒน์ ทิพย์จักร (2566, หน้า 64) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของ สถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ของบุคลากร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชารินทร์ ลาฤทธิ์ (2563, หน้า 112) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการดำเนินงานต่ำที่สุด อันดับที่ 1 คือ การขยายผล เผยแพร่ผลการดำเนินชีวิต การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันดับที่ 2 คือ การนำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนา การดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิต การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันดับที่ 3 คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิต การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษาและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรรัตน์ มาตย์แท่น (2564, หน้า 158) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการบูรณาการการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริม การพัฒนาตนเอง การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดี

3.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม การออกแบบภาพรวมของโรงเรียน การออกแบบให้เกิดความสวยงามและมีประโยชน์ มีการวางแผน การออกแบบแหล่งเรียนรู้ มอบหมายให้ครูรับผิดชอบตามบริบทของโรงเรียน มีการทำงานเป็นทีม การวางวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การใช้ผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบพื้นที่โดยอาศัยความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนเพื่อตอบสนองความต้องการอย่างถูกต้อง การวางแผนในการออกแบบระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว การใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและช่วยพัฒนางาน นำเสนอฐานการเรียนรู้ในรูปแบบสื่อออนไลน์หรือฐานการเรียนรู้ใหม่ๆ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน ผลิตภัณฑ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับฐานการเรียนรู้ ฝึกนักเรียนให้เรียนเป็นวิทยากร มีการกำหนดปฏิทินในการใช้แหล่งเรียนตลอดปี

การศึกษา การปรับปรุงฐานการเรียนรู้ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมาได้เรียนรู้ครบทุกฐานการเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้มีความต่อเนื่องและสามารถเดินได้อย่างสะดวก มีการทำงานอย่างชัดเจน นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ มีการประยุกต์นำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยเหลือในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการออกแบบผลงานที่สร้างสรรค์ ผ่านระบบสื่อออนไลน์ มีนักเรียนแกนนำในการเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ ส่งต่อความรู้จากรุ่นพี่ไปสู่รุ่นน้องอย่างต่อเนื่อง เป็นวิทยากรทั้งภายนอกและภายในโรงเรียน มีการติดตามกำกับอย่างเป็นระบบและชัดเจน กำหนดนโยบายในการใช้แหล่งเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประเมินจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ใช้การสังเกตทั้งก่อนการปรับปรุงฐานการเรียนรู้และหลังจากการใช้ฐานการเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายออนไลน์ในการพูดคุย การมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆ การนำเสนอผลงานผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ มีการออกนโยบายเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำผลงานต่างๆ การตั้งเป้าในการส่งผลงานต่างๆทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การออกแบบอาคารสถานที่ ต้องมีความเหมาะสม สะดวกใช้งานได้ง่าย ปลอดภัย ตอบโจทย์ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีการวางแผนการทำงาน การฝึกให้นักเรียนเป็นวิทยากร การปรับปรุงฐานการเรียนรู้ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ นำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยเพื่อให้ความสะดวก คล่องตัวและการพัฒนาให้ดียิ่งอย่างต่อเนื่อง และการนำเสนอผลงานแหล่งเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ในการประชาสัมพันธ์ไปยังสื่อออนไลน์ต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศารัตน์ มาตย์แท่น (2564, หน้า 158) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย โครงการกิจกรรมนำสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนเน้นความร่วมมือ และเครือข่ายการพัฒนาทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา สืออ่อน (2564, หน้า 99) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรมีการกำหนดพื้นที่แหล่งเรียนรู้ให้ชัดเจนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และกำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากร โดยมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลจากผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ควรให้ชุมชนหรือตัวแทนหน่วยงานในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ วางแผน ดำเนินงาน การติดตาม และประเมินผลของกิจกรรม เพื่อความยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในการนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการวางแผนการบูรณาการจัดการเรียนรู้ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน และประเมินผล การเรียนรู้ของฐานการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาอาจเป็น เพราะว่า แหล่งเรียนรู้ควรมีการกำหนดบทบาทผู้รับผิดชอบ แนวทาง

การพัฒนา ต่อเติมเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอและควรได้รับการประเมินผลกิจกรรม เพื่อนำมาพัฒนาต่อไป

3.3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก เราต้องค้นหาโรงเรียนที่สนใจ และการทำสัญญาร่วมมือกันการวางแผนช่วยเหลือด้านต่างๆ ต้องเลือกและเข้าไปพัฒนาการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนที่สนใจและการทำแบบเป็นระบบเพื่อพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน โดยมีแนวคิดการพัฒนาเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาอย่างต่อเนื่องจนบรรลุเป้าหมายที่ สิ่งสำคัญการเปิดโอกาสและการพัฒนาโรงเรียนโดยมีเป้าหมายเดียวกัน นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเหมาะสมและพัฒนาอย่างรอบด้าน พุดคุยแลกเปลี่ยนและสร้างโมเดลในการเป็นการตัวอย่างให้กับโรงเรียนอื่นที่สนใจ การพัฒนาตามบริบทของโรงเรียน ใช้สื่อออนไลน์เพื่อตอบสนองการพัฒนาในปัจจุบัน มีการเชิญชวนและสมัครเข้ามาเป็นเครือข่ายร่วมกัน มีปฏิทินการวางแผนการทำงานร่วมกัน การสร้างภาพที่ชัดเจนของโรงเรียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้สนใจและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นกับโรงเรียน พัฒนาโรงเรียนต้องมีภาพการทำงานที่ชัดเจน การออกแบบต้องเหมาะสม โดยทุกพื้นที่ต้องเดินการสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประชาสัมพันธ์ให้ ชุมชน ผู้ปกครองรับทราบอย่างต่อเนื่อง การสร้างเผยแพร่ นวัตกรรม เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน การประเมินตามเกณฑ์ ตามขั้นตอน การตั้งเป้าหมายในการส่งผลงานต่างๆ ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัดรวมถึงระดับประเทศ การติดตามกำกับอย่างเป็นระบบและการออกแบบการเรียนรู้ การทำฐานการเรียนรู้ สิ่งสำคัญคือการดำเนินการตามเป้าหมายแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป้าหมายของโรงเรียนที่เราไปพัฒนาเกิดความสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร เติบโตในการช่วยขับเคลื่อน การทำฐานการเรียนรู้ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม การสร้างเครือข่ายออนไลน์ให้ทุกคนเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเพื่อติดตามและตรวจสอบกิจกรรมให้สอดคล้องและทำอย่างต่อเนื่อง การรายงานผลผ่านแบบฟอร์มต่างๆ ตามความเหมาะสม รวมถึงการมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาร่วมมือต้องเริ่มจากค้นหาโรงเรียนที่สนใจและพัฒนาแบบร่วมมือกัน มีการวางแผนเป้าหมายอย่างชัดเจน การพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ มีปฏิทินการทำงาน การสร้างเป้าหมายที่ชัดเจนที่จะเกิดขึ้นกับโรงเรียนของเรา มีการติดตามอย่างเป็นระบบ การประชาสัมพันธ์ให้ ชุมชน ผู้ปกครองรับทราบอย่างต่อเนื่อง และสร้างฐานการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน และเดินไปสู่เป้าหมายจนสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา สืออ่อน (2564, หน้า 99) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก พบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา ควรมีแหล่งเรียนรู้ ภายในชุมชน เพื่อสร้างความรู้

การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาร่วมกัน และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน และประชาสัมพันธ์สู่หน่วยงานภายนอกอย่างสม่ำเสมอเพื่อการยอมรับของชุมชน สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมหารือร่วมกับตัวแทนชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางการเป็นแม่ข่ายสนับสนุนการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะชุมชนในพื้นที่เป็นสำคัญในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและภายในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรศักดิ์ ชิตเชื้อ (2565, หน้า 124) ได้ทำวิจัยเรื่องแนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มีแนวทางคือ การพัฒนาผลลัพธ์และความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นการสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมกำหนดให้เป็นนโยบายการขับเคลื่อนที่สำคัญ สร้างจุดเด่นให้กับสถานศึกษาตามบริบท บุคลากรภายในสถานศึกษามีการดำเนินชีวิตประจำวันและปฏิบัติหน้าที่ของตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้เรียน และประเมินผลผลลัพธ์ และภาพความสำเร็จของสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารการจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศารัตน์ มาตย์แท่น (2564, หน้า 159) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ควรติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและตัวชี้วัด จัดนิทรรศการหรือเผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน ยกย่อง เชิดชูเกียรติบุคคลตัวอย่าง ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

4. การประเมินแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตซากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า ด้านที่มีระดับการประเมินสูงสุด คือ ด้านความเหมาะสม รองลงมาคือ ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเหมาะสม ขั้นตอนในการปฏิบัติงานของแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตซากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ที่มีความเหมาะสมสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านบุคลากร รองลงมาคือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ด้านความเป็นไปได้พบว่า ขั้นตอนที่มีความเป็นไปได้อย่างสูงในการปฏิบัติงานของแนวทางพัฒนา

ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษารองเรียน สหวิทยาเขต
 ชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดคือ
 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ตามลำดับ
 และด้านความเป็นประโยชน์ โดยข้อที่มีความเป็นประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานของแนวทางพัฒนา
 ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษารองเรียน สหวิทยาเขต
 ชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดคือ
 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก รองลงมาคือ ด้านบุคลากร และด้านการจัดสภาพแวดล้อม
 ตามลำดับ

4.1 บุคลากร ด้านความเหมาะสม ข้อที่มีค่าความเหมาะสมสูงที่สุดคือ พัฒนานักเรียน
 ให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ด้านความเป็นไปได้ ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดคือ
 สร้างสื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างให้ครูและ
 นักเรียนได้นำเสนอไอเดียใหม่ๆ ด้านความเป็นประโยชน์ ข้อที่มีความเป็นประโยชน์มากที่สุดคือ
 สร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างให้ครูและนักเรียนได้นำเสนอไอเดียใหม่ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า
 การพัฒนานักเรียนแกนนำจะช่วยให้เกิดความยั่งยืนในการส่งต่อความไปยังรุ่นต่อไป ที่เข้ามามี
 ส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโรงเรียน ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมีส่วนร่วมในการพัฒนาและเผยแพร่
 ผลงานของโรงเรียนที่ดีเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและประชาสัมพันธ์ให้กับบุคคลภายนอกที่สนใจได้
 รับทราบ รวมถึงการให้โอกาสครูและนักเรียนได้นำเสนอผลงานหรือสร้างผลงานใหม่ๆ ที่เหมาะกับ
 ยุคสมัยในปัจจุบันเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนของโลกและสังคมในอนาคตต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัย
 ของ อรรวรรณ แก้วพรหม (2565, หน้า 84) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานหลักปรัชญาของ
 เศรษฐกิจพอเพียงตามนโยบายสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาเชิงรุกใหญ่
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการ
 ดำเนินงานรูปแบบมีความเป็นไปได้มีความเหมาะสม มีความเป็นประโยชน์ โดยในด้านบุคลากร
 กระบวนการวางแผนในการบริหารจัดการศึกษาเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษามีทิศทางใน
 การพัฒนาที่ชัดเจน โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพบริบทของโรงเรียน วิเคราะห์หลักสูตร และจัดประชุม
 เพื่อกำหนดแนวทางดำเนินงาน จากนั้นมีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานเพื่อให้แต่ละฝ่ายรับผิดชอบ
 หน้าที่ของตนเอง รวมถึงการจัดอบรม สัมมนา และสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง
 เมื่อวางแผนแล้ว สถานศึกษาจะต้องกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนการปฏิบัติงาน
 ให้เป็นระบบ รวมถึงการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาและ
 ให้ความเห็นชอบ จากนั้นจึงนำไปสู่การดำเนินการจริง โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น
 กิจกรรมแนะแนว ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และการบำเพ็ญประโยชน์
 นอกจากนี้ยังมีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม และหลักคำสอนทางศาสนา เพื่อให้การจัด

การศึกษาสอดคล้องกับบริบทของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญอร สวรรภาณจน์ (2559, หน้า 118) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในแต่ละฐานการเรียนรู้มีความเพียงพอและมีความเหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างดี แต่ความรู้ในส่วนของกิจกรรมแต่ละฐานมีไม่เพียงพอแก้ไข โดยการศึกษาข้อมูลของกิจกรรมแต่ละฐานเพิ่มเติมโดยการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต ได้เชิญวิทยากรและปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนในแต่ละฐาน ส่วนกิจกรรมมวงชาวสดใส่ใส่ใจการออมบุคลากรมีจำนวนเพียงพอและมีความเหมาะสมโดยได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานธนาคารโรงเรียนจากเจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน สาขาคลองขลุง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ สันติเลฆงษ์ (2565, หน้า 213) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารงานบุคคล การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริงทุกข้อ ดังนี้ มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการประชุม/อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ มีการส่งเสริมให้บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ หลักการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอและมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา

4.2 การจัดสภาพแวดล้อม ด้านความเหมาะสม ข้อที่มีค่าความเหมาะสมสูงที่สุดคือ สร้างแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความสนใจที่แตกต่างของนักเรียน ด้านความเป็นไปได้ ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดคือ นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าสนใจของแหล่งเรียนรู้ ด้านความเป็นประโยชน์ ข้อที่มีความเป็นประโยชน์มากที่สุดคือ ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการประเมินผล เช่น แบบสอบถาม การสังเกต การวิเคราะห์ผลงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาสร้างแหล่งเรียนรู้ในปัจจุบันต้องตอบโจทย์ความต้องการของนักเรียนและเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน มีการนำเทคโนโลยีมาเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานทั้งอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม รวมถึงการวัดและประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้บริการ ทั้งชุมชน ครู นักเรียน ผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวรรณ แก้วพรหม (2565, หน้า 84) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทาง การดำเนินงานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามนโยบายสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียน เครือข่ายสถานศึกษาเชียรใหญ่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการดำเนินงาน รูปแบบมีความเป็นไปได้มีความเหมาะสม มีความเป็น ประโยชน์ โดยในด้านจัดสภาพแวดล้อม จัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแผนงานสถานศึกษา พอเพียง และปรับปรุงโครงการหรือกิจกรรมอย่างต่อเนื่องชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญาอร สังวรกาญจน์ (2559, หน้า 118) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า สถานที่การดำเนินกิจกรรมในแต่ละฐานมีความเพียงพอและมีความเหมาะสมเนื่องจากโรงเรียนมีพื้นที่ กว้างขวางมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละฐานส่วนกิจกรรมม่วงขาวสดใสใฝ่ใจการออม สถานที่มีความเพียงพอและมีความเหมาะสมเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ สันติเลखงษ์ (2565, หน้า 213) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาค ตะวันออกตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า อาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อม มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริงทุกข้อดังนี้ มีการจัดอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมีการจัดการด้านอาคารสถานที่ให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการติดตาม และตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อ การเรียนรู้ มีการดูแล บำรุง รักษา ซ่อมแซม และพัฒนาอาคารสถานที่ให้พร้อมต่อการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดูแล รักษาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาส่งเสริมต่อการจัดเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

4.3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ด้านความเหมาะสม ข้อที่มีความเหมาะสม สูงที่สุด คือ ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของโครงการและการดำเนินงาน ด้านความเป็นไปได้ ข้อที่มีความ เป็นไปได้มากที่สุด คือ ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ออกแบบแผนการพัฒนา ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ด้านความเป็นประโยชน์ ข้อที่มีความเป็นประโยชน์มากที่สุดคือ ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของโครงการและการดำเนินงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การนำเสนอผลงาน หรือผลสำเร็จต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจให้กับ บุคคลภายนอกที่สนใจ โดยมีการสนับสนุนผลงานหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนจากการ ให้การสนับสนุน จากฝ่ายบริหารที่ช่วยผลักดันจนประสบความสำเร็จและต่อยอดไปสู่การแข่งขัน ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภูมิภาคและระดับประเทศตามลำดับเพื่อประชาสัมพันธ์ผลงาน

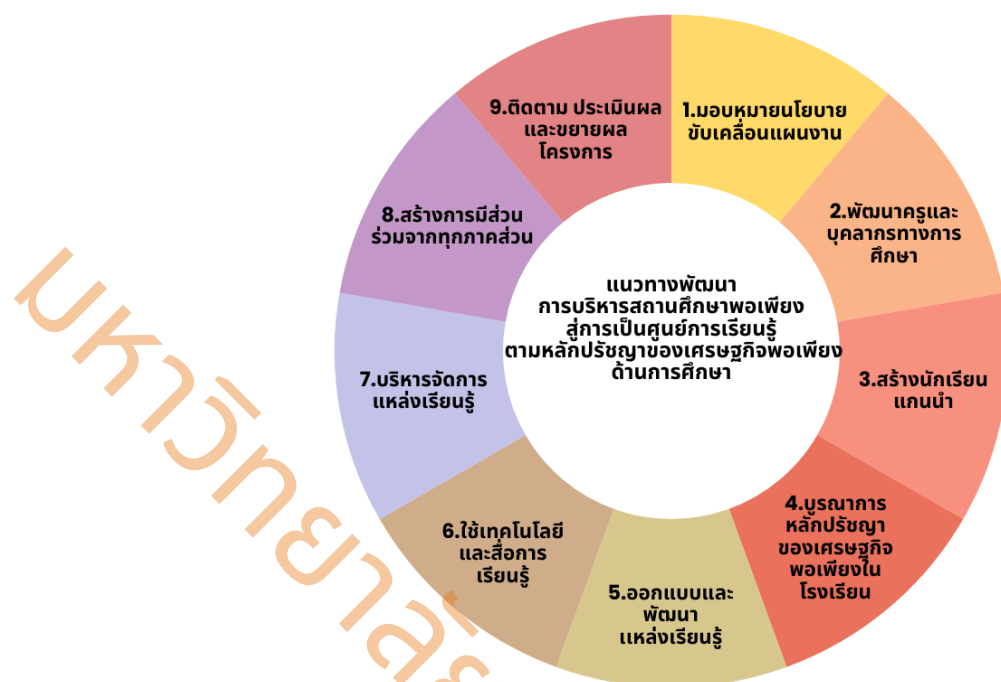
ของเรียนอย่างต่อเนื่องและให้คุณค่ากับผลงานที่สร้างขึ้นจากบุคลากรภายในโรงเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวรรณ แก้วพรหม (2565, หน้า 84) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามนโยบายสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาเชียรใหญ่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการดำเนินงาน รูปแบบมีความเป็นไปได้มีความเหมาะสม มีความเป็นประโยชน์ โดยในด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ประสานงานเครือข่าย ชุมชนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในด้านต่างๆ ตลอดจนให้การสนับสนุน ดูแลช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวก จัดโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมความพอเพียงดำเนินการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์สรุปผลการดำเนินงานตามโครงการที่จัดขึ้น สร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สะท้อนปัญหา ปรับปรุงหลักสูตรจัดประชุมสร้างความตระหนักและความเข้าใจให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาเศรษฐกิจพอเพียงที่ยั่งยืนให้มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืนชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญาอร สังวรกาญจน์ (2559, หน้า 118) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ในการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในส่วนของกิจกรรมฐานการเรียนรู้บูรณาการไม่เพียงพอต่อความต้องการเพราะกิจกรรมฐานการเรียนรู้ในแต่ละฐานมีกิจกรรมไม่เหมือนกันต้องซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย หัวหน้าฐานการเรียนรู้แก้ไขโดยขออนุเคราะห์กับคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนที่มีวัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ สันติเลอพงษ์ (2565, หน้า 213) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารงานทั่วไป การมีส่วนร่วมของชุมชน มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริงทุกข้อ ดังนี้ มีการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียนส่งเสริมให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนมามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสม และมีการเสริมสร้างความเข้าใจอันดี และความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากงานวิจัย

จากการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของสถานศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ตามกระบวนการวิจัยที่ได้ดำเนินการมาแล้วนั้น

ผลการวิจัยค้นพบ แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาด้วยกระบวนการดังนี้ มีองค์ประกอบดังนี้

1. มอบหมายนโยบายขับเคลื่อนแผนงานให้กับบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียน
2. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการพัฒนาและจัดการเรียนการสอน
3. สร้างนักเรียนแกนนำในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในโรงเรียน
4. บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาปรับประยุกต์ให้ครบทุกด้านในการขับเคลื่อนตามแนวทางพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของสถานศึกษา
5. ออกแบบและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความพร้อมในการใช้งานและเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่
6. ใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการพัฒนาขับเคลื่อนโครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
7. บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพเป็นงานดำเนินงานโดยผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
8. สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนโรงเรียนไปสู่เป้าหมายโดยอาศัยการความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนอย่างยั่งยืน
9. ติดตาม ประเมินผล และขยายผลโครงการโดยผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อปรับปรุงแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการกำกับติดตามการพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษาและการคงสภาพของแหล่งเรียนรู้หรือฐานการเรียนรู้เพื่อความมั่นคงยั่งยืนต่อไปรวมถึงสร้างโมเดลพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียนแต่ละขนาดเพื่อเป็นตัวอย่างในการพัฒนาให้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการกำกับติดตามส่งเสริมกิจกรรมการแข่งขันอย่างหลากหลายในเรื่องของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนในด้านการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในการกำกับ ติดตาม การพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษ และการคงสภาพของแหล่งเรียนรู้ หรือฐานการเรียนรู้ เพื่อความมั่นคง ยั่งยืนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะระดับองค์กร

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาไปเป็นแนวปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโรงเรียนสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 โรงเรียนควรมีการวางแผนการดำเนินงาน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ หรือฐานการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ด้วยงบประมาณและบุคลากรที่มี ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลของสถานศึกษาในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ต่อไป

2.4 ผู้บริหารทำการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่องโดยสานต่อโครงการที่กำลังขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาไปให้ถึงเป้าหมายตามที่ได้กำหนดไว้

3. ข้อเสนอแนะระดับบุคคล

3.1 ครูควรตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาในยุคปัจจุบันเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในอนาคต รวมถึงเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนที่ดี และมีศรัทธาในการทำงาน

3.2 ครูผู้สอนควรใช้เทคโนโลยีในการสร้างสื่อและชิ้นงานเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในปัจจุบันรวมถึงการเผยแพร่ผลงานของตนเองให้เป็นที่สาธารณะเพื่อให้นักเรียนเข้าถึงสื่อและผลงานได้อย่างต่อเนื่อง

3.3 การเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อสร้างนักเรียนแกนนำในการขับเคลื่อนและสร้างผลงานสู่ชุมชนเพื่อให้เกิดการยอมรับและการประชาสัมพันธ์การทำงานโรงเรียนในด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษา
พอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษา
พอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยของการบริหารสถานศึกษาพอเพียงที่ส่งผลให้โรงเรียนผ่าน
เกณฑ์ประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
4. ควรมีการศึกษา แนวทางการกำกับ ติดตาม และประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป
5. ควรมีการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษา
พอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษิตามขนาดของ
โรงเรียน

บรรณานุกรม

- การศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2565). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2550-2554)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2566). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- การศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ. (2556). **ความเคลื่อนไหวการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- กำพล แสงบุญเรือง. (2564). **การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 27**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารจัดการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เกษม วัฒนชัย. (2555). **เอกสารประกอบการปาฐกถาพิเศษ “เศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา”**. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการ. (2554), **แนวทางการพัฒนาและประเมินสถานศึกษาพอเพียง เป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร, สำนักงาน. (2566) **แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2566**. กำแพงเพชร: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร.
- ค่านาย อภิปรีชาสกุล. (2558). **การบริหารทรัพยากรบุคคล**. กรุงเทพฯ: โฟกัสมีเดีย แอนด์พับลิชชิ่ง.
- ชญานันท์ ศิริกิจเสถียร และคนอื่นๆ. (2557). **การน้อมนำแนวคิดหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร**. กำแพงเพชร: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

- ชารินทร์ ลาฤทธิ. (2563). **แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ทรงพล เจริญคำ. (2562). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.
- ธัญลักษณ์ ทับภู. (2564). **การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท**. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ธัญลักษณ์ วีระสมบัติ. (2561). **เครื่องมือบริหารเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล**. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- จิรารัตน์ มาตย์แท่น. (2564). **แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธีรศักดิ์ (อุปมัย) อุปไมยอริชัย. (2563). **การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน**. พิษณุโลก: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นันทวดี พุ่มเกิด. (2562). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปริญญ พินุลสรวุฒ. (2551). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. (2559) **คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ปาริชาติ สันติเลรวงษ์. (2565). **การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิชญาอร สวรรภาณจน์. (2559). การประเมินโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงสู่สถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนคลองขลุ่ยราษฎร์รังสรรค์. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พิมพ์กา ธรรมสิทธิ์. (2557). **หลักการบริหารสถานศึกษา**. อุดรดิตถ์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล. (2564). **หลักการและการบริหารสถานศึกษา**. กำแพงเพชร: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

มูลนิธิชัยพัฒนา. (2546). **สืบสานสู่ปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: ส.พิจิตรการพิมพ์.

_____. (2560). **เศรษฐกิจพอเพียง**. [Online]. Available. <http://www.chaipat.or.th/chaipat/content/porpeing/porpeing.html#porpeing3>. [2567, กุมภาพันธ์ 10].

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. (2567). **การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช 6 แห่ง (พ.ศ. 2552)**. [Online]. Available. <https://www.citu.tu.ac.th/agencies-that-work-tu/1975/>. [2567, สิงหาคม 17].

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2557). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

วรรณุช ปานคุ้ม. (2560). **การจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน, ศูนย์. (2567). **ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ SDGs**. [Online]. Available. <https://www.sdgmovement.com/intro-to-sdgs/>. [2567, สิงหาคม 17].

วิทยา สืออ่อน. (2564). **แนวทางพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำเมยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

- วิภารัตน์ นาคี. (2560). **สภาพการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ส่งเสริมการเกษตร, กรม. (2560). **เศรษฐกิจพอเพียงกับภาคการเกษตร**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- ส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารการศึกษาในภูมิภาค, กอง. (2565). **คู่มือการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2565)**. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารการศึกษาในภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ .
- สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2566). **แผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สรศักดิ์ ชิตเชื้อ. (2565). **แนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมนา รณิธย์. (2560). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2561). **การบริหารวิชาการและทรัพยากรการศึกษา**. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). **การบริหารการศึกษาหลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุนทร จงเพียร. (2556). **การบริหารสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อริวัฒน์ ทิพย์จักร. (2566). **การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเชียงราย**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

อรรวรรณ แก้วพรหม. (2565). แนวทางการดำเนินงานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตาม
นโยบายสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาเชียรใหญ่ 2 สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อังคณา วงศ์อ้าย. (2559). แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.

Bolling, M. (2021). **The Association between Education Outside the Classroom
and Physical Activity: Differences Attributable to the Type of Space**,
Denmark: University of Copenhagen.

Kandakatla, R. (2020, March). Student Perspectives on the Learning Resources in an
Active, Blended and Collaborative (ABC) Pedagogical Environment.
International Journal of Engineering Pedagogy (iJEP), 10(2), 7-27.

Krejcie, R. V. & Mogan, D. W. (1970, September). Determining Sample Size for
Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3),
608-609.

Panagiotidis, P. (2023, January-June). Technology as a Motivational Factor in Foreign
Language Learning. **European Journal of Education**, 6(1), 71-92.

Waite, S. (2020). **Teaching and Learning Outside the Classroom: Personal Values,
Alternative Pedagogies and Standards**. England: Routledge.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมันน์ คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุณันท์ ขวัญแน่น อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
3. ดร.ยุทธนา หงส์ไกร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนโค้งไผ่วิทยา
อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
4. ดร.ธนายุทธ คลังวงศ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนวัชรวิทยา
อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
5. นางละมุล เหล่าทอง ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากำแพงเพชร

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญการสนทนากลุ่ม

1. ดร.ธนายุทธ คลังวงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัชรวิทยา
2. ดร.ยุทธนา หงส์ไกร	ผู้อำนวยการโรงเรียนโค้งไผ่วิทยา
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล	อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลเกีย เขียวดี	อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
5. นางละมุล เหล่าทอง	ศึกษานิเทศก์ สพม.กำแพงเพชร
6. นายเทพพงษ์ ธวัชบัณฑิต	ศึกษานิเทศก์ สพม.กำแพงเพชร
7. นางศิริวรรณ กันศิริ	ครูโรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม
8. นางโชติรส แต่งदारรัตน์	ครูโรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม
9. นายชัยสวรรค์ วรอินทร์	ครูโรงเรียนปางศิลาทองศึกษา

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ดำเนินการโดย นายอมรเทพ พุกนัต นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งข้อมูลที่ได้จะใช้เป็นประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด จึงขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ตรงกับสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด

ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับ แนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เพื่อให้เกิดศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สำหรับแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพสถานศึกษาพอเพียงสู่การการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

นายอมรเทพ พุกนัต

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

- ☐ 1. ชาย
☐ 2. หญิง

2. อายุ

- ☐ 1. น้อยกว่า 30 ปี
☐ 2. 31-40 ปี
☐ 3. 41-50 ปี
☐ 4. มากกว่า 51 ปี

3. ระดับการศึกษา

- ☐ 1. ปริญญาตรี
☐ 2. ปริญญาโทหรือเทียบเท่า
☐ 3. ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า

4. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

- ☐ 1. ผู้บริหาร
☐ 2. ครูผู้สอน
☐ 3. ครูผู้รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ☐ 1. น้อยกว่า 5 ปี
☐ 2. 5-10 ปี
☐ 3. มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 สภาพสถานศึกษาพอเพียงสู่การการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับปฏิบัติการสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน ของท่าน ตามความคิดของท่าน ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	ด้านบุคลากร						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การศูนย์ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (P)						
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการพัฒนาสถานศึกษาสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (O)						
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสั่งการพัฒนาสถานศึกษาสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (Com)						
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานพัฒนาสถานศึกษาสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (Co)						
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมพัฒนาสถานศึกษาสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (Con)						

ข้อที่	สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
6	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูวางแผนออกแบบแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (P)						
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (O)						
8.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูออกแบบแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Com)						
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาประสานช่วยเหลือครูในการออกแบบแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Co)						
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูมีการรายงานการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Con)						
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งสนับสนุนนักเรียนแกนนำให้มีการวางแผนการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (P)						
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งสนับสนุนนักเรียนแกนนำให้มีการจัดการการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (O)						
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการมอบหมายนักเรียนแกนนำให้ดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Com)						
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการประสานงานนักเรียนแกนนำในการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Co)						

ข้อที่	สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น					ข้อ
		1	2	3	4	5	เสนอแนะ
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการติดตามควบคุมนักเรียน แกนนำในการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Con)						
16.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการ สถานศึกษาในการวางแผนออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน (P)						
17.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการ สถานศึกษามีการจัดการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน (O)						
18.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการ สถานศึกษาในการมอบหมายการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน (Com)						
19.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการ สถานศึกษาในการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน (Co)						
20.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการ สถานศึกษาในการกำกับติดตามการออกแบบแหล่งเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน (Con)						
ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ							
21.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน การใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และ อาคารสถานที่ ร่วมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างเหมาะสม (P)						
22.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบ การใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และ อาคารสถานที่ ร่วมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างเหมาะสม (O)						

ข้อที่	สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
23.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ให้แก่ครู ในการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ ร่วมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างเหมาะสม (Com)						
24.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานช่วยเหลือครู ในการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ ร่วมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างเหมาะสม (Co)						
25.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามประเมินผลครูในการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ ร่วมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างเหมาะสม(Con)						
26.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ หรือฐานกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา (O)						
27.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจัดการเรียนการสอน (Com)						
28.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูทำสื่อประกอบการเรียนรู้ประจำแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง (Com)						
29.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูทำแผนผังรายชื่อวิทยากรรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ที่สามารถให้ความรู้ความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง (Com)						

ข้อที่	สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก						
30.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ (P)						
31.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ (O)						
33.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานช่วยเหลือให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ (Co)						
34.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามช่วยเหลือให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ (Con)						
35.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนจนสถานศึกษาได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่หน่วยงานภายนอก (P)						
36.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการความสัมพันธ์กับหน่วยงานต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ (O)						
37.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานการใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Co)						

ข้อที่	สภาพการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น					ข้อ เสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
38.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหน่วยงานภายนอก (P)						
39.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับเครือข่ายการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหน่วยงานภายนอก (Co)						

ตอนที่ 3 ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียน สหวิทยาเขตเซกาบวร สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในหน้าข้อความที่ตรงตามความเป็นจริง (ตอบได้มากกว่า
1 ข้อ)

ข้อ		ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง
		สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
		ด้านบุคลากร
	☐	ไม่มีปัญหา
1	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืนยังไม่ชัดเจน
2	☐	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนยังไม่ครอบคลุม
3	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูแกนนำทุกคนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง
4	☐	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูแกนนำทุกคนเผยแพร่นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีเกี่ยวกับการจัดเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง
5	☐	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งเสริมให้นักเรียนแกนนำทุกคนเป็นหลักในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษายังไม่ครอบคลุม
6	☐	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแกนนำให้มีการจัดการการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายนอกสถานศึกษาไม่ต่อเนื่อง
7	☐	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการวางแผนพัฒนานักเรียนแกนนำทุกคนให้มีจิตสำนึกที่ดี และปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และสถาบันหลักของชาติยังไม่ต่อเนื่อง

ข้อ	ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	
8	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการสนับสนุน และร่วมมือกันขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา ยังไม่ต่อเนื่อง
9	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการสนับสนุนและ ร่วมมือกันขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา ยังไม่ต่อเนื่อง
10	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการติดตามการ สนับสนุนและร่วมมือกันขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอก สถานศึกษา ยังไม่ต่อเนื่อง
ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ		
	☐	ไม่มีปัญหา
11	☐	ผู้บริหารสถานศึกษา มีแผนงาน/โครงการ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบใน การปรับใช้ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่ ครอบคลุม ในบางประเด็น
12	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครู ออกแบบแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้หรือ ฐานกิจกรรมการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา และมี สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย ยังไม่ต่อเนื่อง
13	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูปรับปรุงแก้ไข แผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ หรือ ฐานกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และมี สภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ ยังไม่ต่อเนื่อง
14	☐	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่ ครอบคลุม ในบางประเด็น
15	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริม ให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมใน การดูแล รักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการ เรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ยังไม่ต่อเนื่อง

ข้อ	ปัญหาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	
16	☐	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ครูและนักเรียนให้มีส่วนร่วมใน การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการ เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่ต่อเนื่อง
17	☐	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนให้ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นได้ใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแล รักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ยังไม่ครอบคลุม ในบางประเด็น
18	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นได้ใช้ประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแล รักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา ยังไม่ต่อเนื่อง
19	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลกับความพึงพอใจของ ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นมาที่ใช้ประโยชน์ อาคารสถานศึกษา ยังไม่ต่อเนื่อง
20	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโดยให้ชุมชน หรือหน่วยงานอื่น ได้มีส่วนร่วม ในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแล รักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา ยังไม่ต่อเนื่อง
ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก		
	☐	ไม่มีปัญหา
21	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีวางแผนเป็นสถานศึกษาแกนนำของเครือข่ายขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่ครอบคลุม ในบางประเด็น
22	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีมีการดำเนินการเป็นสถานศึกษาแกนนำของ เครือข่ายขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่ต่อเนื่อง
23	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง ยังไม่ครอบคลุม ในบางประเด็น
24	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง ยังไม่ต่อเนื่อง
25	☐	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง ยังไม่ต่อเนื่อง

ภาคผนวก ค

ผลการหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
	ด้านบุคลากร								
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (P)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (O)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสั่งการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (Com)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานพัฒนาสถานศึกษาสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (Co)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (Con)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูวางแผนออกแบบแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (P)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (O)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
8.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูออกแบบ แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (Com)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาประสานช่วยเหลือครูในการ ออกแบบแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง (Co)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูมีการรายงานการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (Con)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งสนับสนุนนักเรียน แกนนำให้มีการวางแผนการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (P)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งสนับสนุนนักเรียน แกนนำให้มีการจัดการการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (O)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการมอบหมายนักเรียน แกนนำให้ดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Com)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการประสานงานนักเรียน แกนนำในการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (o)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการติดตามควบคุม นักเรียนแกนนำในการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Con)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
16.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการวางแผนออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน (P)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษามีการจัดการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน (O)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการมอบหมายการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน (Com)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาในออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน (Co)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำกับติดตามการออกแบบแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับโรงเรียน (Con)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ								
21.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน การใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และอาคารสถานที่ ร่วมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างเหมาะสม (P)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
22.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบ การใช้สื่อ สารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างเหมาะสม (O)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ให้แก่ครู ในการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ได้อย่างเหมาะสม (Com)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานช่วยเหลือครู ในการใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ได้อย่างเหมาะสม (Co)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามประเมินผลครูในการ ใช้สื่อสารสนเทศ อุปกรณ์ เอกสารต่างๆ บรรยากาศที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ รวมถึงแหล่ง เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่าง เหมาะสม(Con)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
26.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบแผนผังแสดงแหล่ง เรียนรู้ หรือฐานกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา (O)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูและนักเรียน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เพื่อจัดการเรียนการสอน (Com)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
28.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูทำสื่อประกอบการเรียนรู้ประจำ ๑ แหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง (Com)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูทำแผนผังรายชื่อวิทยากรรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ที่สามารถให้ความรู้ ความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง (Com)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ									
30.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ (P)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
31.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ (O)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ (Com)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
33.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานช่วยเหลือให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ (Co)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
34.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามช่วยเหลือให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานจากภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ (Con)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
35.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนจนสถานศึกษาได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่หน่วยงานภายนอก (P)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
36.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการความสัมพันธ์กับหน่วยงานต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ (O)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานการใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Co)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
38.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหน่วยงานภายนอก (P)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
39.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับเครือข่ายการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหน่วยงานภายนอก (Co)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ข้อ	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืนยังไม่ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนยังไม่ครอบคลุม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูแกนนำทุกคนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูแกนนำทุกคนเผยแพร่นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีเกี่ยวกับการจัดเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งเสริมให้นักเรียนแกนนำทุกคนเป็นหลักในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษายังไม่ครอบคลุม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแกนนำให้มีการจัดการการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายนอกสถานศึกษายังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
7	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการวางแผนพัฒนานักเรียนแกนนำทุกคนให้มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคมและสถาบันหลักของชาติยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการสนับสนุนและร่วมมือกันขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษายังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการสนับสนุนและร่วมมือกันขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษายังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานกับคณะกรรมการสถานศึกษา ในการติดตามการสนับสนุนและร่วมมือกันขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษายังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ									
11	ผู้บริหารสถานศึกษา มีแผนงาน/โครงการ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบใน การปรับใช้อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่ครอบคลุม ในบางประเด็น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครู ออกแบบแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ หรือ ฐานกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย ยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
13	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูปรับปรุงแก้ไข แผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ หรือฐานกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริม ให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการ เรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ครูและนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการ เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนให้ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นได้ใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแล รักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอไม่ครอบคลุม ในบางประเด็น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นได้ใช้ประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแล รักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา ยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
19	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลกับความพึงพอใจของ ชุมชน หรือ หน่วยงานอื่นมาที่ใช้ประโยชน์ อาคารสถานศึกษา ยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยให้ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นได้มีส่วนร่วม ในการ ส่งเสริม สนับสนุนการดูแล รักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่สภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา ยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก									
21	ผู้บริหารสถานศึกษามีวางแผนเป็นสถานศึกษาแกนนำ ของเครือข่ายขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่ครอบคลุม ในบางประเด็น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีมีการดำเนินการเป็นสถานศึกษา แกนนำของ เครือข่ายขับเคลื่อนหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนสามารถเป็นพี่เลี้ยง ในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษา พอเพียง ยังไม่ครอบคลุม ในบางประเด็น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการสามารถเป็นพี่ เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษา พอเพียง ยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนา สถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงยังไม่ ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการจนได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่หน่วยงานภายนอก ยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ จนสามารถพัฒนา สถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29	บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ จนสามารถพัฒนา สถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง ยังไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.806	.785	39

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก จ

แบบสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย

แบบสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

คำชี้แจง

1. เอกสารที่ใช้ในการสนทนากลุ่มฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาหาแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
2. เอกสารฉบับนี้ มีประเด็นการสนทนากลุ่ม ได้แก่
แนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
3. ข้อมูลที่ท่านแสดงความคิดเห็นในการสนทนากลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการทำวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จึงมิได้เกิดความเสียหายต่อท่านหรือโรงเรียนของท่านแต่ประการใด

ขอขอบพระคุณผู้ร่วมสนทนาคุณทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูล

นายอมรเทพ พุกนัต

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

แบบสนทนากลุ่ม

เรื่อง แนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชาวกังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ด้านบุคลากร

1. ท่านมีแนวทางการมอบหมายให้ครูแกนนำทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ต่อเนื่องอย่างไร

2. ท่านมีวิธีการอย่างไรในการส่งเสริมให้นักเรียนแกนนำทุกคนเป็นหลักในการขับเคลื่อน
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

3. ท่านมีแนวทางอย่างไรในการสนับสนุนครูแกนนำทุกคนเผยแพร่นวัตกรรม/รูปแบบ/
วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีเกี่ยวกับการจัดเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

1. ท่านมีการมอบหมายให้ครูปรับปรุงแก้ไข แผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ หรือ ฐานกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และมีสภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการ เรียนรู้ ให้ต่อเนื่องอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีวิธีการอย่างไรที่จะให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ครอบคลุม

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ครูและนักเรียนให้มีส่วนร่วมใน การดูแล รักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการ เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ ต่อเนื่องอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

1. ท่านมีการวางแผนในการเป็นพี่เลี้ยงพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีวิธีการอย่างไรในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจนได้รับการยอมรับและความร่วมมือ จากหน่วยงานต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่หน่วยงานภายนอก

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีวิธีการอย่างไรในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการเป็นพี่เลี้ยงพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

เรื่อง แนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ด้านบุคลากร

1. ท่านมีแนวทางการมอบหมายให้ครูแกนนำทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ต่อเนื่องอย่างไร

3. ท่านมีแนวทางอย่างไรในการสนับสนุนครูแกนนำทุกคนเผยแพร่นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีเกี่ยวกับการจัดเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

Samadmanakam
Sachin

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

1. ท่านมีการมอบหมายให้ครูปรับปรุงแก้ไข แผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ หรือ ฐานกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และมีสภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ให้ต่อเนื่องอย่างไร

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ขอขอบพระคุณผู้ร่วมสนทนาค้นทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลในครั้งนี้

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๑๕/๒๕๕๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโค้งไผ่วิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามจำนวน

จำนวน ๓๐ ฉบับ

ด้วย นายอมรเทพ พุกนัต นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของสถานศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชัย ช้วนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นายอมรเทพ พุกนัต กำลังดำเนินการอยู่ในขั้นตอนทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ทางมหาวิทยาลัยฯ จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จากท่านและบุคลากรในหน่วยงานของท่านตามจำนวนแบบสอบถามที่ส่งมาด้วยนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาลี ตระกูล)

รองอธิการบดี รักษาการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗

Signature Code : F๑dfideGpBQ๓Cacq๒UT๒

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นายอมรเทพ พุกนัต : โทร ๐๙ ๘๗๘๔ ๒๑๒๓

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๑๖๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๓๐ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติครุฑเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบประเมินคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.ธนายุทธ คลังวงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. เครื่องมือสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายอมรเทพ พุกนัต นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ของสถานศึกษาสหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชัย ช้วนนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญชัย ช้วนนา)

รองอธิการบดี รักษาการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๓๐ เมษายน ๒๕๖๗

Signature Code : F๖๘wiKXrt๖gjM๖๓M๔U/m

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นายอมรเทพ พุกนัต : โทร ๐๙ ๘๗๘๔ ๒๑๒๓

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๒๙๖๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติครุศาสตร์เก็บข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัชรวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๔๒ ฉบับ

ด้วย นายอมรเทพ พุกนัต นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของสถานศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชัย ช้วนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่องนี้ มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากท่านและบุคลากรในสังกัดของท่านเพื่อประกอบในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการอย่างยิ่ง ดังนั้นมหาวิทยาลัยฯ จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามจำนวนแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมกันนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสิฐ ชาญวัน)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗

Signature Code : F+NSgKfDzvUKD๒๐๙Rk+A

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นายอมรเทพ พุกนัต : โทร ๐๙ ๘๗๘๔ ๒๑๒๓

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ด่วน

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๓๗๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท

เรียน ดร.ธนายุทธ คลังวงษ์

ด้วย นายอมรเทพ พุกนิต นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของสถานศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชัย ช้วนนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดี โดยจำเป็นต้องขอข้อมูลจากท่านเพื่อประกอบในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียงฯ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เวลา ๑๓.๐๐ น. เป็นต้นไป ห้องประชุม ๘A ชั้น ๘ อาคาร ๑๒ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ทางมหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

อ.ฐน

(รองศาสตราจารย์วิสิฐ ธีญะวัน)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

Signature Code : F+NbbEvqMBQC๒IwtUYRS

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นายอมรเทพ พุกนิต : โทร ๐๙ ๘๗๘๔ ๒๑๒๓

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๔๑๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินแนวทาง

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวชิรวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินแนวทาง จำนวน ๒ ฉบับ

ด้วย นายอมรเทพ พุกนิต นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของสถานศึกษา สหวิทยาเขตชากังราว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชัย ช้วนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านและบุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านและบุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงฯ ประกอบด้วย ๑) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑ ท่าน และ ๒) ครูผู้สอนที่รับผิดชอบเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ ท่าน ทั้งนี้ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการสืบไป โดยทางมหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสิฐ ธัญญะวัน)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๑๗ กันยายน ๒๕๖๗

Signature Code : F+dYcwyl๗AN๒jxJzDYv

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นายอมรเทพ พุกนิต : โทร ๐๙ ๘๗๘๔ ๒๑๒๓

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ภาคผนวก ช
รูปภาพการสนทนากลุ่ม

รูปภาพการสนทนากลุ่ม

